

НАГОРОДИ

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Серед нагороджених Почесною грамотою Верховної Ради України — власний кореспондент «Голосу України» у Полтавській області, депутат Полтавської обласної ради Григорій Гринь (ліворуч). Заступник глави парламенту Олександр Зінченко вручає нагороду нашому колезі.

Шанують самовіддану працю

За заслуги перед українським народом у сприянні становленню незалежної держави, здійснення заходів із забезпечення прав і свобод громадян, розвитку демократії, парламентаризму, розпорядженням Голови Верховної Ради України Володимира Литвина Почесними грамотами та Грамотами Верховної Ради нагороджено представників органів місцевого самоврядування, державної податкової адміністрації, Пенсійного фонду, науковців, освітян, спортсменів.

(Закінчення на 2-й стор.).

ОФІЦІЙНО

Між сусідами завжди є теми для розмови

13—14 листопада відбудеться офіційний візит делегації Верховної Ради України на чолі з Головою ВР Володимиром Литвином до Румунії. Як повідомили в Інформаційному управлінні ВР, сьогодні в Бухаресті Володимир Литвин зустрінеться з Президентом Румунії Іоном Ілієску, Головою Сенату Румунії Ніколае Венерою та Головою Палати депутатів румунського парламенту Валером Дорняну, Прем'єр-міністром Румунії Адріаном Нестасе, Міністром закордонних справ Мірчею Джоане.

У п'ятницю делегація українського парламенту відвідає місто Гура-Гуморулуй Сучавського повіту, де заплановано зустрічі В. Литвина з примарем міста Мірчею Добре і керівництвом повіту. Голова Верховної Ради України візьме участь у церемонії відкриття пам'ятника-погруддя українській письменниці Ользі Кобилянській та зустрінеться з представниками української національної меншини Румунії. Цього ж дня делегація повернеться до Києва.

ПЕРЕДПЛАТА

Сюрпризи від «Голосу-2004»

Про подарунки до Нового року передбачливі люди дбають заздалегідь. І дарунки самому собі — не виняток. Ті з наших читачів, хто сьогодні «голосує» передплатними квитанціями за «Голос України», у перші січневі дні радітимуть улюбленій газеті. Мешканців Донецька, які ще не встигли оформити передплату, запрошуємо 20 листопада завітати до операційної зали поштамту: тут проводиться традиційний день передплатника. Разом із квитанцією на «Голос України» ви отримаєте настінні, настільні і кишенькові календарі із символікою газети. За словами начальника цеху передплати Донецького поштамту Ніни Тахтарової, в день передплатника на відвідувачів радо чекатимуть в усіх поштових відділеннях міста. Гарний настрій і приємні сюрпризи гарантовані, повідомляє наш власний кореспондент Ліна КУЩ.

«ЧИСТОМУ СЕРЦЕМ, ДОБРОМУ КОЗАКОВІ...»

Київському літературно-меморіальному будинку-музею Тараса Шевченка виповнилося 75 років

Тут у невеликому дерев'яному будинку на Козиному болоті в Києві, поблизу сучасного майдану Незалежності, у 1846 році жив, творив і мріяв Великий Кобзар. З 1928 року музей переживав різні часи — занепаду і процвітання, проте завжди залишалося головне: величезне прагнення зберегти пам'ять про великого українського поета й художника.

У Національному музеї Тараса Шевченка відкрилася ювілейна виставка. Серед її експонатів — оригінальні графічні твори Тараса Шевченка київського періоду, автопортрети, малярське приладдя, автографи.

На знімках: завідувачка філіалу будинку-музею Ольга Шевченко і генеральний директор Національного музею Тараса Шевченка Сергій Гальченко; такий вигляд має Будинок-музей Тараса Шевченка сьогодні.

(Закінчення на 5-й стор.)

Фото Михайла ГОЛЯКА.

У НОМЕР

Міст через Південний Буг

на кордоні Одеської та Кіровоградської областей здала в експлуатацію державна комісія. Він стане складовою споруджуваного на шляху від Одеси до Києва автобану. Довжина моста — 150, ширина — 15 метрів, по ньому можна рухатися в чотири ряди. Оскільки автобаном їздитиме не тільки легковий, а й великотоннажний транспорт з чорноморських портів, фактично дільниці Київського мостобудівного управління № 2 особливої уваги надали міцності споруди. У скелястому річковому дні пробурили свердловини, «загнали» туди спеціальні палі, на які й поставили горизонтальні опори будови, а покриття проїзної частини зробили з монолітного бетону. Кожен з чотирьох утворених прольотів витримає 80-тонне навантаження, повідомляє наш власний кореспондент Георгій ВОРОТНЮК.

Законопроект відповідає вимогам Конституції

Такого висновку дійшов Конституційний Суд, розглянувши проект закону «Про внесення змін до Конституції України», який підготували народні депутати, зокрема, Степан Гавриш, Раїса Богатирьова, Катерина Вашук, Микола Гапочка, Петро Симоненко та інші.

Докладніше читайте в наступному номері.

БЛІЦОПИТУВАННЯ — ЛУГАНЩИНА

Що вас сьогодні хвилює найбільше?

Пропонуємо вам ознайомитися з відповідями на це запитання мешканців Луганської області. Які проблеми особливо актуальні для них?

Анастасія Максимівна Воронцова, 80 років, пенсіонерка:

— Я боюся зими. Температура в моїй квартирі поки що нормальна, а взимку, як завжди, буде холодно. Навряд чи тепер зможу додатково вмикати обігрівач. Тарифи на користування електроенергією підвищуються, хліб також дорожчатиме. А скільки тієї пенсії! Боюся, взимку буде і холодно, і голодно. Дай, Боже, її пережити. Для старих людей зима завжди найважча пора року.

(Закінчення на 4-й стор.).

МІР ВАШОМУ ДОМУ!

Сім'я

▼

10, 15

О! ТБ

Сьогодні у номері програма телепередач

▼

11—14

«Білі нитки» у «справі» київського голови

▼

17

Шанують самовіддану працю

(Початок на 1-й стор.).

Як зазначив на церемонії вручення нагород заступник глави парламенту Олександр Зінченко, ці відзнаки є найвищою нагородою Верховної Ради за самовіддану працю. Почесною грамотою Верховної Ради, зокрема, нагороджено голову Пологівської райради Запорізької області Павла Журавльова, проєктора з навчально-виховної роботи Кіровоградського державного технічного університету Федора Василенка, президента Академії медичних наук України, директора Інституту урології Олександра Возіанова, Кременецького міського голову Тернопільської області Андрія Гуславського, начальника Іллічівського морського торгового порту Анатолія Єрмоєнка, генерального директора ЗАТ «Фармацевтична фірма «Дарниця» Володимира Загорія, президента Федерації хокею на траві України Владлена Ковтуна та ін.

Після вручення нагород заступник Голови Верховної Ради Олександр Зінченко на прохання журналістів прокоментував позитивний висновок Конституційного Суду щодо законопроекту про внесення змін до Конституції України в авторстві Степана Гавриша та інших народних депутатів, який, зокрема, передбачає обрання Президента України пар-

ламентом. О. Зінченко назвав це рішенням КС прогнозованим. І наголосив, що попереду — величезна і дуже складна узгоджувальна робота. «Конституційний Суд відпрацьовує єдину лінію — відповідність законопроекту Конституції», — сказав заступник глави парламенту. — А яким бути системному законодавству — вирішувати парламенту».

О. Зінченко також підкреслив, що терміни розгляду законопроектів про внесення змін до Конституції України в парламенті залежать від узгоджувальної роботи, яка потребує «не спалаху емоцій, а дуже зосередженої та колективної співпраці». Олександр Зінченко спрогнозував, що вже в листопаді депутатські фракції та групи визначаться щодо законопроектів про внесення змін до Конституції, і висловив сподівання, що «знайдуться важелі, які об'єднують два законопроекти».

Відповідаючи на запитання журналістів про чутки у парламенті про його можливе відкликання з посади заступника Голови Верховної Ради, Олександр Зінченко заявив, що такі розмови були для нього очікуваними. Але він готовий звітувати в будь-який час за свою діяльність на посаді заступника Голови Верховної Ради.

Юліана ШЕВЧУК.

Серце болить. Труба

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

ної дієти, позбутися надмірної ваги, уникати стресів, нервових розладів.

Парламентарії пропонували найрізноманітніші «рецепти» оздоровлення цієї галузі — прискорити розгляд законопроектів про права пацієнтів, про запровадження страхової медицини, закласти окремий рядок у держбюджеті для дитячого кардіологічного центру, не допустити «прихвизації» профільних санаторно-курортних закладів, як це сталося в Одесі, тощо. Пристали навіть на пропозицію створити спеціальну слідчу комісію для вивчення ганебних фак-

Денне засідання 11 листопада

В Україні щороку роблять 6 тисяч операцій на серці за потреби 35 тисяч. Тобто 29 тисяч осіб помирають, не дочекавшись порятунку від хірурга. 20 тисяч наших співвітчизників потребують хірургічного втручання задля попередження і лікування інсульту, а дожидаються його лише 2 тисячі. Ці приклади — чи не найпереконливіша ілюстрація до теми запобігання смертності та інвалідності населення внаслідок серцево-судинних та судинно-мозкових захворювань, яку розглянули парламентарії під час чергового дня уряду у ВР.

Основному доповідачеві від уряду — Міністру охорони здоров'я Андрію Підаєву — доповідати було непросто. Серед депутатів чимало медиків за фахом, ще більше — пацієнтів лікарень, які про нинішній стан медицини знають не з чуток. Високоякісні ліки та медикаменти більшості хворих недоступні, — нагадував міністрові і колегам депутат із Кіровоградщини В. Пузаков. — Один флакон тромболітика для хворого з гострим інфарктом міокарда коштує 1,5 — 5 тисяч гривень. Операція на серці і судинах — 10—13 тисяч гривень.

Вкрай звушено можливості для вчасного виявлення симптомів серцевих хвороб через брак електрокардіографів, ультразвукових сканерів та іншої медтехніки. За словами депутата з Криму З. Катусевої, комп'ютерний томограф, що обслуговує кримчан, тридцятилітньої давності, а так званий метод ядерного резонансу на півострові немає можливості застосовувати й досі. Немає в тому регіоні — всеукраїнській здравниці(!) — навіть спеціалізованого хірургічного відділення серцево-судинних і судинно-мозкових захворювань.

З профілактикою серцево-судинних болячок ситуація не з веселіших, бо всі ми на собі пересвідчилися, як за нинішніх клятих часів дотримуватися раціонального харчування, збалансова-

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

На початку цього робочого дня глава парламенту привітав депутатів Василя Сіренка (ліворуч) та Івана Сподаренка — двох аксакалів юридичного і газетарського цехів, зі знаменними датами в їхньому житті. Василя Федоровича — з днем народження, а Івана Васильовича вшановували з нагоди 30-річчя його перебування на посту керівника «Сільських вістей». Приєднуємося!

тів у медичних закладах, наведених, зокрема, народним депутатом Л. Черновецьким.

Але всі розуміють: без належного фінансування галузі нічого не вийде. У наданій урядом довідці зазначено, що 85 відсотків виділених на фінансування галузі коштів припадає на оплату праці працівників (що то у лікаря за платня, хворі знають, інакше не клали б до кишені білого халата білого конверта). А що залишається на решту потреб — запитання риторичне.

Ліпше уряд написав

майже 200 мільярдів гривень. І це без урахування того, що під «трубою» залишитися ще й 100 тисяч гектарів нашої земельки. На додачу «нашоукраїнець» О. Гудима нагадав, що свого часу заступник Міністра фінансів України пан Баулін поплатився посадою саме за цифри, які свідчили про збитковість проекту для української економіки.

Про цей проєкт останнім часом сказано так багато, що народним обранцям видалися зайвими нагадування Міністра палива і енергети-

ки Сергія Єрмилова про історію домовленостей на рівні президентів Росії й України та керівників урядів цих держав. Пропозиції виконавчої влади, зокрема про залучення до консорціуму третьої сторони після завершення передінвестиційної фази на основі домовленостей між Києвом і Москвою, парламентарії сприйняли без особливого ентузіазму. Вони не раз допитувалися урядовців про гарантії того, що участь у консорціумі візьмуть Франція, Італія, Німеччина, і ніяк не могли зрозуміти, чому до проєкту не залучити газодобувні держави Туркменістан чи Казахстан. Як так само не могли збагнути, чому Росія не вносить до «скарбнички» консорціуму частини власної газотранспортної системи або низки газодобувних підприємств...

Ще радикальнішу позицію займають депутати з опозиційних фракцій, які вбачають за цим усім чергові спроби російської експансії в нашу економіку, наголошують на тому, що документи про створення консорціуму суперечать законодавству і Конституції України. Тому член профільного з цих питань парламентського комітету Олександр Гудима — автор законопроекту про заборону передачі нашої ГТС у концесію, висловив таку думку з приводу цієї проблеми: «Не менш мудре рішення, яке може сьогодні прийняти уряд, це не приймати жодних рішень». Депутат запропонував не приймати жодних рішень щодо консорціуму до обрання нового Президента України, «який разом з урядом народної довіри отримає легітимне право приймати стратегічні рішення стосовно нашої ГТС».

А загалом профільний парламентський комітет пропонує взяти інформацію уряду про консорціум до відома і залишити остаточний вибір моделі формування консорціуму за народними депутатами.

До кінця тижня парламентарії працюватимуть у комітетах.

Анатолій БЕНЬ.

У НОМЕР

Ігор Лубченко — за створення громадського комітету

Голова Національної спілки журналістів України Ігор Лубченко вважає, що Верховна Рада України спеціальною постановою має попередити Генерального прокурора, Голову СБУ, Міністра внутрішніх справ, перших осіб інших відомств про персональну відповідальність за дотримання закону під час підготовки і проведення президентських виборів.

Він заявив про це, виступаючи на II форумі журналістів «За вибори без цензури!».

На цей період, вважає голова НСЖУ, слід утворити громадський комітет контролю за забезпеченням вільної діяльності засобів масової інформації і журналістів. Керівники Верховного Суду, Генеральної прокуратури України, силових структур, Міністерства юстиції мають визначити своїх заступників, з якими цей громадський комітет контактуватиме для конкретного й оперативного розв'язання всіх проблем, що виникатимуть.

Для оперативної інформації громадський комітет також має встановити «гарячу лінію».

Актуальною залишається проблема негативної інформації, особливо у період виборчої кампанії. Адже чимало випадків, коли є факти, що кандидати у президенти чи парламентарії порушують закон, за копіячної офіційної зарплати вибудовують багатоповерхові палаци і мають не один престижний автомобіль, зрештою, лікувалися в психіатрів, але писати і показувати це не можна — на сторожі прав особи стоять статті 32, пункт 2 та 34, п. 3 Конституції України.

І журналісти поставлені перед дилемою: говорити виборцям правду, порушуючи закон і наражаючись на судові переслідування, чи мовчати.

У країнах західних демократій ця проблема врегульована. Європейське право передбачає, що життя публічної особи, зокрема й приватне, відкритіше для суспільства, вона менш захищена від критики, ніж пересічний громадянин.

Голова Національної спілки журналістів України Ігор Лубченко надіслав до Конституційного Суду Конституційне звернення з проханням дати висновок, наскільки ці статті Основного Закону відповідають міжнародним правовим актам, підписаним нашою державою.

Люблянські заяви прем'єра

Прем'єр-міністр України Віктор Янукович (на знімку) виступає за проведення політичної реформи в країні до президентських виборів, повідомляє «Інтерфакс-Україна». Про це він заявив у вівторок у Любляні в інтерв'ю журналістам.

На думку Януковича, потрібно законодавчо затвердити «знайдений ефективний механізм: створення парламентською більшістю коаліційного уряду, їх спільна відповідальність за виконання затвердженої програми діяльності Кабінету Міністрів». «Розмежування повноважень між президентом, парламентом і урядом дасть змогу мати відповідальніший парламент, сильний уряд і президента з повноваженнями, котрі будуть

достатні, щоб зміцнити гілки влади і виступити гарантом Конституції», — сказав прем'єр.

«Якщо це буде вирішено у 2004 році, до початку президентських виборів, це буде добре, адже ми вже бачимо, що сьогодні фактично почалися президентські вибори, а політичні сили стали змагатися», — зазначив В. Янукович.

Тому він висловився за

«виваженість політиків», які мають з повагою ставитися одне до одного і навчитися домовлятися. Щодо виконавчої влади, то вона, за словами В. Януковича, просто зобов'язана забезпечити однакові

умови для кандидатів, які братимуть участь у президентських виборах.

Учора, в останній день візиту, Прем'єр-міністр України зустрівся з Президентом Словенії Янезом Дрновшеком, главою Державних зборів Словенії і керівниками депутатських

груп, а також виступив у торгово-промисловій палаті Словенії. Під час зустрічей у Любляні йшлося про зацікавленість України в підтримці її євроінтеграційних намірів, а також у роботі з мінімізації наслідків розширення ЄС для двостороннього співробітництва. Однією з головних проблем у цьому контексті є введення ліберального візового режиму. Зустрічаючися з міністром закордонних справ цієї країни Димитрієм Рупелем, Віктор Янукович сказав: «Розширення ЄС — це 60 мільйонів слов'ян. Їхній голос буде почуто, і це сприятиме приєднанню України до ЄС».

ПОЛІТИКА

У ГРУПАХ І ФРАКЦІЯХ

Я вам пишу

Через події в Донецьку, а також через «протидію влади у проведенні форумів демократичних сил» фракція «Наша Україна» хоче зустрітися з Президентом України Леонідом Кучмою. Про це йдеться у листі на ім'я глави держави за підписом першого заступника керівника фракції Віктора Пинзеника, повідомила прес-служба блоку «Наша Україна».

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Селяни того варті

Закладено перший камінь у фундамент газорозподільної станції, що покладе початок газифікації кількох сіл і селищ Нахімовського району Севастополя. На її будівництво з міського бюджету буде виділено три мільйони гривень, вартість усього проекту газифікації — 12 мільйонів. Але селяни того варті, вважає народний депутат Віктор Заїчко, адже вони годують майже півмільйонний регіон і заслуговують комфортніших умов проживання, котрі з приходом газу в села наблизяться до міських. Першими вже в наступному році одержать газ жителі села Вишневого, розташованого поряд з головною газовою трубою.

Раді цій події не лише селяни — із завершенням робіт з цього проекту блакитний вогник спалахне й у будинках військовослужбовців Чорноморського флоту Росії, що живуть і служать у селищі Кача Нахімовського району.

Світлана КАЛИНОВСЬКА. Севастополь.

Леонід Кучма: «У питаннях захисту суверенітету і цілісності держави ми завжди діятимемо рішучо і конкретно»

— «Я хочу запевнити: у питаннях захисту суверенітету і цілісності держави ми завжди діятимемо рішучо і конкретно, — сказав глава держави на вчорашній прес-конференції. — Ми прагнемо вирішити це питання конструктивно, цивілізовано, як і належить державам, що називають себе стратегічними партнерами», — повідомило агентство УНІАН.

Президент зазначив, що Тузла є українською територією, а кордон між Україною та Росією на ній має бути чітко визначений і проходити, як це заведено в усьому світі, і по дну, і по водній поверхні, розділяючи Азовське море на внутрішні води України та Росії.

Водночас Л. Кучма наголосив, що крапку в ситуації навколо Тузли ставити ще рано, оскільки переговорний процес лише розпочався. Він нагадав, що в Росії утворено спеціальну комісію, яка розглядатиме питання будівництва дамби на острові з екологічної точки зору. А Президент України, у свою чергу, дав відповідне доручення Національній академії наук України.

На думку Президента, конфлікт навколо Тузли позначився також на внутрішньополітичній ситуації в Україні. «Деякі сили спробували укріпити свою політичну дамбу на острові вже за рік до виборів», — зауважив він. Водночас гарант Конституції

наголосив на відсутності умов, за яких він міг би взяти участь у виборчих перегонах восени наступного року. «Не існує умов, за яких я міг би піти на черговий термін», і «не хвилюйтеся за це».

Відповідаючи на інші запитання, глава держави назвав позитивним той факт, що парламентська більшість підписала заяву про намір висувати на президентські вибори свого єдиного кандидата. «До виборів ще рік, тому з усіх точок зору недовідповідно зараз називати конкретне прізвище», — зауважив Л. Кучма. «Так, я беру весь вогонь критики на себе. І щоби́льше беру, то менше дістанеться тому єдиному кандидату», — заявив він.

АЛЬТЕРНАТИВА

Готуйся, країно, до нових грошей!

фото Михайла ГОЛЯКА.

На купюрах нового зразка номіналом у 20 гривень передбачено спеціальний елемент для людей зі слабким зором, за допомогою якого вони зможуть самостійно визначати номінал банкноти. Голова Нацбанку Сергій Ті-

гіпко, демонструючи нову двадцятку (на знімку), яку НБУ збирається ввести в обіг з 1 грудня, повідомив, що в папірті переважатиме зелений колір, а нова банкнота має близько двадцяти елементів захисту.

Вчитися керувати ніколи не рано

САМОВРЯДУВАННЯ

Третій навчальний рік у школі місцевого самоврядування, створений Вінницьким міськвиконкомом, розпочався із зустрічі слухачів з міським головою Олександром Домбровським. Бажаючих опановувати науку управління виявилось значно більше, ніж торік: велика сесійна зала не змогла вмістити всіх слухачів.

Мета діяльності школи — створення такого інтелектуального кадрового потенціалу, якому можна було б завтра передати владу. Тільки міцні знання і новий менталітет, вважає О. Домбровський, можуть змінити систему управління в державі. До речі, п'ятеро минулорічних випускників школи нині працюють в органах місцевого самоврядування,

п'ятнадцять входять до складу молодіжного міськвиконкому, двоє стали засновниками молодіжної біржі праці, а кілька вступило до престижних вузів Києва.

Нині у школі навчається 130 осіб із студентської й учнівської молоді. Крім теоретичних знань, слухачі набуватимуть практичних навичок управління, зокрема, співпрацюючи із заступниками міського голови, начальниками управлінь та відділів виконкому. Братимуть участь у різноманітних заходах, деякі з яких готують самостійно. Слухачів школи готуватимуть також до розв'язання складних проблем, що передалися у спадок. На жаль, їх вислати ще й наступному поколінню управлінців.

Віктор СКРИПНИК. Вінниця.

АКТУАЛЬНО

Відкритий лист

Президенту України КУЧМІ Л. Д. Шановний Леоніде Даниловичу!

Комітет Верховної Ради України з питань науки і освіти провів детальний аналіз проекту закону про Державний бюджет України на 2004 рік. Проведено два засідання комітету, громадські обговорення, численні зустрічі з колективами закладів та установ науки і освіти. Громадськість, профспілки, представники органів державної влади всіх рівнів висловили глибоке занепокоєння кризовим станом та відсутністю перспектив фінансування освіти і науки, нехтуванням відповідного законодавства України. Особливу стурбованість викликає мізерний розмір заробітної плати освітян і науковців, відсутність тепла в приміщеннях.

У пропозиціях до проекту бюджету на 2004 рік комітет визначив мінімально необхідне фінансування галузей освіти і науки, джерела покриття цих витрат.

Проте у поданому Кабінетом Міністрів України і затвердженому Верховною Радою України в першому читанні проекті закону про Державний бюджет України на 2004 рік фактично видатки на освіту і науку залишилися майже незмінними і по загальному фонду становлять відповідно 4,57 відсотка та 0,33 відсотка від ВВП.

Мізерна заробітна плата, холод у навчальних корпусах, відміна харчування учнів шкіл і професійно-технічних училищ, деградація науки призведуть до зниження інтелектуального потенціалу, інноваційного шляху розвитку держави.

У зв'язку з цим комітет наполягає на виділенні пріоритетними завданнями бюджету на 2004 рік:

1. Довести видатки загального фонду зведеного бюджету на освіту до 8% від національного доходу і 167% від ВВП — на науку, як це передбачено чинним законодавством. Наполягати на безумовному забезпеченні відновлення з 1 січня 2004 року співвідношень у посадових окладах працівників бюджетних установ освіти і науки, виходячи із встановленої на 2004 рік мінімальної заробітної плати 237 гривень на місяць та запропонувати підвищення з 1 вересня 2004 року посадових окладів працівників освіти на 20%, що дасть змогу забезпечити подвоєння заробітної плати освітян у порівнянні з початком 2003 р. (на ці цілі потрібно 1737,0 млн. грн.).

2. Не допустити зменшення реальних фінансових ресурсів освіти і науки майже на п'яту частину шляхом запровадження оподаткування податком на додану вартість, податком на прибуток підприємств, плати за землю підприємств, установ і закладів освіти і науки тощо.

3. Вимагати безумовного забезпечення законодавчо встановленого рівня соціальних гарантій освітянам і науковцям. У зв'язку з цим наполягати на: а) виконанні положень пункту 4 статті 57 Закону України «Про освіту» стосовно забезпечення безплатним користуванням житлом з опаленням і освітленням у межах встановлених норм педагогічним працівникам, які працюють у сільській місцевості і селищах міського типу, а також пенсіонерам, які раніше працювали педагогічними працівниками в цих населених пунктах і проживають у них (виділити на сім'ю — 1 тону вугілля та 50 кВт електроенергії — додатково потрібно 150 млн. грн.); б) виконанні статті 24 Закону України «Про наукову і науково-технічну діяльність» щодо виплати наукових пенсій працюючим пенсіонерам; в) розв'язання проблеми боргів із виплат, передбачених статтею 57 Закону України «Про освіту» через прийняття відповідного закону про реструктуризацію боргу з погашенням боргу з 01.01.2004 р.

4. Вважати завданням особливої турботи держави — забезпечення дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, які перебувають у навчальних закладах. Додатково на ці цілі потрібно 12292,8 тис. грн.

5. Виділити необхідні бюджетні ресурси на ключові завдання модернізації освіти: забезпечення підручниками — додатково потрібно ще 25 млн. грн., комп'ютеризації освіти, створення індустрії технічних засобів навчання.

6. Надати для виконання завдань інноваційного розвитку держави всебічну підтримку Національній академії наук України через підвищення заробітної плати працівників НАНУ, матеріально-технічного забезпечення НДДКР, фінансування Державного фонду фундаментальних досліджень, наукових та науково-технічних програм, забезпечення ефективної діяльності технопарків тощо. На ці цілі потрібно виділити 160 млн. грн.

Вважаємо, що проект закону про Державний бюджет України на 2004 рік у частині фінансування освіти і науки є таким, що може призвести до остаточного руйнування галузей. Тож просимо Вас, вельмишановний Леоніде Даниловичу, терміново провести екстрену нараду Ради безпеки України, вжити рішучих заходів для виправлення ситуації.

З повагою
голова комітету
Станіслав НІКОЛАЄНКО.

фото Олександра СЕРГОГО (Україноформ).

ФОТОФАКТ

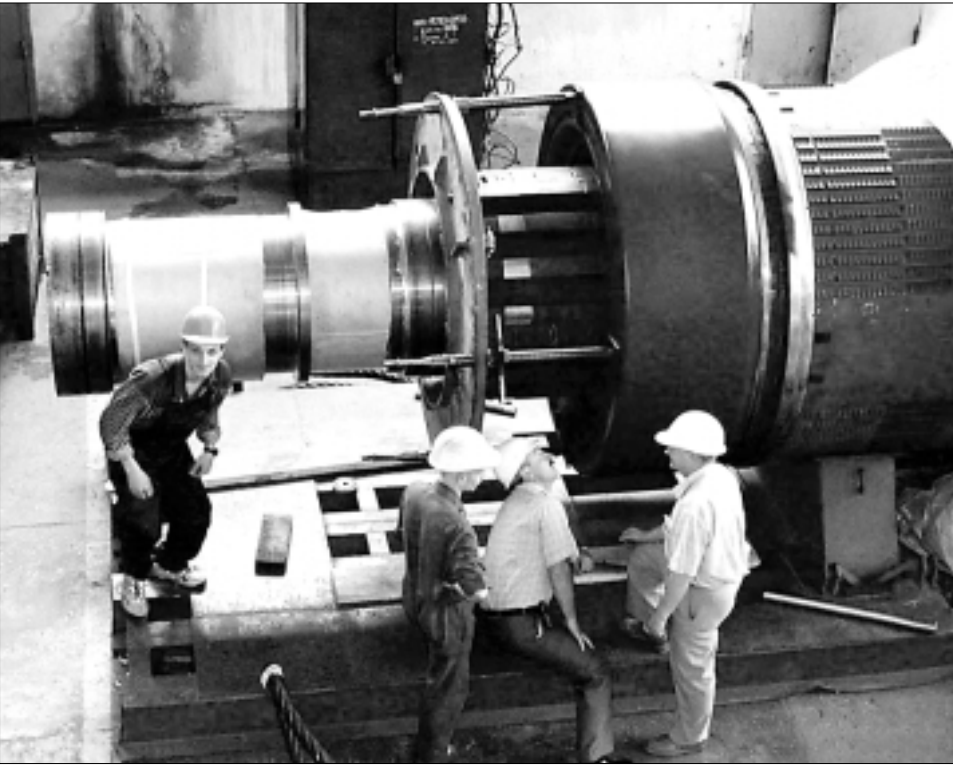

Фото Олександра КРЕМКА (Українформ).

Модернізований другий енергоблок Южно-Української АЕС став до ладу. Проект реалізовано безпосередньо на об’єкті фахівцями концерну “Силові машини”. Поліпшено його технічні характеристики, підвищено надійність роботи і продовжено термін експлуатації генератора.

КОМЕНТАР

Медичне страхування — експериментальна мрія. Віртуальна

Першими українцями, що відчують на собі всі переваги (чи навпаки) соціального медичного страхування, можливо, стануть кияни. Принаймні, з такою ініціативою вже давно виступає місцева влада.

Днями голова Київської міської адміністрації Олександр Омельченко підписав розпорядження про організаційні заходи з підготовки до запровадження у столиці загальнообов’язкового соціального медичного страхування. Уже створено спеціальну комісію зі здійснення цієї мрії. Чому мрії? Тому що ці наміри залишаться такими доти, доки Верховна Рада України не ухвалить відповідний закон про обов’язкове соціальне медичне страхування.

Нагадаємо, що народні депутати не схвалили цей законопроект у третьому читанні і його очікує нова процедура представлення у парламенті. Створення закону, з яким багато хто пов’яже революційні зміни у вітчизняній системі охорони здоров’я, затягується із суб’єктивних і об’єктивних причин. На думку експертів, народ до медстрахування не готовий — ні морально (позначається ментальна звичка, що традиційно в нашій країні медицина була безплатною), ні матеріально. Адже страхування передбачає певні витрати населення на власне здоров’я. До того ж передоплатні. Плановано, що в спеціальний фонд громадянину або роботодавцю (їхню пайову участь у медстрахуванні ще не визначено) доведеться заплатити 5-7% заробітної плати.

— Ідеальна модель, коли систему охорони здоров’я фінансують за рахунок загальних податків, — коментує завідувач секретаріату Комітету ВР з питань охорони здоров’я, материнства і дитинства Володимир Рудий. — Ця модель у нас уже є, але бракує грошей. Теоретики, що спеціалізуються в галузі економіки охорони здоров’я, розглядають соціальне медстрахування як перехідний етап від ліберальної медицини (коли кожен платить сам за себе) до національної системи охорони здоров’я. Але в країнах з порівняно низькими доходами населення, з високим рівнем безробіття обов’язкове медичне страхування недоцільне. А введення нових податків на заробітну плату, на думку фахівців, не стане життєздатною альтернативою загальному оподатковуванню.

Обговорення законопроекту про обов’язкове медстрахування “спіткнулося” об фонд, який необхідно створити для фінансування цієї всенародної системи. Зрозуміло, що ця структура акумулюватиме у своїй скарбниці досить пристойні суми. Тому вона має перебувати під контролем держави. Саме підзвітність фонду і спричинює головні розбіжності під час обговорення медичного страхового законопроекту.

Ольга ВАУЛІНА.

Що вас сьогодні хвилює найбільше?

БЛЦОПИТУВАННЯ — ЛУГАНЩИНА

(Початок на 1-й стор.).

Тетяна Шутова, співробітник міжнародної компанії “Володимир Довгань”:

— Мене непокоять наші відносини з Росією. По-перше, там живуть батьки і родичі мого чоловіка, по-друге, дуже складно в умовах політичної нестабільності будувати бізнес. Я, нарешті, знайшла роботу до душі і дуже боюся її втратити. Хочеться, щоб кордон між Україною і Росією був прозорий, щоб політики не втягували народ двох держав у політичні бата-

лії. Підготовка до президентських виборів тільки розпочалася, а в країні вже стає неспокойно. Якщо встановлять бар’єри на україно-російському кордоні, я знову залишусь без роботи. Це погано для родини — дочка навчається в інституті, і за її навчання треба платити, а зарплати чоловіка не вистачає.

Юрій Прохвятилов, інвалід-чорнобильець, колишній шахтар шахти “Кремінна” Кременського району:

— Я був серед перших шахтарів, яких 1986 року послали на ліквідацію

наслідків аварії на Чорнобильській АЕС. Тепер — інвалід. Дали третю групу, бо ще пересуваюся. Коли треба, нас називають героями, але особливої уваги до себе ми не відчуваємо. Державну допомогу одержуємо нерегулярно, і боїмося, що її щі крихти якщо не відберуть, то значно зменшать. Чув, до фізичних недугів чорнобильців збираються додати і психологічні травми. Але кого в нашій державі це хвилює? Тільки наших друзин, котрі стомилися від наших хвороб і соціальних проблем.

Записала
Алла АНТИПОВА.

Чому зарплата строката

З початку року середня зарплата в Закарпатській області зросла на 34 відсотки і становить 413 гривень. Найвища вона в Ужгородському районі та в Ужгороді, найнижча — в гірській місцевості. Є строкатість і в розрізі окремих галузей. Дивує, що низька платня навіть на заводах із розливу мінеральних вод. Тому в облдержадміністрації вважають, що до користування

природними ресурсами слід допускати тих підприємців, котрі здатні забезпечити людям гідний заробіток. Належить також предметніше проводити виведення зарплати із тіні й перейматися не лише збільшенням верхньої її межі, а не забувати й про нижню.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Закарпатська область.

ПЕРСПЕКТИВА

Робочі місця уже чекають

Статус вишого професійного училища автомобільного транспорту та будівництва отримало колишнє кам’янець-подільське ПТУ №6 на Хмельниччині.

У місті бракує кваліфікованих робітничих кадрів, тож подія стала справжнім святом не лише для колективу закладу. Голова міськрайонної спілки промисловців та підприємців Леонід Дьяконов та керівники автотранспортних підприємств запропонували учням робочі місця із зарплатою від 370 до 600 гривень.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

Доведеться зимувати у будинку ветеранів

Двісті тридцять престарілих малозабезпечених, аж ніяк не здорових і переважно самотніх мешканців Павлограда запросили перезимувати в тугешньому будинку для ветеранів. Таке рішення прийняв міський голова Іван Метелиця. Там їм обіцяють не лише тепло та затишок, а й “повний пансіон”: харчування та лікування за рахунок місцевого бюджету. Така перспектива “світить” літнім та немічним людям, котрі живуть тут у власних приватних оселях, але не мають змоги сплачувати за газ, щоб опалювати свої помешкання. Як не мають і змоги самотужки пристойно харчуватися в складний зимовий період.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

ОГОЛОШЕННЯ

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області та ліквідатор ВАТ “Донецький м’ясокомбінат”

повідомляють про проведення конкурсу з продажу активів. На конкурс виставляється будівля предубойного утримання скота, яка розташована за адресою: м. Донецьк, вул. Сеченова, 40, початкова ціна продажу - 6219,00 грн. без ПДВ, гарантійний внесок — 310,95 грн.

Гарантійний внесок у розмірі 5 % від початкової ціни майна та реєстраційний збір для реєстрації учасників конкурсу — 17,00 грн. перераховуються на р/р 2600777397 в ДОД АППБ — “Аваль” м. Донецька, МФО 335076, ОКПО 26252727, Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області. Для участі у конкурсі необхідно надати письмову заяву та конкурсну пропозицію організатору конкурсу Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Строк надання заяв 25 календарних днів із дня публікації інформації по 07 грудня 2003 р. Конкурс відбудеться після 30 календарних днів із дня публікації інформації 15 грудня 2003 р. об 11-00 год., у Філії ДГУ Агентство з питань банкрутства в Донецькій області за адресою: м. Донецьк, пр-т Комсомольський, 8. Довідки за телефонами: 385-39-23/52.

ВАТ “Авдіївський коксохімічний завод”

оголошує на 25.11.2003 р. відкриті торги на виконання будівельної частини з проекту реконструкції ТЕЦ з установкою енергетичного котла типу БКЗ-75/39 ГМ. Пакет тендерної документації можна отримати за адресою: 86065, м. Авдіївка, Донецької обл., пр. Індустріальний, 1. Тел. (0622) 90-35-50, додатковий 43-30. Факс (0622) 99-84-02.

Фото Олега ДІКАНЯ (Українформ).

У Міністерстві праці і соціальної політики України відбулася передача Азербайджану 15 інвалідних візків, зроблених промисловим об’єднанням “Укрпротез”.

На знімку: міністр праці Михайло Папів (ліворуч) і посол Азербайджану Талят Алієв під час церемонії передачі.

«Чистому серцем, доброму козакові...»

(Початок на 1-й стор.).
У будинку-музеї зберігається п'ять Кобзарів з дарчими надписами, зробленими рукою Тараса Григоровича. Одна з книг підписана для сучасника й товариша поета Олександра Лазаревського: «Чистому серцем, доброму козакові Олександру Лазаревському. Тарас Шевченко. 1860 р.». Згодом Лазаревський подарував цю книгу своєму синові. Нижче шевченківського напису є такий: «Я дарую цю книгу сину Глібу у день 15-річчя. Сподіваюся, що він збереже й оцінить цей подарунок». До речі, Гліб Лазаревський працював у будинку-музеї і передав до його фондів цей Кобзар. А на ювілей прийшов правнук Олександра Лазаревського — теж Олександр. Він привіз шевченківцям ще один унікальний експонат — атестат, підписа-

ФОТОФАКТ

Фото Сергія ПАВЛЕНКА.

У Чернігові керівники Брянської, Чернігівської та Гомельської областей підписали звернення до генерального секретаря Асоціації європейських прикордонних регіонів Йенса Габбе. Вони просять прийняти до спілки прикордонне співтовариство єврорегіон «Дніпро», на території якого проживає п'ять мільйонів громадян трьох сусідніх держав.

ПОГРОМ

Провокація проти книжок

У центрі Львова, на вулиці Дорошенка, невідомі молодики в чорних масках вчинили напад на «Відкрите кафе». У книгарні-кав'ярні зазвичай збираються студенти. Вони й були свідками дивної акції. Троє розкидали книжки, трощили комп'ютер і посуд, а четвертий зробив напис «За Суми». Начальник Личаківського райвідділу міліції Борис Луценко кваліфікував інцидент як хуліганський вчинок. А представники блоку «Наша Україна» вважають це грубою провокацією і вимагають від правоохоронних органів області знайти замовника погрому.
...Тим часом деякі ЗМІ повідомили, що у кав'ярні-книгарні всього лише... знімали кіно. Прошу прокоментувати

Львівська область.

прикордонники в пункті пропуску «Ужгород». Вантажівка, що належить одному з приватних підприємств Херсонської області, згідно з документами, мала доставити листи фанери різного розміру на одну з чеських фірм, повідомляє Державна митна служба України. Підозру викликала така деталь: упаковки було скріплено за допомогою вирізаних із фанери рамок. Для чого — з'ясувалося під час проведення поглибленого огляду. Порожнини упаковок були вщерть забиті цигарками різних тютюнових виробників — іноземними і вітчизняними. «Тютюнова фанера» до Праги не потрапить: авто затримано для провадження подальших кримінально-процесуальних дій. Загалом «улов» прикордонників становив понад 22 тисячі блоків.

Мендельсон на Рава-Руській

Чотири унікальні старовинні книги, серед яких нотний збірник творів Мендельсона 1856 року, виданий у Штутгарті, які раніше бу-

ли бібліотеках та музейних колекціях, намагався незаконно вивезти з України громадянин Польщі. Раритети виявлено й вилучено під час митного контролю автомобіля «Мерседес» на Рава-Руській митниці Львівської області.

На знімку: цей нотний збірник завдяки старанням митників залишиться в Україні.

ювілейної виставки приїхала донька художника Тетяна Носко-Оборонів. Нещодавно вона видала «Кобзар», відтворений за виданням 1927 року. Тоді тираж шевченківських поезій (50 тисяч примірників) було знищено. Сьогодні він належить до рідкісної Шевченкіани, бо лише один примірник того часу вдалося знайти у бібліотеці імені Симона Петлюри в Парижі.

Ірина БУЛАНЕНКО.

ЧИ ЗІГРІТІ ВИ, ЛЮДИ?

Їм не зашкодить погода

Мешканці приміського села Петрики, що під Тернополем, відтепер можуть бути впевнені: жодні природні катаклізми не перешкоджають подачі електроенергії, а обірваний дріт — не страшний для життя людей. Тут почали замінювати звичайні електричні дроти ізольованими. Водночас ставлять нові опори, реконструюють трансформатори. Уся ця робота тільки в Петриках коштуватиме ВАТ «Тернопільобленерго» 1,1 мільйона гривень. Така вартість 12 км нових ліній. А загалом тернопільські енергетики планують до кінця року прокласти 37 км ліній з ізольованими дротами. Термін їхньої експлуатації — 30 років. Такі дроти широко застосовуються у Європі, а Тернопільщина стала четвертою в Україні областю, де з'явилася новинка.

Марта ЛІТИНСЬКА.

Тепло в оселях

Цієї зими мешканці околиць вулиці Привокзальної, що в Кам'янці-Подільському на Хмельниччині, не топтимуть у пічках старими шпалами. До осель надійшов газ. Працівникам місцевої філії ВАТ «Хмельницькгаз», якою керує Анатолій Нестерук, довелося не лише прокласти газопровід, збудувати розподільчу станцію, а й здійснити «проколювання» під залізничним полотном, для чого до 70 тисяч гривень з міського бюджету колектив підприємства додав ще й власні кошти.

Віра ШПИЛЬОВА.

КОРДОН

Фото Укрінформу.

ли бібліотеках та музейних колекціях, намагався незаконно вивезти з України громадянин Польщі. Раритети виявлено й вилучено під час митного контролю автомобіля «Мерседес» на Рава-Руській митниці Львівської області.

На знімку: цей нотний збірник завдяки старанням митників залишиться в Україні.

ВІСТІ З ХАРКІВЩИНИ

Підпільні приправи у вуличній тарі

Підпільний цех з виробництва гірчиці й оцту знайшли співробітники УБОЗ на одному з харківських заводів. Продукцію виготовляли в колишній заводській їдальні троє найманих робітників. Від сторонніх очей хазяїн закривав працівників на замок.
Міліціонери приїхали на підприємство з перевіркою в той момент, коли хазяїн цеху привіз чергову партію банок і гірчичного порошку. Як з'ясувалося, цеховики купували лише пластикову тару, а скляні банки й етикетки для яблучного оцту та столової гірчиці залишилися в нього з тих часів, коли він очолював цілком легальне підприємство з виробництва приправ.

Новий сайт допоможе знайти роботу

Новий молодіжний Інтернет-сайт у переддень Дня студента представив харківський міський комітет у справах сім'ї і молоді. Інтернет-портал, каже начальник комітету Олег Кулинич, має забезпечити інформаційний зв'язок між молодіжними громадськими організаціями та харківськими студентами.
Сайт запущено майже місяць тому. Вся робота з його технічного забезпечення і розробки обійшлася міській скарбниці в одну тисячу гривень, решту грошей надали партнери — громадські організації. На новому сайті комітет збирається розмішувати інформацію про події в місті, новини, цікаві для молоді міста, інформацію для бажаючих знайти роботу. Крім того, згодом на сайті з'являться сторінки молодіжних громадських організацій. Це створить для них можливість рекламувати себе, а для студентів — довідатися про їхнє існування. Адреса нового сайту в Інтернеті: www.xstudents.kharkov.ua.

День студента ознаменується довгим поцілунком і виставкою шпаргалок

У переддень всесвітнього Дня студента в Харкові біля пам'ятника закоханим пройде конкурс на найдовший поцілунок. А в Палаці студентів ХПІ відкриється виставка студентських фотографій і перша міська виставка шпаргалок. Після свята вона стане своєрідним пересувним атракціоном.

Засилля гризунів

Протягом двох осінніх місяців санітарні служби Харкова встановили, що в місті кількість гризунів перевищує норматив більш як у сім разів, повідомляє прес-служба Харківської міської СЕС. Восени вони переселялися до житлових будинків, навчальних закладів та в інші місця, де є продукти харчування. Гризуни небезпечні через можливість поширення інфекцій. Незважаючи на це, з початку осені оброблено всього лише від 20 до 45 відсотків магазинів, об'єктів громадського харчування та медичних установ, шкіл, вузів і житлових будинків. Причина банальна — засобів, як фізичних, так і матеріальних, не вистачає.

Пожежа вчить тому, що нічому не вчить

Три особи загинули у вогні в селі Олександрівка Ізюмського району. Згорів приватний будинок. Після того, як вогонь погасили, у згорілому приміщенні було виявлено два трупи жінок, котрі там жили, а ще через якийсь час з-під стін, що обвалилися, було витягнуто тіло дитини шести років. Причиною загоряння пожежні називають неправильне використання пічного опалення.
Приблизно в той самий час зайнявся Харківський жировий комбінат. На боротьбу з вогнем виїхали десять пожежних. Щоб ліквідувати загоряння, знадобилося майже шість годин. За даними обласного управління пожежної безпеки, десять днів тому на комбінаті провадилася перевірка протипожежного стану. При цьому було виявлено цілу низку грубих порушень правил пожежної безпеки.

Маркс—Ленін потяги не проведжатимуть

На харківському Південному вокзалі в День залізничника після реконструкції урочисто відкрито головний пасажирський зал. Ремонт «основних воріт» міста розпочався ще в травні. За цей час на вокзалі будівельники цілком замінили підлогу, прибрали всі торговельні кіоски, а також пам'ятники теоретику і практику революції — Карлу Марксу і Володимирі Леніну. Замість них з'явилися демонстраційний екран, інформаційний табло та інші довідкові служби. Ремонт здійснено на кошти, отримані з прибутку Південної залізниці.

Микола КОСИЙ. ▼

Далекий Схід: надія на відродження залишається

ВІСТІ З ДІАСПОРИ

Цього року виповнюється 120 років переселення українців на Далекий Схід. Саме туди у свій черговий похід вирушила делегація Української всесвітньої координаційної ради. Маршрут проліг через острів Сахалін, Хабаровський та Приморський край і завершився на півострові Камчатка. Делегацію очолював голова УВКР Михайло Горинь.

Влада українців любить. Коли вони не хочуть учити мову

Зрозуміло, що ювілейна дата відносна: на Далекому Сході українці з'явилися ще в середині XIX століття. Але понад 120 років тому сталася

конкретна подія. У березні 1883 року з Одеси відправили два пароплави з першою партією переселенців, всього понад півтори тисячі осіб. І протягом наступних років на Далекий Схід перебралися десятки тисяч українців. Їх приваблювала насамперед вільна земля, пільги на її осво-

ення. Перші переселенці були переважно з Лівобережної України — Чернігівщини, Полтавщини. Згодом до них приєдналися жителі Катеринославщини, Херсонщини. Українці відразу утворювали поселення зі звичними назвами, що збереглися й досі: Переяславка, Верхній Мономах, Чернігівка, Рокитне... Напередодні першої світової війни українці чисельністю переважали там росіян. За останнім переписом на Далекому Сході нині мешкає понад півмільйона вихідців з України.

Величезна асиміляція й слабкі перспективи національного відродження... «Хіба ми різні?» — таке запитання чула українська делегація під час зустрічей з представниками тамтешньої влади. Це коли гості заводили мову про можливість відкриття українських класів, про права національної меншини отримувати інформацію рідною мовою. «У нас уже не зрозумієш, де коріння, а де гілля, — казав міністр культури Хабаровського краю Валерій Журомський. — Я сам, до речі, з Житомирщини». В принципі, всі тамешні чиновники розкривали теплі обійми й раділи приїзду «братів-слов'ян». Гості з України — рідкісне на Далекому Сході явище. Але зустрічі відбувалися за приблизно однаковим сценарієм. Спочатку господарі захоплено розповідали свої враження про казковий і теплий край під назвою Україна, коли ж гості переходили до справи й хотіли вирішити суттєві для нашої діаспори питання, гостинність десь зникала, господарі починали сердитися й сварити тих, хто «розвалив їхню батьківщину СРСР, хто понабудовував митницю, хто

Музей у місті Переяславка Хабаровського краю.

розділив один народ на два».

Існують різні, вже добре відпрацьовані варіанти уникнення тамтешньої владою питань задоволення потреб української меншини. Наприклад, просто протидіяти всім ініціативам українських громад. Торік голова ради Сахалінської регіональної національно-культурної автономії українців «Київська Русь» Микола Засенко звернувся до обласної влади з пропозицією провести низку заходів у рамках Року України в Росії. Управління культури натовість вийшло з пропозицією проведення Дня України на Сахаліні. Після довгих дискусій зійшлися на Декаді української культури. Але влада офіційно заявила, що грошей на це в неї немає: «Хочете проводити — шукайте спонсорів». Коли ж українці віднайшли кошти й організували-таки культурницький захід, то на запрошеннях та афішах не побачили себе як головних організаторів! А оскільки свято від-

бувалося у травні, то обласні ЗМІ змінили акценти й перетворили його на таке собі першотравневе...

Наштовхується на глуху стіну Микола Засенко й у питанні відновлення української радіопередачі, яка існувала ще кілька років тому в Долинську. Українська мова, бачте, не включена до числа тих, якими ведуть мовлення державні теле- і радіокомпанії Сахалінської області — на відміну від японської чи англійської.

І проблеми не лише з мовою. Голова Хабаровського крайового центру української культури «Криниця» Наталя Романенко розповіла, що її хоровий колектив відомий далеко за межами краю, а на сцени міста пробитися фактично не може. Місцевий міністр культури на це заявив: «А чого ми повинні виділяти одну якусь громаду? Почнуть тоді до мене ходити нанайці зі своїми бубонами — що, їм та кож сцену давати? У нас є муніципальні колекти-

ви, які чудово виконують українські пісні й танці. Без української культури не обходиться жоден концерт».

Подібне ставлення до української громади зустріла делегація УВКР й у Владивостоці, де відбулася зустріч з мером міста Юрієм Копиловим та іншими посадовцями. Мер, щоправда, якось невизразно пообіцяв вирішити питання радіопередачі та вивчення української мови. А ось прохання про виділення земельної ділянки для будівництва Української православної церкви Київського патріархату його налякало... Хоч буває й більш-менш нормальний підхід. Наприклад, на Камчатці: там українська громада найзорганізованіша і має таку-сяку можливість зберігати свою самобутність, мову і культуру.

Світлана ОСТАПА,
прес-секретар Української
всесвітньої
координаційної ради.
Фото автора.
(Закінчення
у суботньому номері).

Святослав Поліщук, колишній політ'язень. Тепер мешканець Петропавловська-Камчатського.

А ЯК У НИХ?

5 завдань для Латвії

Єврокомісія вказала на невиконання країнами-кандидатками завдань для вступу в Євросоюз. Найбільше (9) зауважень адресовано Польщі, 6 — Мальті, 5 — Латвії, по 4 — Словаччині, Угорщині та Чехії, 3 — Естонії, 2 — Литві й лише одне — «відмінницю» Словенії.

У розділі доповіді про Латвію зазначено, що досі в країні не запроваджено сумісних систем митного й податкового обліку, не передбачено порядок безпечної ліквідації відходів тваринного походження тощо. Потрібно завершити роботу із забезпечення вільного пересування осіб — забезпечити визнання дипломів латвійських вузів в інших країнах. У доповіді міститься критика темпів упровадження на митниці нових інформаційних систем, а також систем в адмініструванні акцизного податку та ПДВ, що відповідають вимогам ЄС.

Якщо зазначені питання не буде врегульовано до травня, може статися так, що мешканці Латвії зі своїми дипломами не зможуть працювати в ЄС, а бізнесменам доведеться, як і раніше, гаяти час на прикордонні процедури. Гроші на впровадження систем уже виділено, однак Єврокомісія висловлює стурбованість тим, чи встигне Латвія їх упровадити до офіційного вступу в Євросоюз.

Володимир СТРОЙ.

Рига.

Як живеться нацменшинам у нас?

Про це вестимуть мову у вівторок

18 листопада в київському Міжнародному центрі культури і мистецтв відбудеться Асамблея національних меншин України. Ініціатори її проведення — Державний комітет України у справах національностей та міграції і Асоціація національно-культурних об'єднань України. Організатори очікують, що в заході візьмуть участь Голова ВР Володимир Литвин, Президент України Леонід Кучма, Прем'єр-міністр Віктор Янукович, Омбудсман Ніна Карпачова, представники дипкорпусу, а також керівники понад 1000 всеукраїнських і регіональних національно-культурних товариств, центральних органів влади, народні депутати України, провідні науковці, громадські діячі.

Як повідомив «ГУ» голова Держкомнаціміграції Геннадій Москаль, «мета асамблеї — дати реальну оцінку стану забезпечення законних інтересів нацменшин України, умов для збереження культурної спадщини багатонаціонального народу України, максимально вивчити сучасні можливості співпраці органів державної влади з національно-культурними товарис-

твами, яких сьогодні в країні налічується більш як 1000. До речі, такого рівня самоорганізації не має жодна соціальна група України».

Питання, які плановано розглянути під час асамблеї, водночас і глобальні, і конкретні. Так, голова Комітету ВР з питань прав людини, національних меншин і міжнародних відносин Геннадій Удовенко порушить проблеми зако-

нодавчого забезпечення державної етнонаціональної політики. Про національно-культурні товариства України, стан і пріоритети діяльності доповідь народний депутат, президент Асоціації національно-культурних об'єднань України Олександр Фельдман. Про формування української політичної нації говоритиме віце-президент АН України Іван Курас. Звісно, йтиметься і про забезпечення прав нацменшин, що мешкають в Україні.

На сьогодні в Україні вже сформовано політико-правову систему забезпечення прав нацменшин. Нещодавно держава приєдналася і до Рамкової конвенції РЄ про захист національних меншин та Європейської Хартії регіональних мов або мов меншин. І це саме той

випадок, коли ні з боку окремих діаспор, ні з боку Європи офіційний Київ не чує особливих нарікань.

Ще один із здобутків — відсутність гострих конфліктів та протистоянь. На думку народного депутата Олександра Фельдмана, «це — незаперечний доказ виваженості та ефективності державної політики в міжнаціональній сфері і з боку виконавчої, і з боку законодавчої влади». Водночас Олександр Фельдман зауважив кореспонденту «ГУ»: «Викликає занепокоєння той факт, що з наближенням президентських виборів окремі політичні сили вдаються до використання етнічного фактору у своїх інтересах, у такий спосіб політизуючи сферу міжнаціональних відносин».

Наталя ФІЛІПЧУК.

Прикордонників з острова Тузла виведено не буде, —

заявив у Москві Надзвичайний і Повноважний Посол України в РФ Микола Білоблочський

Тема прикордонного конфлікту Росії й України залишила шпальти російських газет. Проте окремі російські політики продовжують робити неоднозначні заяви. Так, у вівторок міністр оборони РФ Сергій Іванов заявив, що до закінчення переговорів з азово-керченських проблем “одностороннє встановлення Україною прикордонних стовпів на Тузлі незаконно”. МЗС України вустами глави прес-служби Маркіяна Лубківського наголосило, що встановлення прикордон-

них стовпів — це відповідь на односторонні дії Росії і воно виправдано захистом територіальної цілісності України. Того самого дня у Москві від Миколи Білоблочського журналісти довідалися, що на сьогодні немає проекту документа про державні кордони між РФ і Україною по водній поверхні. Український дипломат зазначив, що Україна та Росія “не виключають спільного використання Азовського моря і Керченської протоки”. На запи-

тання, чи буде виведено українських прикордонників з острова Тузла, Микола Білоблочський відповів: Михайлові Касьянову ніхто не обіцяв, що Україна виведе своїх прикордонників з острова Тузла. Віктор Янукович, за словами посла, лише заявив, що “українська сторона розгляне це прохання”. Причину жорсткої позиції України щодо подій у Керченській протоці посол охарактеризував так: “Дамба, яка з’єднала б Таманський півострів і острів Тузла, поставила б під

сумнів територіальну цілісність України”. Микола Білоблочський вважає, що сьогодні “непідходящий момент для ратифікації українським парламентом угоди про ЄЕП”. Але водночас звернув увагу журналістів, що “за дев’ять місяців нинішнього року товарообіг між Україною і РФ становив 9,2 млрд. доларів”. За його словами, “це найвищий показник торгівлі між двома країнами за останні п’ять років”. **Віктор ТИМОШЕНКО.** Москва.

кордонних справах Сергій Бичков, ВР прагне того, щоб питання залучення іноземних інвестицій увійшло до пріоритетних, і підтвердив, що на нинішньому етапі “МЗС цим не дуже займається”. “Багато чого треба змінити, — додав Сергій Бичков. — Приміром, не адміністрація Президента повинна давати МЗС рекомендації, а Кабінет Міністрів, який має затверджену парламентом програму. А ще в жодному разі не повинно бути так, що якась особа з адміністрації Президента намагається призначати послів і керувати зовнішньополітичним відомством, як протокольним додатком адміністрації. Президент повинен мати документи і бути виконавцем державної політики, основну стратегію якої затвердив парламент”. **Яна СТАДІЛЬНА.**

Скоригувати пріоритети

Мета намічених на 19 листопада парламентських слухань “Зовнішня політика України як інструмент забезпечення національних інтересів держави: досягнення, реалії та перспективи” — скоригувати пріоритети, щоб потім з урахуванням 26 поданих до Верховної Ради законопроектів прийняти зважений документ основ зовнішньої політики України. Про це йшлося на “круглому столі” в парламенті, що передувало слуханням і був присвячений стану та перспективам зміцнення зовнішньої політики України.

Організатори “круглого столу” — Комітет ВР у закордонних справах та Інститут міжнародних досліджень — у своїх виступах підкреслювали, що за 10 років, які минули від моменту прийняття нинішніх “Основ”, багато води збігло. На зміну багатовекторній політиці прийшло розуміння головного вектора України — євроінтеграції. А ще торік Київ нарешті більш-менш

сформулював своє бажання членства в НАТО. Тому, за словами голови комітету Станіслава Сташевського, нинішня дискусія у Верховній Раді — вироблення оцінок зовнішньої політики всіма гілками влади з метою підготовки до конструктивних слухань. Заступник Міністра закордонних справ Ігор Харченко у своєму виступі до сфери інтересів України від-

ніс збереження територіальної цілісності, включення української економіки до світової економічної системи, дружні відносини із сусідами. Відповідно, пріоритети нашої зовнішньої політики — євроінтеграція, забезпечення національної безпеки, стратегічне партнерство з низкою країн, участь у міжнародних організаціях, активізація зовнішньоекономічних відносин і міжнародна безпека. У своєму виступі пан Харченко не наголошував на інвестиційній політиці та необхідності покращувати імідж нашої держави у світі. Можливо, для нашого МЗС — це частковості, поглинуті глобальнішими пріоритетами. Як заявив “ГУ” заступник голови Комітету у за-

В Іраці значно почастишали напади на війська коаліції. Американський солдат оглядає воронку, що утворилася внаслідок мінометного обстрілу в Багдаді.

Фото АП.

ЄС турбують наші АЕС

Європейський союз виділив Україні 117 мільйонів євро в рамках програми TACIS для забезпечення ядерної безпеки протягом 2004—2006 рр. Відповідну програму було підписано минулого вівторка під час візиту на Чорнобильську АЕС комісара Європейської комісії з питань зовнішніх відносин Кристофера Паттена. Допомога спрямовуватиметься на підвищення рівня безпеки атомних електростанцій, а також на спорудження нового саркофага над зруйнованим 4-м енергоблоком ЧАЕС. Початок фізичних робіт із будівництва нового саркофага заплановано на 2003 рік, завершення — на 2007 рік. Загальна вартість робіт з будівництва саркофага оцінюється в 720 млн. доларів, внесок України — 50 млн. доларів.

Жертви Голодомору

Спільну заяву, присвячену 70-й річниці Голодомору в Україні 1932—1933 років, буде опубліковано як офіційний документ 58-й сесії Генеральної Асамблеї ООН. Як повідомили в прес-службі МЗС України, із заявою виступили делегації України, Росії, США, Канади, Аргентини, Боснії і Герцеговини, Грузії, Азербайджану, Молдови, Узбекистану, Казахстану, Білорусі, Єгипту, деяких інших країн — членів ООН. Її також підтримали делегації Італії (від імені ЄС і асоційованих країн) та Австралії. У документі вперше в історії ООН Голодомор в Україні визнається трагедією, спричиненою діями тоталітарного режиму. Нагадаємо, що жертвами Голодомору стали 10 мільйонів наших співвітчизників.

Цілком можливо, що в найближчі 50 років населення нашої країни, щоправда, з інших причин, ще зменшиться. У розповсюдженій ООН доповіді про розвиток людського потенціалу прогнозується, що до 2050 року кількість жителів України скоротиться на 39,6%. Це значно більше, ніж у сусідній Росії — 28,3%. Швидше, ніж в Україні, населення зменшуватиметься тільки в Болгарії — на 43% і в Естонії — на 46,1%. При цьому зменшення населення очікується в 41 країні світу, зокрема в більшості європейських держав. Серед країн Європи до списку “благополучних” потрапили лише Албанія, Ісландія, Ірландія, Кіпр, Люксембург, Норвегія, Туреччина та Франція.

ХРОНІКА. ФАКТИ. ПОДІЇ

■ Тель-Авів

Стіна суперечок

ООН опублікувала доповідь, у якій сказано, що тільки 11% захисної стіни, покликаної, на думку ізраїльтян, відгородити їх від палестинських терористів, буде побудовано на “зеленій лінії” (кордоні 1967 року). Крім того, у доповіді зазначено, що після спорудження стіни до Ізраїлю відійдуть 14,5% палестинської території, від чого постраждають 680 тисяч палестинців.

■ Токіо

Знову про ядерну програму

Пхеньян і Вашингтон уже погодили дату другого раунду шестисторонніх переговорів з ядерної програми КНДР, повідомляє японська газета “Асахі сімбун” з посиланням на урядові джерела Південної Кореї. Вони пройдуть з 10 по 13 грудня. Перший раунд переговорів закінчився безрезультатно. Наприкінці жовтня президент США Джордж Буш оголосив, що Білий дім може надати певні гарантії ненападу на Північну Корею в обмін на відмову Пхеньяна від ядерної програми.

■ Відень

Залізничники страйкують

В Австрії триває страйк залізничних робітників, який частково паралізував рух потягів. Страйкуючі протестують проти планів уряду реструктуризувати державну компанію ОеВВ і позбавити працівників цієї галузі деяких привілеїв.

■ Мекка

Повінь у країні посухи

Внаслідок повені в саудівському місті Мекка загинули вісім осіб і більш як 100 постраждали. Зруйновано багато будинків. Місцева преса відзначає, що це найбільш руйнівна повінь за останніх 12 років у країні з посушливим кліматом.

■ Вільнюс

План дестабілізації

Під час розслідування сумнівної діяльності деяких осіб, пов’язаних із президентом Литви Роландасом Паксасом, виявлено план дестабілізації політичної ситуації в країні. Про це повідомив журналістам голова сейму Литви Артурас Паулаускас. За його словами, під час обшуку у власника АТ “Авіа Балтика” Юрія Борисова “виявлено план “Бабка”, спрямований на дискредитацію найвищих посадових осіб і дестабілізацію політичного становища в Литві, що має створити умови для перемоги ліберал-демократичної партії (засновником якої є нинішній президент) на майбутніх виборах до сейму восени 2004 року.

ФОТОФАКТ

Відтоді, як 16 листопада минулого року в Гонконгу було зафіксовано перший випадок SARS, місцеві жителі бояться виходити на вулицю без захисної маски. Навіть на робочому місці — у м’ясній крамниці — продавець зустрічає відвідувачів “у всеозброєнні”.

Фото АП.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних інформантств.

Міністерство закордонних справ України з глибоким сумом сповіщає про смерть кадрового дипломата, Надзвичайного і Повноважного Посланника другого класу, колишнього Надзвичайного і Повноважного Посла України в Туніській Республіці

ДЯЧЕНКА Олега Марковича

та висловлює щирі співчуття його дружині, Нателі Миронівні, та всім іншим рідним і близьким покійного.

Самоврядування — не самообминання

ЗЕМЕЛЬНА АРИФМЕТИКА

Обговорення результатів перевірки Генпрокуратури України з дотримання земельного, природоохоронного, іншого законодавства і законів під час відчуження об'єктів санаторно-курортного призначення стало головною темою загальних зборів Асоціації органів самоврядування Криму і Севастополя.

На думку її голови Бориса Дейча, наслідки не були б такі прикрі (чимало місцевих адміністраторів опинилося в СІЗО), якби керівники регіонів прислухалися до рекомендацій кримських депутатів. Та річ не в поодиноких випадках — виявлені під час перевірки порушення, передусім Земельного кодексу, характерні для багатьох органів місцевого самоврядування автономії, практично для кожної ради прибережної зони.

Серйозність ситуації підтвердив і заступник прокурора Криму Сергій Левін. Він заявив, що прокуратура просто завалена скаргами на дії органів самоврядування, які «самоусунулися від дотримання законності». Найхарактерніше порушення: тривалий час не розглянуто заяви грома-

дян, зокрема, про надання земельних ділянок. У Коктебельській селищній раді взагалі ухвалено рішення про тимчасове припинення приймання заяв від громадян, що є грубим порушенням закону. Нерідко рішення місцевих органів влади про надання земельних ділянок ухвалюють також з порушенням законодавства.

Значна кількість і порушень вимог бюджетного законодавства та недотримання законності використання комунальної власності. Лише у зв'язку з цим порушено 111 кримінальних справ. У місті Саки, приміром, «розбазарювали майно ті, хто має його доглядати». Протягом минулого і нинішнього років в суди подано понад 200 позовів про звільнення самовільно

зайнятих ділянок. Для зменшення цих вражаючих цифр силовики півострова навіть створили екстрену постійну мобільну групу з керівників прокуратури автономії, яка допомагатиме місцевим прокурорам усувати порушення законодавства.

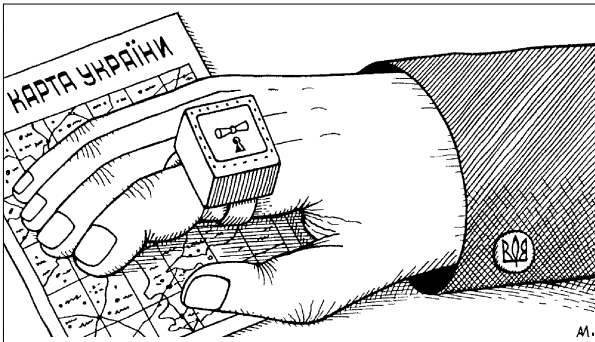
А члени асоціації заявили, що зі свого боку збираються розробити систему правового захисту представників влади на місцях. Бо досі неоднозначно трактують результати перевірки Генпрокуратури, особливо порушення кримінальних справ і затримання кількох селищних і міських голів Південнобережжя.

Лунали питання, чи є злочинцями посадові особи міст і селищ та чи адекватних заходів ужито Генпрокуратурою із затримання і арешту деяких колег стосовно їх службових порушень? Хто думав, як повертатися до виконання своїх обов'язків всенародно обраному міському чи селищному голові після відсидки 72 години у

СІЗО, як це позначиться на його сім'ї та здоров'ї? У відповідь прокуратура пообіцяла нові, ще жорсткіші перевірки: «До цього зобов'язують масовість явища і закон, а не міфічні політичні замовлення, про які твердять деякі недбалі керівники».

Днями за рішенням суду було затримано сімеїзького селищного голову, повідомив прокурор. Перевірки органів самоврядування і самої прокуратури тривають. В Судак за результатами перевірки прокуратури прокурору оголошено догану і порушено питання про його подальше перебування на роботі. Після Південнобережжя прокурорські перевірки розгорнулися в інших регіонах півострова: в Керчі, Феодосії, Ленінському районі...

«Нікого не буде забуто», — запевнив голова асоціації Б. Дейч. І підкреслив, що скарги на недосконалість законодавства необгрунтовані. За правильного підходу можна вирішувати всі

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

питання без порушень закону. Регіональним керівникам потрібно вчасно прислуховуватися до рекомендацій ВР АРК і її комісій. А взаєморозуміння нема досі. Наприклад, в Алушті й сьогодні, бува, керує не закон, а містечкове право. Триває робота з підписання угод між ВР Криму і місцевими радами. Та не поспішають їх підписувати саме ті, кого згадують у доповідній записці прокуратури. Потрібно не шукати окремих рішень, а робити серйозні висновки. Гри в незнання і невміння закінчено.

Б. Дейч повідомив, що правління асоціації

звернулося до Президента України з заявою на захист деяких селищних і міських голів, та це не означає, що захищатимуть усіх без розбору.

Представники місцевих влад наголошували: «Говорячи про порушення багатьох законів, потрібно згадувати й закон про місцеве самоврядування». І запропонували створити при асоціації групу правової підтримки керівників органів місцевого самоврядування. Тож попереду в Криму нова хвиля не лише перевірок, а і їх «переперевірок».

Віктор ХОМЕНКО.
Крим.

Новий проект дає нову зброю

ПИЛЬНУЙ

Олег БОЙКО

Виважена конкурентна політика, без сумніву, є запорукою стабільного розвитку ринкових відносин у державі. Проголосивши курс на перехід до таких відносин, Україна поступово вдосконалює законодавче поле, що регулює питання конкуренції і її захисту. Вже понад рік роль державних органів у сфері конкурентної політики визначає Закон України «Про захист економічної конкуренції». Попри високі оцінки, дані фахівцями цьому нормативно-правовому акту, багато його положень, зокрема спрямовані на відвернення, припинення і розслідування порушень законодавства про захист економічної конкуренції, досі не діють. Ідеться про статтю 41 «Забезпечення доказів» і статтю 44 «Вилучення доказів, накладення арешту», що встановлюють можливість органів Антимонопольного комітету залучати винних до відповідальності шляхом забезпечення належних доказів провини конкретних осіб.

Колізія полягає в тому, що Закон України «Про Антимонопольний комітет України» — основний нормативний акт, який визначає компетенцію цього органу державної влади — не містить норм, що дають можливість АМК реалізовувати повноваження, закріплені у статтях 41 і 44 закону про захист конкуренції. Прояснити цю ситуацію покликаний винесений на розгляд у повторному, другому, читанні законопроект «Про внесення змін до деяких законів України» (з питань захисту економічної конкуренції, реєстраційний номер 1080), яким пропонується внести низку змін і доповнень до чинного закону про Антимонопольний комітет. Прийняття цього документа, схоже, змінить статус АМК: з органу економіко-регульовального він перетвориться на правоохоронний. Що впливає не тільки на оцінку положень, що наділяють працівників Антимонопольного комітету спеціальним статусом на рівні з правоохоронними органами. Такого висновку можна дійти з аналізу помітних розширених повноважень комітету. Особливий інтерес викликає закріплена в законопроекті можливість одержувати від суб'єктів господарювання та інших інформацію з обмеженим доступом, інформацію, що становить банківську і комерційну таємницю. До особливих повноважень контролюючого органу віднесено проведення огляду і обшуку службових приміщень, транспортних засобів суб'єктів господарювання, а також житлових приміщень та інших особистих володінь фізичних осіб, вилучення документів. Порядок здійснення таких повноважень належно не врегульовано. У зв'язку з цим може постати проблема співвідношення інтересів держави, компетенції Антимонопольного комітету із забезпеченням і захистом прав і інтересів і фізичних осіб, і суб'єктів господарювання. Щоб не допустити незаконного втручання в права й інтереси суб'єктів конкурентних відносин, що охороняє закон, слід було б детально описати порядок проведення процесуальних дій органами АМК України до прийняття в цілому згаданого законопроекту.

Олег БОЙКО,
президент «Центру громадсько-правових досліджень».

Дозвіл заднім числом

Будівництво чернівецької об'їзної дороги може призвести до екологічної катастрофи

СИТУАЦІЇ

Широко розрекламоване речниками облдержадміністрації ударне будівництво чернівецької об'їзної дороги може завдати непоправної шкоди мешканцям Боян, Припруття та інших сіл. Намагаючись вкластися в обіцяні Президенту терміни, буковинська влада, як основний виконроб об'єкта, фактично дозволила несанкціоноване виймання піщано-гравійної суміші з берега Пруту поблизу майбутньої магістралі. Для прискорення робіт на повороті до імпровізованого кар'єру, який з кожним днем дедалі більше перетворюється на кількакілометровий каньйон, навіть установлено світлофор. КРАЗи, МАЗи та іноземні самоскиди з вінницькими, хмельницькими, чернівецькими номерами, доверху навантажені галькою, рухаються з інтенсивністю одна вантажівка за дві-три хвилини.

Шодня їх завантажують до десятка екскаваторів, але й за таких умов водіям доводиться стояти у черзі. Піщано-гравійну суміш вибирають і з заплави Пруту, і з прилеглих земель сільськогосподарського призначення, де донедавна рясно родила кукурудза. Але селяни стурбовані не так втратою посівних площ (а вони ще не скрізь розпайовані), як масштабами вилучення гальки з територій, прилеглих до води. Адже мешканці тут добре знають круту вдачу гірської річки. Тому, на відміну від керівників будівництва та керманічів із будинку з левами, прекрасно усвідомлюють, до чого може призвести ця «комсомольська» будова. Повінь, переконані місцеві селяни, може змити не тільки частину Боян чи Припруття, а й взагалі катастрофічно змінити русло Пруту.

Ті чиновники, з якими вдалося поспілкуватися, були небагатослівні. Мовляв, так, ліцензії на видобування гальки нема, дозволу облводгоспу, управління сільського господарства та сіль-

ської ради — так само, але вони на стадії доопрацювання, і відповідне рішення буде винесено на сесію обласної ради заднім числом. Тобто кар'єр під Боянами розпочне свою роботу тоді, коли з нього уже виберуть сотні тисяч тонн гравію. На запитання, як процентують цей сучасний будівельний матеріал, ніхто певної відповіді не дав, хоча дехто намагався похмуро жартувати: процентують як привізний житомирський шебінь. Отож газета сподівається отримати офіційне роз'яснення від влади.

Екологи заявили, що об'єкт ще не потрапив у поле їхнього зору, але вони незабаром планують провести там виїзне засідання

дання комісії, котра зробить відповідні висновки. Ось що розповіли посадові особи, причетні до цього питання.

Володимир Сівак, начальник Державного управління екології та природних ресурсів у Чернівецькій області:

— Питання видобування гравію з кар'єрів у Магалі біля річки Прут з нами частково погоджено, частково не погоджено. Ми вивчатимемо ситуацію. Насправді гравій вибирають із заплави річки, але дозвіл надає Облводгосп, це їхня справа.

Обласне управління з меліорації та водного господарства. Начальник одного з відділів (не називая):

— Це так само справа екологів, як і наша. Роботи на двох кар'єрах погоджено, але під це будівництво кожен копає шутер, де хоче. Руйнуються системи берегоукріплення, не виконуються протиповеневі заходи. Ми давали приписи ШБУ-60, службі автодоріг, попереджували. Інших важелів впливу ми не маємо. Наприклад, коли кримський екскаватор копає, де хоче, бо екскаваторнику так наказали, що ми можемо вдіяти?

Іван Чернушко, голова Магалинської сільської ради:

— Мене було обрано сільським головою після смерті попереднього голови, виконую обов'язки з першого вересня, тому не можу дати вичерпної відповіді. Здається, ці кар'єри розташовані на землях, які є державною власністю, і, можливо, вони навіть не були розпайовані. Ну хто захоче вирощувати щось на гравії (поряд із кар'єром непогано росте кукурудза, але прибутки від гравію неможливо порівняти з доходами від сільгоспкультури — Авт.). Чи давала дозвіл сільська рада на відчуження земель — не знаю. Треба дивитися документи.

Василь Гостюк, голова правління сільськогосподарського кооперативу «Дружба»:

— В кооператив віддали свої паї не всі власники. Саме ті землі, де тепер кар'єри, колись були пасовищами, а під кукурудзою поряд — земля не кооперативу, а сільської ради. Нам пообіцяли відремонтувати й заасфальтувати вулиці села. Людей це задовольняє. Мені сказали, що там зроблять ставок... (ставок точно буде, Боян може не бути. — Авт.)

Хто ж тоді відшкодує державі збитки за знищення земель сільськогосподарського призначення?

...Тим часом день і ніч потужні машини везуть і везуть гальку. Схоже, об'їзну дорогу будуть в об'їзд здорового глузду. Головне — вчасно перерізати стрічки, а там хоч Прут не тече.

Сергій СУЛИМА.

Були тяжкі часи. Але в минулому

ВІТЧИЗНЯНИЙ СТИЛЬ

Під час розмови з головою правління ВАТ «Стірол» Героєм України, народним депутатом Миколою ЯНКОВСЬКИМ ми поволі стали його одномудцями: так уміє переконувати і зачаровувати тільки неабияка особистість. Говорили ми не про славу, а про хліб насущний, про те, що заважає нормально працювати і жити.

— Миколо Андрійовичу, у чому все-таки полягає секрет концерну «Стірол» — підприємства вже зі світовим авторитетом?

— «Стірол» поєднує чимало підприємств і виробництв, там задіяно більш як п'ять тисяч осіб. Вони виготовляють майже три тисячі найменувань хімічної продукції — близько чотирьох відсотків світового експорту карбаміду, більш як два відсотки аміаку — 32 відсотки від загального всеукраїнського виробництва міндобрив. В Україні і за її межами добре відомі наші пластмаси, фармацевтичні препарати, лакофарбові матеріали, продукція біотехнологічного призначення, простіше кажучи — корисні кормові добавки для тваринництва тощо. Легше назвати країни, з якими ми не торгуємо.

От уже майже десять років поспіль, після відомих ломок і приватизації, адаптації до роботи в ринкових умовах колектив шороку нарощує виробництво за найсучаснішими технологіями. Підвищуємо якість, здешевлюємо продукцію. Так, пережили і тяжкі часи. Тоді не те що інфлювала, а буквально обрушилася національна валюта — вітер ганяв по вулицях Горлівки купоно-карбованці, як осінні листя. Але все це, слава Богу, позаду, про що свідчать цифри. У поточному році зробимо хімічної продукції на 1,4 мільярда гривень. У перерахуванні на кожного працюючого припадає по 130 тисяч доларів США. Це показник, яким, повірте, може пишатися будь-яке підприємство в будь-якій країні.

А якщо говорити про секрети успіху, то їх немає. Ми ведемо прозорий, чесний бізнес, а до надійних і відкритих партнерів інвестори самі ступаються в двері. Не випадково у модернізацію виробництва цього року вклали майже 200 мільйонів доларів інвестицій. Це дало змогу здійснити диверсифікованість виробництва —

значно розширити гаму продукції, що має особливий попит у нас і на світовому ринку. Пам'ятаємо про синиці в руці і не забуваємо про журавля в небі. Щойно відкривається яка-небудь незайнята і вигідна ніша — ми вже там зі своєю продукцією. Дає гарні результати малотоннажна хімія. Нещодавно, наприклад, налагодили випуск смол для виготовлення меблів, адже раніше завозили їх з далекого зарубіжжя.

— Ваші колеги кивають на Росію: мовляв, з її дешевими енергоносіями конкурувати з тамтешніми виробниками хімпродукції важко. Рано чи пізно російська продукція «запресе» нашу і на українському, і на зовнішніх ринках.

— Це стара пісня із сумним приспівом: багатим, мовляв, нечиста сила і дітей заколисує. Так, обділила нас природа деякими енергоресурсами, доводиться розкошелюватися. Але не посипати ж голову попелом! Продукція «Стіролу» — я вам авторитетно заявляю — успішно конкурує з російською. Наші сусіди і партнери виграють на дешевшому газі, але багато втрачають на перевезеннях готової продукції. Щоправда, їхня аміачна селітра справді витіснила в Україні нашу. Так чому б не застосовувати відомі усім запобіжні заходи, що, до речі, завжди дуже успішно робить російська сторона. Порядок у власній хаті залежить від нас. Ми успішно конкуруємо із сусідами на багатьох ринках за рахунок більш високих технологій, кращої якості. Ви бачили у вестибюлі адміністративного будинку «Стіролу» скільки в нас міжнародних призів, свідоцтв і грамот за якість? Чого тільки коштує вищий міжнародний стандарт якості і кращої у світі продуктивної практики, отриманий за виробництво твердих і рідких ліків!

Так що не варто кивати на сусідів, недосконалі закони, плакатися в жилетку.

Рада пропонує свого голову на посаду глави адміністрації

САМОВРЯДУВАННЯ

— Якщо в Україні не на словах, а на ділі визнаються права місцевого самоврядування, то відсутність реакції на рішення органу місцевого самоврядування стосовно кадрових змін у Дрогобицькій райдержадміністрації Володимира Шмігельського. Це рішення депутатам райради незрозуміле ще й тому, що 30 вересня 2003 року під час позачергової сесії було проаналізовано соціально-економічну та політичну ситуацію в районі й висловлено повну довіру чинному голові райдержадміністрації.

— Порівняно недавно «Стірол» був не тільки для Горлівки екологічною бомбою уповільненої дії. А нині в невеликих заводських заповідних зонах, де люблять відпочивати робітники, безтурботно почувуються лані, інша дичина. В озерах плавають лебеді...

— Коли розвалився Союз, ми отримали в спадщину гордіїв вузол економічних проблем. Адже тоді, як ви пам'ятаєте, кошти на природоохоронні заходи виділяли за залишковим принципом. У кращому випадку це були копійки, у гіршому — взагалі нічого. «Стірол» скидав за рік 36 мільйонів кубів води в річку Корсунь. Відтіля вона попадала до Міусу, а далі — в Азовське море. Торік ми наглухо заварили всі заводські виходи води. Ні краплі її не потрапляє в річку. А все тому, що як тільки-но з'явилася у світовий практиці техніка для опріснення морської води, ми відразу ж схопилися за неї. Зараз разом із фірмою «Дженерал-моторс» робимо установки в цехах концерну, що дає можливість очищати і використовувати для виробництва шахтні, дощові і навіть стічні води. У листопаді цього року повністю припиняємо забір води з каналу Сіверський Донець-Донбас. Адже води, особливо чистої, у регіоні катастрофічно бракує. Вона, справді, — життя. Напевно, наш досвід цілком прийнятний і на інших екологічно проблемних підприємствах.

— Ваше виробництво прямо пов'язане із сільським господарством, де зараз загострилися проблеми. Слідом за, нехай на-

віть короткочасним, подорожчанням хліба росте у ціні м'ясо. А відразу, як завжди під час осінніх робіт, подорожчало пальне. Куди бідному селянину податися?

— Ми вважаємо селян своїми діловими партнерами, тому їх проблеми і нам болять. «Стірол» випускає міндобрива для сільгоспугідь, а також кормові добавки для підвищення продуктивності тваринництва. Але, подивіться,

що робиться на селі! Частина землі не обробляється. Раніш селяни приділяли більше уваги запровадженню кращих технологій, інтенсифікації виробництва. Сівбу зернових та й технічних культур без мінеральних добрив розглядали майже як злочин. На селі панує бідність, фінансова неспроможність.

От і залишаються незатребуваними мінеральні добрива — їх нема за що купити. Торік наш Обухівський завод, котрий єдиний у СНД випускає лезин-протеїнові кормові добавки, реалізував в Україні всього 700 тонн цього еліксиру тваринництва. Стільки само закупила і Білорусь. Але хіба порівнювані агросектори цих двох країн? Тому давно настав час вигідних для селян кредитів. Досить обдирати одну з головних галузей держави, від якої прямо залежить добробут народу.

— А як живуть ваші люди, чи достатньо вони соціально захищені?

— Регулярно виплачуємо постійно зростаючу зарплату. А вона, в середньому по концерну, уже перевищила тисячу гривень. Не шкодуємо грошей на роботу культурно-спортивного центру. І він, справді, працює. Торік комплекс відідали 300 тисяч осіб, практично, кожен горлівчанин. У нас чудові тенісні корти, профілакторій, база відпочинку, аматорські колективи...

Тому не стоїмоюся повторювати: навчимося працювати по-європейському, — жити будемо гідно. Наші люди давно на це заслужили.

Анатолій БАС, Василь ЗАКРЕВСЬКИЙ. Донецька область.

У КОМІТЕТАХ ВР

«Копали» бюджетні проблеми

На глибині 700 метрів розпочали вивчення стану підприємств вугільної галузі члени бюджетного комітету Верховної Ради України, виїзне засідання якого відбулося в Донецькій області. Народні депутати відвідали шахту «Бутівська» державного підприємства «Макіїввугілля» і Дружківський машинобудівний завод, який виготовляє гірничу техніку. Цього року вугільники отримують кошти з державного бюджету в повному обсязі, однак це не означає, що грошей достатньо. За словами начальника управління вугільної промисловості Донецької обласної держадміністрації Анатолія Вовченка, навіть за умов повного розрахунку за паливо щомісячний дефіцит по шахтах області досягає 85 мільйонів гривень. Собівартість однієї тонни вугілля становить 186 гривень, а ціна реалізації — 137 гривень, зазначив заступник голови обласної держадміністрації Василь Джарти. Тому без дотацій шахтарям не обійтись. Якою саме має бути допомога, обговорювалося на виїзному засіданні.

— Пряме фінансування з бюджету при мізерних коштах, які ми маємо, нереальне, — вважає перший заступник голови комітету, народний депутат Людмила Супрун. —Тому треба вживати додаткових заходів. Наприклад, запровадити спеціальні субвенції на продаж побутового вугілля. Є шахти, які 50 відсотків вугілля видобувають на продаж, а 50 відсотків реалізують населенню, працюючи на межі собівартості. Варто дати можливість нараховувати амортизацію на обладнання, яке придбане за рахунок коштів держбюджету. За останні два роки вкладень, за якими могла бути здійснена амортизація, в галузі зроблено майже на 2 мільярди гривень. Прорахуйте амортизацію, і ви вийдете на суму приблизно в 150—200 мільйонів.

Учасники засідання висловилися за підтримку підприємств, які виробляють гірничошахтне обладнання на експорт. Крім того, на думку Людмили Супрун, наступного року треба поставити крапку на виплаті регресних заборгованостей та одnorазових допомог (327 мільйонів гривень). Слід зробити це за рахунок спеціального фонду чи державного бюджету. Пролунала і пропозиція на 5 відсотків збільшити тарифи на вугілля: це призведе до збільшення оптової ціни електроенергії, але не зачепить роздрібний ринок.

Ліна КУЦЬ.

Хто порушник конвенції

Під головуванням Геннадія Удовенка відбулося розширене засідання Комітету з прав людини, національних меншин та міжнаціональних відносин. Ішлося про застосування та виконання Закону України «Про біженців». Конкретний привід: лист, що надійшов на ім'я Володимира Литвина з українського представництва Управління Верховного Комісара ООН у справах біженців (УВКБ).

У цьому листі Представництво УВКБ висловлює занепокоєння «негативним впливом» статті 9 згаданого закону на спроможність України захистити біженців. Ця стаття стосується часових обмежень на подання заяв про надання статусу біженця. Мовляв, трьом чвертям шукачів того статусу в Україні відмовили у прийнятті заяв. А це суперечить Конвенції ООН про статус біженців 1951 року. Тому Представництво УВКБ рекомендує Україні покращити закон про біженців.

На засідання комітету були запрошені представники Кабміну, адміністрації Президента, Держкомітету у справах національностей та міграції, МВС, МЗС, Державної прикордонної служби та СБУ.

Учасники засідання, зокрема, зауважили: коли Україна приймала закон про біженців, з боку УВКБ ООН жодних нарікань не було. Що ж змінилося? Можливо, тепер, коли Україна опинилася на кордоні ЄС, там хочуть, щоб усі мігранти осідали у нас і не турбували Європу? Але ми не такі багаті, щоб забезпечити притулок усіх. Крім того, чому Представництво УВКБ дозволяє собі ультимативний тон і туманні аргументи (три чверті відмов)? А реальні цифри такі: Україна надала статус біженців 5000 осіб, а, скажімо, Польща — 2000. Справді, Конвенція 1951 року вимагає «негайного» розгляду відповідних заяв. Але в будь-якій країні кожна заява вимагає часу на розгляд. Втім і проблема згаданих «часових обмежень». Принаймні, в Україні нікому ще не відмовлено в наданні статусу біженця без розгляду заяви.

Тож учасники засідання визнали неприйнятною позицію диктату з боку УВКБ, вирішили проаналізувати всі пропозиції за участю зацікавлених міністерств і відомств — і лиш потім змінювати чи не змінювати згаданий закон. Зрештою, якщо змінювати — то заради вдосконалення закону, а не тому, що хтось «попросить». На засіданні звучали також (зокрема, від народного депутата Рефата Чубарова) й застереження від інерційно-негативного чиновницького підходу до біженців в Україні.

Віталій ЖЕЖЕРА. ▼

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

► *Унікал*

Ловіть рибу, пийте «Зубрівку»!

...*І проживете 100 років, як Михайло Скрипниченко з селища Киндійка, що в Херсоні.*

Народився Михайло Васильович на Волзі, у Саратовській губернії. Пройшов війну, з якої повернувся з орденом Червоної Зірки. Коли ворожий снаряд розірвався поруч і загинули двоє бойових товаришів, тяжко поранений рядовий Скрипниченко спромігся поновити зв'язок, за що й отримав високу нагороду. Після війни до самої пенсії рибалив на Волзі. Неодмінним атрибутом під час виходу на річку, пригадує ювіляр, була пляшка «Зубрівки», бо вона «м'якше п'ється».

Нині Михайло Васильович живе у великій родині, з дітьми, онуками та правнуками. Дуже радіє, що здатен добре допомагати сім'ї: раз на рік 70-річний син, Юрій Михайлович, їздить до Росії, звідки привозить батькову пенсію: набігає справжній скарб.

Алла БРУСИЛОВА.

Херсон.

Р. С. Редакція вітає ювіляра і зичить йому здоров'я. А за сприяння Херсонського корпункту Михайло Васильович отримує в подарунок передплату на «Голос України».

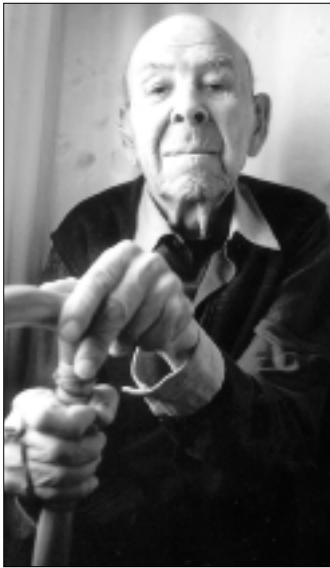

Фото Геннадія КАБАЧЕНКА.

На городі бузина, а в Києві Указ Президента

► *Тримаси виховання*

Гліб просто після уроків у школі прийшов до нас у редакцію. Грізний запис у його щоденнику — «Порушує Указ Президента і Наказ директора школи про обов'язковість шкільної форми» — привернула увагу багатьох моїх колег. Відірвавши очі від запису, вони уважно розглядали порушника Указу Президента і дивувалися. Одинадцятирічний хлопчик був акуратно вдягнений у світло-сіру водолазку, формений зелений піджак, темні штани й осінні тифлі. Так само він був одягнений і того дня, коли було зроблено запис...

Невтямки журналістам, що школяр, на думку невідомого «старшого вчителя», котрий поставив підпис-закарлючку під зауваженням, має бути одягнений саме в штани! А на Глібові — чорні джинси! Ну то й що, що класичного крою?

— Школа не перестає дивувати своїми маразмами, — каже мама Гліба, додаючи, що учні, які, скажімо, забувають удома щоденник, мають наступного дня приходити до школи з батьками. А в Гліба як уранці на вході відібрали щоденник для того, щоб зробити цей чудовий запис, то лише після обіду і довгого очікування у вчительській віддали.

Маразм маразмом, та я вирішила поцікавитися, який усе-таки Указ порушив незаконослухняний громадянин України. Виявилося, що Указу «Про обов'язковість шкільної форми» наш Президент ніколи не видавав. Однак 12 червня 1996 року, дійсно, вийшов Указ Президента «Про шкільну форму для учнів середніх закладів освіти». У цьому документі, підтримуючи ініціативу громадськості та пропозиції Міністерства освіти України, Леонід Кучма ухвалив ввес-

ти шкільну форму, а Міносвіти — «визначити терміни її введення, передбачаючи її обов'язковість», зробити добір зразків. А також провести розрахунок необхідності шкільної форми, визначити порядок фінансування організацій, що виготовляють форму, та її придбання батьками, «встановивши особливі умови для дітей з малозабезпечених родин, дітей-сиріт, дітей, котрі залишилися без опіки батьків, і тих, котрі перебувають під опікою».

22 серпня у відповідь на Указ Президента з'явилася Постанова Кабінету Міністрів за підписом прем'єра Павла Лазаренка «Про запровадження шкільної форми для учнів середніх закладів освіти». У ній п'ять пунктів і Додаток про форму одягу школярів за підписом Міністра Кабі-

нету Міністрів Валерія Пустовойтенка. Але ніде в цьому документі немає слів про обов'язковість її носіння. Мало того, там зазначено, що «кольорова гама тканини і конструктивні особливості форми визначаються керівниками шкіл».

Цілком ймовірно, що в розпорядженні директора школи, де навчається Гліб, є пункт про обов'язкове носіння чорних штанів і неможливість замінити їх на джинси аналогічного кольору. Але до чого тут Указ Президента?

До речі, директору школи, можливо, буде цікавий такий факт із біографії нашого Президента, що був опублікова-

ний в одній з польських газет. Коли до школи, де навчався Леонід Кучма, прийшов фотограф, то вчителька навмисне посадила майбутнього Президента України за першу парту, оскільки в нього, мабуть, єдиного в класі, були на ногах чоботи. Як з'ясувалося пізніше, чоботи були чужі — мама позичила їх спеціально для такої знаменної події.

Що стосується «перегинів» шкільної адміністрації щодо форми, то, напевно, не вистачить розвороту «Сім'я», щоб опублікувати скарги батьків, які не через упертість, а через відсутність грошей іноді не можуть виконати всі розпорядження школи.

І щоб закінчити цю замітку на тій само веселій ноті, з якої і починала, хочу поділитися з нинішніми учнями і їхніми батьками післявоєнним методом перетворення полотняних штанів на формені. В Західній Україні для цього їх фарбували бузиною. Щоправда, у такій «формі» категорично не рекомендувалося потрапляти під дощ, оскільки після цього ноги учня теж ставали «форменими».

Яна СТАДІЛЬНА.

► *Квартирне питання*

(Продовження).

Початок у № 210 за 6 листопада 2003 р.)

Уже там, у дванадцятиметрівці, в родині Хандохіних народився Артемко. Але дуже швидко рай перетворився на справжнє пекло. Кімната була така вогка, що в ній псувались не тільки меблі, а й одяг. А купувати обнови не було за що. Хоча Микола швидко опанував спеціальність млинаря на силкатному виробництві, з кожним місяцем заробітки ставали дедалі меншими. Дійшло до того, що він приносить додому по 20—30 гривень щомісяця. Як прогледуватися?

До того ж виявилося, що навіть таке убоге житло для Хандохіних — велика розкіш. Коли з'явилася ще й Маша, вони на решті перебрались із своєї кімнати до теплішої і, головне, більшої на чотири квадратні метри. З неї виселили п'яниць, котрі не давали спокою всьому поверху. Але з'ясувалося, що за більшу кімнатку платня буде значно вища. Не так через

▼ площу, як через те, що в родині аж шестеро душ. А оскільки в кімнатах

немає індивідуальних лічильників світла й води, то загальні витрати діляться на кількість мешканців. У Хандохіних їх найбільше. Тому й доводиться влітку платити тільки за світло майже сто гривень, взимку ця цифра зростає мало не вдвічі. Ще з півсотні за воду. Плюс опалення. Все підрахувати — ніякої зарплати не вистачить.

На силкатному Микола довго не втримався. Не було ні роботи, ні заробітків. Підробляв. Але тут спіткала біда: кілька років його мучила серйозна хвороба. Є підозра на пухлину. Лікарі наполягають на операції. Та знову: на лікування немає грошей.

— Цього року Сашкові виповнилося шість, — розповідають батьки. — До школи час, але ми не мали за що його відправити. Та і як йому вчитися? Всі діти сидять на голові одне в одного, які тут уроки? Може, вже наступного року піде.

Чотирирічна Настя, яка весь час сиділа

у мене на руках і діловито виводила карлочки в моєму журналістському блокноті, геть по-дорослому заявила: нічого, що він не в школі, я йому всі букви покажу. На це Сашко, як старший, тільки пхикнув.

Можна не сумніватися, вони навчатись читати й писати. Але все одно: які в цієї родини перспективи? Важка робота Миколі тепер не під силу — починається кровотеча. Ліля трохи підторговувала продавцем на базарі. Приносила півтори сотні на місяць. Але хтось налякав: якщо ходиш на роботу — нічого «дитячі» гроші отримувати. А ці «дитячі» — єдина їхня надія: сором сказати, що мала дрібнота і себе, і батьків годує. За місяць на всіх шістьох припадає до чотирьохсот гривень. На них би вже й жили, але плата за гуртожиток з'їдає майже половину. Що дивуватися, коли за минулі роки накопичився борг у кілька тисяч. І боржникам вже недвозначно натякають, що жити безплатно ніхто не дозволить. Їх,

може, вже попросили б, та претендентів на таке житло немає. В кімнатці, з якої втекли Хандохіни, і дотепер ніхто не ризикує жити.

Слово «жити» звучить надто розкішно для цього помешкання. Ліля каже, дільничний педіатр помітила, що діти гірше розвиваються через те, що майже не ходять, а весь час сидять у своїх ліжечках. А де ж їм, чотирьом, рухатись на двох квадратних метрах підлогою, яка ще залишається вільною? А в коридорі холодно й вогко. Здається, весь світ замкнувся для них в дитячих люльках.

— Коли я їду кудись і розповідаю про свої проблеми, на мене дивляться як на божевільну людину, — зазначає Микола. — Мовляв, така злидота, а стільки дітей завели. Про що думали? А ми думали і думаємо тепер, що діти — це єдина радість і втіха в нашому житті.

Малі Хандохіни ще не знають, що таке

► Наша пошта

Говоріть, щоб не було пізно

Пам'ятаю, коли була маленька, мама постійно була поруч. Потім — перший клас, перший курс, заміжжя. І з кожним кроком уперед у життя я робила крок від мами. Тепер хочеться це все виправити, почати спочатку, але мами вже поруч немає.

Досить часто ми у метушливій буденності забуваємо про них — найрідніших та найдорожчих. Коли нам боляче і треба з кимось порадитися, тільки тоді ми біжимо до мами. Вона розуміє, що ми дорослішаємо, а ми не хочемо зрозуміти, що вона старіє. І саме тепер їй, як малій дитині, потрібна наша турбота, підтримка та ніжне слово. Хіба це багато?

Шість місяців тому я поховала свою матусю. Вона прожила довге життя. Але чи щасливе? Скоро моя донька закінчить інститут і вийде заміж. І тільки тепер я починаю відчувати те, що, певно, відчувала моя мама: самотність. Дуже хочеться, щоб ніхто більше не повторив мою помилку. Говоріть зі своїми батьками, телефонуйте їм частіше, адже однієї миті ви відчуєте, що вже пізно. І слово «мама» ви будете лише чути...

Марія ДАНИЛОВА.

Тетерівка Житомирського району
Житомирської області.

► Рідня-інформ

Мама, тато і я...

Сім'я Тулупових — Роман і Ніна та їхня тринадцятилітня донька — здобула перемогу в обласному конкурсі «Батьки і діти, діти і батьки — нерозділиме та одвічне коло». Цим конкурсом обласне управління у справах сім'ї і молоді та обласний центр соціальних служб для молоді разом з обласною бібліотекою для молоді ім. М. Светлова не лише відродили колись популярні на Дніпропетровщині змагання під девізом «Мама, тато і я — одна сім'я», а й започаткували принципово нове — змагання під девізом «Хто ми? Звідки? І чий батьків діти?» Отож, крім акторських чи кулінарних здібностей, спортивних навичок та інших талантів, у першу чергу треба було скласти «обов'язкову програму» — виявити знання про свій родовід, про своїх пращурів, дідів і батьків, про родинні традиції, перекази, реліквії і т. ін. З цим, окрім переможців, чудово впоралися і сім'ї Приходьків з Криничанського району та Григор'євих із селища Таромського.

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровська область.

Дині, яблука чи вуха спаніеля?

► Лікаря викликали?

Мой доньці 15 років. Але за фігурою й розвитком їй не даси більш як десяти років. Мені здавалося, що в такому віці тіло має бути чіткіше сформовано. Вона соромиться вдягати облягаючі речі і дедалі частіше згадує про пластичну операцію...

Ганна СЕРОВА.

Київ.

Щоб проконсультувати нашу читачку, ми вирішили звернутися до мамолога. Але, як з'ясувалося, знайти такого фахівця не так вже й просто. Лише в одній клініці столиці нам погодилися допомогти. **Анастасія ШУЛЯК** докладно розповіла «Голосу України» про проблеми, які хвилюють і підлітків, і старших жінок.

— Під час дорослішання дівчатка-підлітки завжди критично ставляться до своєї зовнішності. Вони розв'язують у своїх кімнатах плакати із зображенням голівудських красунь, намагаються можливими і неможливими способами бути схожими на них. І зазвичай усі комплекси, котрі можуть виникати в цей перехідний період, пов'язані з обличчям і грудьми.

Пам'ятаю, як моя донька у цьому віці завжди знаходила у своїй зовнішності якісь дефекти: то в неї великий ніс, то надто кучеряве волосся, то груди не такі, як в однокласниць. І мені важко було пояснити їй, що не потрібно порівнювати себе із кимось і вже тим паче намагатися вписатися в якісь стандарти. Адже будь-який фахівець скаже, що здорові груди стандартів не мають.

— **А який розвиток грудей вважається нормальним?**

— Не слід забувати, що молочна залоза — це гормонозалежний орган, і всі зміни, що відбуваються з нею протягом життя, контролюють жіночі гормони естрогени. Наприклад, перші такі зміни починаються в 10—11 років. У цей період навколо соска відчувається досить тверда грудочка залозистої ткани-

ни. Це і є основна частина молочної залози.

Найактивніший період росту грудей припадає на 13—15 років. У цьому ж віці з'являється пігментація на соску і формується його ареола. А от дорослих обрисів вони набувають до 16—17 років.

Голівудська красуня Кетрін Зета Джонс поки що обходиться без пластики

Помітні зміни відбуваються з цим органом під час вагітності. Адже в цей період рівень естрогену у крові максимальний. Після того, як дитину «відлучають від грудей», вона зазвичай повертається до своїх колишніх розмірів. Та іноді жінка з'ясовує, що «бюстики», котрі вона носила до вагітності, стали їй за великі чи замалі — це також нормально.

— **Анастасіє Миколаївно, але якщо все-таки є якісь відхилення, чи можна їх виявити самому?**

— Якщо в 15-річної дівчини не намацується залозиста тканина, можна запідозрити гіпоплазію грудей, тобто

недорозвиненість цього органа. Не приховуватиму, що це рідкість, але якщо вже така аномалія є, виправити її можна лише за допомогою пластичної операції.

— **До речі, про пластичну хірургію. Наша читачка написала, що її донька хоче збільшити груди саме у такий спосіб. А чи часто молоді дівчата мріють про розміри Памели Андерсон?**

— Не можу сказати, що геть усі жінки задоволені своїми грудьми. Одні хочуть на розмір збільшити їх, інші — зменшити. І, відверто кажучи, я не дуже схвалюю такі втручання. Але можу зрозуміти і допомогти тим жінкам, в яких є якісь естетичні відхилення від норми. Наприклад, асиметрія молочних залоз.

Не варто забувати, що обсяг і форма грудей залежать від рівня естрогенів, що обумовлено спадковістю. Багато дівчат думають, що якщо вони будуть більше їсти, то й груди стануть більші. А насправді груди починають повніти за рахунок стовщення жирового прошарку. А жирова тканина, у свою чергу, призводить до опускання і обсисання грудей.

— **Знаю, що регулярні походи до тренажерного залу можуть дати позитивний результат і без втручання хірурга-пластика...**

— Безперечно, але треба лише правильно підібрати вправи. Адже накачані м'язи грудей теж мало кого приваблюють. Є ще спеціальні бюстгальтери з поролоновими і гелевими прокладками. А от що стосується різних рекламних гелів, то хочу попередити: результати такої процедури можуть бути незворотні. Гель розподіляється у тканинах не завжди ідеально, на грудях з'являються непривабливі горби і шишки. Також він може спричинити всілякі захворювання — від маститів до пухлин.

Розмовляла
Ірина ВОЛОШКА.
Фото з архіву «ГУ».

► Домашній адвокат

Правоту треба доводити

Навесні на одному з київських ринків у мене викрали паспорт. Наступного дня я подала заяву до органів міліції про його втрату та оголошення до місцевої газети про визнання загубленого паспорта недійсним. Заплативши визначену суму, я отримала новий документ і зітхнула з полегшенням. Здавалося, все вирішено. Та майже через півроку на мою адресу приходить претензія від одного з операторів мобільного зв'язку, в якій вказується, що я заборгувала за їхні послуги (враховуючи пеню) майже... чотири тисячі гривень і у разі несплати протягом десяти днів вони змушені будуть звернутися до суду. Здивуванню та розпачу не було меж. Адже у мене ніколи навіть не було мобільного телефону. Як з'ясувалося, вже наступного дня після викрадення злодії від мого імені уклали контракт на послуги мобільного зв'язку і наговорили в кредит на таку суму. Що ж робити?

Рубрику веде
юрисконсульт
Наталія
ХОМЕНКО.

Вікторія ШКЛЯР.

Богуславський район
Київської області.

Справді, ситуація не з найприємніших. Але свою правоту все-таки треба доводити. По-перше, вам необхідно терміново надіслати відповідь на претензію, в якій чітко вказати про обставини та дату викрадення паспорта.

По-друге, було б добре, якщо у вас залишилася копія заяви до органів міліції. У разі її відсутності — вам необхідно звернутися до міліції і взяти копію такої заяви про викрадення паспорта.

По-третє, бажано додати копію газетного оголошення, обов'язково зазначивши дату виходу газети, оскільки це має важливе значення для доведення вашої правоти.

Усі зазначені документи разом з відповіддю на претензію терміново надішліть за вказаною адресою оператора мобільного зв'язку. Якщо на ваші докази не звернуть уваги — захищатися доведеться у суді.

Пам'ятайте, хоча закон на вашому боці — правоту треба доводити.

Мал. Вадима СИМИНОГИ.

► Люстерко

Якщо ви не маєте змоги щотижня відвідувати косметичний кабінет, а бажання мати доглянутий вигляд все-таки є, скористайтеся порадами нашої рубрики.

Маска-тонік

Очистити шкіру, тонізувати її допоможе маска з селери й свіжого сиру. Натріть на дрібній тертушці шматочок кореня селери, грамів 30—50, змішайте цю соковиту кашку з такою ж кількістю свіжого сиру. Маса має бути однорідною. Нанесіть її на обличчя і шию доволі товстим шаром на 20 хвилин. Змийте теплою водою ватним тампоном. Після такої процедури можна нанести живильний крем.

Маску з селери й сиру можна тримати в холодильнику кілька днів, бо сік селери — гарний консервант. Тож приготуваної маски може вистачити вам на дві—три процедури.

ДОДОМУ

нешастя. Їм вистачає і батьківської любові, і догляду, і спілкування. Вони ще не знають, які думки обсядають Миколу та Лілю. А ті кажуть, що найбільше щастя у житті для них — це окрема кімнатка зі своєю кухнею та, даруйте, туалетом. Ліля вже просто втомилася стояти в черзі до єдиної плити, на якій готують вісім господинь із поверху. Про свій туалет навіть якось незручно говорити. Така проста і така недосяжна мрія.

Не можна сказати, що всі навкруги глухі до їхніх проблем. Знайшлися, було, добрі люди, котрі підшукали їм хату в селі і навіть перевезли туди всі речі. Але прожили Хандохіни там недовго. З'ясувалося, що в будинка є кілька власників, і не всі дають згоду на те, щоб там жили чужі люди. Довелося знову повертатися назад. Добре, що охочих на гурто-

житську кімнатку так і не знайшлося, і вони знову вселились в неї. Але як там прожити весь вік? Як виховати дітей і підняти їх на ноги?

Та й Миколі з Лілею як влаштувати життя? Адже вони ще зовсім молоді люди, їм тільки виповнилося по тридцять.

— Коли дивлюся телевизор, вірите, плачу гіркими сльозами, — не втримався Микола. — На різні ігри та розваги витрачаються шалені гроші. А на мою родину в Україні не вистачає навіть на малосімейку. Я не дурний, не безпорадний, не безвідповідальний. Але сил вже немає. Я, молодий чоловік, пересилуючи в собі все — гордість, сором, самоповагу — думкою стаю перед усіма на коліна: «Допоможіть!». Скрізь тільки й чути, що в нас у країні народжується мало дітей. А мені в очі плюють. Дорікають. Гроші дитячі дають, як милостиню жебракові, з презирством...

Останнім часом у Миколи народилася якась божевільна ідея. Він

почув про літературний конкурс і тепер пише для нього свою книгу, яку назвав «Бездоня». Книгу про нього і його родину. Хоче виграти гроші, за які обов'язково купить кімнатку.

У літературному і музичному обдарованні Миколі не відмовиш. Він написав до сотні віршів, багато з них оплав на музику. На конкурсі серед аматорів у Славути навіть виборов перше місце. Тепер збирається на міжрайонний конкурс. Миколі дуже потрібна перемога: для власної гідності і найменших Хандохінів.

Вони вже не знають, як їм жити. Вони заблукали у довгій дорозі до свого дому. Вони гадали, що йдуть одним шляхом з усіма, а виявилось, що далі біди та злиднів зайти не змогли. Тепер вони навіть не знають, чи можуть просити у когось допомоги? Чи варто на неї сподіватися? Чи потрібні комусь, крім важко хворого батька і змученої життям мами, маленькі українці Хандохіни?

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00-09.00 ТРК «Ера». УВАГА! ПРОФІЛАКТИКА ПЕРЕДАВАЧА ПЕРШОГО КАНАЛУ

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Одвічні істини. 09.10, 11.10, 15.10, 17.30, 21.45, 01.20 Погода.

09.15 Для тих, хто вдома. 09.30 Ситуація. 09.40 Музичні теленовини. 10.00 «Крокуючи роками». До Дня працівників радіо, телебачення і зв'язку.

11.00 Новини. 11.15 Абетка безпеки. 11.20 Для тих, хто вдома. 11.40 Межа. 12.05 Вітаємо вас... 12.35 Для тих, хто вдома. 12.55 Закон є закон. 13.00 Аудієнція. Президент Македонії Борис Трайковський. 13.25 Співає Патрік Брюель. 14.25 Мультсеріал «Галявина лева Кінгслі». 15.00 Новини. 15.20 Зірки, на сцену! ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНА СТУДІЯ «5» 16.00 Мультсеріал «Загублений світ».

16.25 Студія «5». 16.50 Закон є закон. 17.00 Резонанс. 17.40 Під егідою Кадуцця. 18.00 Україна: день за днем. 18.50 Діловий світ. 19.00 Новини. 19.10 Саме той. 19.30 Закон є закон. 19.35 Пам'яті жертв голодомору. Док. фільм «33-й. Свідчення очевидців».

20.40 Вечірня казка. 20.50 Лотерея «Кено». 21.00 Новини. 21.35 Світ спорту. 21.50 Ракурс. 21.55 Ситуація. 22.05 Наш футбол. 22.50 Служба розшуку дітей. 23.00-01.18 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.25 Еготе́ра.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2 ОСВІТНІЙ КАНАЛ

10.10 Цей день в історії. 10.15 УПА. 10.45 Освіта ХХІ століття . УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»

11.00 До трагедії голодомору в Україні. Прем'єра. «Час темряви».

11.50 Концерт класичної музики.

КДРТРК

12.00 За київським часом. 12.10 Крихітка. 12.30 Медичний центр «Довіра». 12.40 Конкурент. 13.05 Краса і здоров'я. 13.10 Вищий пілотаж. 13.40 За київським часом.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 Сніданок з «1+1». 07.02 ТСН. 07.30 Серіал «Уокер — техаський рейнджер». 09.00 Велике прання. 14.00 Серіал «Ризиковані ігри». 14.30 Серіал «Пристрельте мене». 15.00 Серіал «Та невже?». 15.30 Серіал «Друзі». 16.00 Хочу і буду. 16.40 «Імперія кіно» представляє.

Худ. фільм «Мій батько — злочинець».

18.30 Серіал «Бідна Настя» . 19.30 ТСН. 20.00 ТСН. Проспорт. 20.10 ТСН. Погода 20.15 Серіал «Бригада». 21.15 Чекай на мене. 22.15 «Документ». Док. фільм «Зона зради». 23.35 ТСН. 23.55 Худ. фільм «На зв'язку».

ІНТЕР

ПРОФІЛАКТИКА ДО 14.00

14.00 ВВС. Жива природа. «Компанія вбивць». 15.00 Новини. 15.05 Серіал «Нетямущі» . 15.30 «Зірка безсмертя». Справжній детектив. 16.05 Народна платформа 16.10 Премія МУЗ-ТВ 2003 18.00 Новини. 19.05 Кримінал. 20.00 Інформаційний канал «Подобиці» 20.35 Серіал «Next-3» 21.35 Серіал «Баязет». 22.35 Діюві особи. 23.00 На лінії вогню. 23.35 Час футболу. 00.25 Подобиці. Підсумки дня. 00.50 Серіал «Слідчі ВМФ». 01.50 Погода. 02.00 Худ. фільм «Поводир». 03.40 Худ. фільм «Процес зникнення». 05.10 Серіал «Метушливе місто-4». 05.30 Голівуд — конфіденційно.

ІСТV

05.00 Ранкова музика. 05.40 Серіал «Досьє детектива Рокфорда». 06.30 Служба розшуку дітей. 06.35 300 сек/год. 06.40 Мультсеріал «Справжні монстри». 07.10 Мультсеріал «Сучасне Роккове життя». 07.35 Погода. 07.45 Факти. Ранок. 07.50 Ділові факти. 07.55 Спорт. 08.00 300 сек/год. 08.05 Каламбур. 08.40 Погода. 08.45 Факти. Ранок. 09.00 Спорт. 09.05 Серіал «Кенан і Кел». 09.50 Серіал «Мисливець за старовиною-2».

10.55 Дівочі сльози. 11.50 Шоу О. Степаненко. 12.45 Факти. День. 13.05 Худ. фільм «Дублер». 14.55 Мультсеріал «Невгамовні». 15.10 Мультсеріал «Сучасне Роккове життя». 15.35 Мультсеріал «Чарівний світ Текса Ейворі».

16.05 Галопом по Європах. 16.45 Серіал «Мисливець за старовиною-2». 17.45 Дівочі сльози. 18.35 Погода. 18.45 Факти. Вечір. 19.05 Комедійний коктейль. 19.45 Худ. фільм «Посланець королеви-2».

21.35 Погода. 21.45 Факти. Підсумок дня. 22.05 Спорт. 22.10 Худ. фільм «Мітка». 00.10 Україна енергетична. 00.40 Серіал «Графіна де Монсоро». 01.40 «Третя зміна» представляє: худ. фільм «Кривавий приплив». 03.15 Худ. фільм «Їхали ми, їхали. Комедійний коктейль».

СТБ

06.40 Прогноз погоди. 06.45 Серіал «І це все про нього». 08.00 Бізнес-студія. 08.40 «Маски-шоу». Найкраще. 09.10 Серіал «Чортеня». 10.10 Худ. фільм «Мусульманин». 12.10 Час «К». 12.40 Серіал «І це все про нього». 14.00 Вікна. Новини. 14.10 Серіал «Наш Чарлі». 15.05 Худ. фільм «Міст часу». 16.50 Серіал «Бержерак». 18.00 Вікна. Кримінал. 18.10 Вікна. Столиця. 18.20 «Маски-шоу». Найкраще. 19.00 Заборонена зона. 20.00 Серіал «Воскрешаючи мертвих». 21.00 Вікна. Новини. 21.20 Вікна. Спорт. 21.35 Прогноз погоди. 21.40 Вікна. Бізнес. 22.00 Чемпіонат України зі стриптизу. 23.45 «Маски-шоу». Найкраще. 00.15 Вікна. Опівночі. 00.30 Прогноз погоди. 00.35 Автостиль. 00.55 Худ. фільм «Міст часу». 02.40 Худ. фільм «Поранена». 04.15 Вікна. Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ

Профілактика до 14.00

14.00 Репортер. 14.20 Серіал «Дикий янгол». 15.10 Мультсеріал «Сильвестр і Твіті — детективи». 15.35 Мультсеріал «Ракети». 16.00 Мультсеріал «Пригоди Дигимонів». 16.25 Серіал «Бунтівний шлях». 17.20 Серіал «Малкольм у центрі уваги». 18.10 Серіал «Дикий янгол». 19.00 Репортер. 19.25 Погода. 19.35 Серіал «Агент національної безпеки». 20.30 «Кунсткамера» the best. 21.15 «Вікна» із Д. Нагієвим. 22.20 Худ. фільм «Мисливці за смертю».

00.00 Репортер. 00.20 Погода. 00.35 25-й кадр. 00.50 Серіал «Рятувальники». 01.50 Служба розшуку дітей. 02.00 Спецрепортер.

ПЕРШИЙ КАНАЛ. ВСЕСВІТНЯ МЕРЕЖА

07.00 Новини. 07.10 Телеканал «Добрий ранок». 08.00 Новини. 08.10 Телеканал «Добрий ранок». 09.00 Серіал «Інспектор Деррік». 10.00 Російський екстрим. 10.30 Подорожі натураліста. 11.00 Новини (із субтитрами). 11.20 Серіал «Берег мрії». 12.10 Здоров'я. 12.50 Смак. 13.10 Місто жінок. 14.00 Новини (із субтитрами). 14.20 Худ. фільм «В'язень замку Іф». 1 серія. 15.30 Аркадій Укупник у концерті «100% кохання».

17.00 Новини. 17.30 Кумири. Т. Дороніна. 18.00 Велике прання. 19.00 Чекай на мене. 20.00 Нічний «Час». 20.30 Серіал «Убивча сила. Друге дно».

21.40 Жарт за жартом.

22.10 Худ. фільм «ПМЖ». 1 серія.

23.20 Новий день. Теорія неймовірності. «Фізіогноміка».

00.00 Аркадій Укупник у концерті «100 % кохання».

01.20 Серіал «Берег мрії». 02.00 Новини. 02.05 Що? Де? Коли? 03.10 Велике прання. 04.00 Новини. 04.05 Жарт за жартом. 04.30 Серіал «Тридцять випадків майора Земана».

06.00 Серіал «Інспектор Деррік».

РТР

04.00 Добрий ранок, Росіє! 07.45 Худ. фільм «Кармен». 09.50 У «Містечку». 10.00 Вісті. 10.30 Вісті — Москва. 10.50 Коротке замикання. 11.50 Вісті тижня. 12.45 Вісті. Чергова частина. 13.00 Вісті. 13.10 Вісті — Москва. 13.30 Що хоче жінка. 14.30 Серіал «Леді Мер». 15.30 Вісті. Чергова частина. 15.40 Вісті — Москва. 16.00 Вісті. 16.10 Серіал «Бандитський Петербург». Фільм 5. «Опер».

17.10 Серіал «Ундіна». 18.00 Вибори-2003. 19.00 Вісті. 19.30 Вісті — Москва. 19.50 На добраніч, малюки! 19.55 Серіал «Лінії долі». 21.00 Серіал «Оперативний псевдонім».

22.00 Вісті+. 22.20 Док. фільм «Убивство Кеннеді. 13-а версія». 1 серія. 23.15 Народний артист. 23.25 Вісті. Чергова частина. 23.40 Сінеманія. 00.15 Дорожній патруль. 00.30 Худ. фільм «Халепи Альфреда». 02.00 Канал «Євроњюс». 03.45 Вісті. Чергова частина.

РТР «Планета»

06.00 Добрий ранок, Росіє! 09.15 Серіал «Ундіна». 10.00 Вісті. 10.30 Вісті-Москва. 10.45 Вся Росія. 11.00 Вісті тижня. 11.55 Що хоче жінка. 12.40 Новини культури. 13.00 Вісті. 13.10 Вісті-Москва. 13.30 Серіал «Оперативний псевдонім».

14.15 Коротке замикання. 15.00 Розвідка, про яку знав дехто... Леонід Линицький.

15.30 Вісті-спорт. 15.40 Вісті-Москва. 16.00 Вісті. 17.40 Серіал «FM і хлопці». 18.15 Серіал «Дикий янгол». 19.00 Вісті. 19.30 Вісті-Москва. 19.45 Новини культури. 20.05 Петербург: час і місце. 20.30 Серіал «Ундіна». 21.15 Серіал «Лінії долі». 22.00 Вісті+. 22.20 Худ. фільм «Фучжоу». 23.50 З легким жанром! 00.15 Новини культури. 00.40 Нічний політ. 01.05 Серіал «Дикий янгол». 01.50 Вісті-спорт. 02.00 Вісті. 02.30 Вісті-Москва.

02.50 Серіал «Ундіна». 03.35 Серіал «Лінії долі». 04.20 Худ. фільм «Фучжоу». 05.45 «Ха». Маленькі комедії.

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00-09.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Одвічні істини. 09.10, 17.10, 22.30, 01.20 Погода. 09.15 Служба розшуку дітей. 09.20 Зірки, на сцену! 09.50 Я здивую світ. 10.20 Автопілот. 10.40 Інновація. 10.55 Подружки. 11.20 Хто в домі хазяїн? 11.40 Спорт і ми. 12.10 Характер. 12.30 Родом з України. Мілен Де Монжо. 12.45 Край. 13.10 «Медичний меридіан» з В. Запорожаном. 13.35 «Classik-прем'єр» з Т. Міленіною. 14.00 Баскетбол. Чемпіонат України. БК «Київ» — «Сумихімпром» (ПТС), «Меридіан». У перервах — Новини. Для тих, хто вдома.

15.50 Рада. 16.40 Дзвони народної пам'яті. 17.15 «Міжнародні вісті» з Г. Радченком. 17.40 Милосердя. 18.05 Світ. Огляд. 18.30 Вікно в Америку. 19.00 Новини. 19.10 Худ. фільм «Відлюдько». 20.25 Вечірня казка. 20.40 Суперлото, Кено. 20.50 Мегалот. 21.00 Новини. 21.35 Світ спорту. 21.45 Авторський проект О. Марченко «Імена». 22.35 ТаКа мода. 23.20-01.18 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.25 Асоціація професійних видів єдиноборств представляє...

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2

10.00 Прописи. 10.20 Оздоровча система валеолога Ю.Зарецького. 10.35 Чітко і ясно. 11.10 Пенсійна реформа. 11.35 Людина і закон.

КДРТРК

12.00 Приймальня столичної влади. 12.30 Краса і здоров'я. 12.35 Крихітка. 12.55 Ліки майбутнього. 13.10 Корисна розмова. 13.20 Чари тільки починаються. 13.40 За київським часом.

КАНАЛ «1+1»

07.00 Прихована камера. 07.15 Серіал «Бідна Настя». 08.05 Поле чудес. 09.10 Ранок з Киркоровим. 09.40 Дісней. Мультсеріал «Міккі Маус та його друзі». 14.30 Дісней. Мультсеріал «101 далматинець». 15.00 Прихована камера. 15.55 Жарт за жартом. 16.30 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Містер Магу». 18.15 Останній герой-4. 19.30 ТСН. 20.00 ТСН. Проспорт. 20.05 ТСН. Погода. 20.10 Концерт Ю. Шифріна «Треба легко жити». 22.00 «Імперія кіно» представляє. Худ. фільм «Поліцейська академія -7. Місія в Москві». 23.40 Худ. фільм «Хелоуін: воскресіння».

ІНТЕР

06.00 Погода. 06.05 Серіал «Земля-2». 07.40 Моя сім'я.

08.30 Планета здоров'я. 09.05 Містечко. 09.40 Смачно з Б. Бурдюю. 10.15 Бадьорого ранку! 10.50 Камера сміху. 11.30 Перехрестя кохання. 12.25 Дискавері. 13.25 Худ. фільм «Сонячні канікули». 15.10 «Забуті і забуте». Справжній детектив.

15.45 Худ. фільм « Злодії в законі». 17.30 Святковий концерт «Love story». 19.20 Академія сміху. 20.00 Інформаційний канал «Подобиці» 20.30 Худ. фільм «Дорога». 22.10 Худ. фільм «Цілуй дівчат». 00.30 Худ. фільм «Смертьельне обличчя кохання». 02.15 Погода. 02.20 Худ. фільм «Розбиті обіцянки». 04.15 Худ. фільм «Злодії в законі». 05.45 Мультфільм.

ІСТV

04.45 Худ. фільм «Брехня близнюків». 06.20 Погода. 06.25 Перехрестя. 07.00 Погода. 07.05 Мультсеріал «Харрікени». 07.30 Мультсеріал «Справжні монстри». 08.00 Худ. фільм «Огарьова, 6». 09.40 Автопарк. Парк автомобільного періоду 10.20 Худ. фільм «Брехня близнюків». 12.05 Коронна страва. 12.45 Факти. День. 13.00 Серіал «Найтмен». 14.00 Худ. фільм «Герой». 16.15 Худ. фільм «Десяте королівство». 1 серія. 18.00 Програй мільйон. 18.35 Погода. 18.45 Факти. Підсумок дня. 19.05 Худ. фільм «Прибрати Картера».

21.05 Худ. фільм «Перевертень». Перегляд нічних програм дозволений особам, яким виповнився 21 рік. 23.15 Сторінками тележурналу «Плейбой». 23.50 Худ. фільм «Маленькі смертельні секрети». 01.50 Худ. фільм «Смерть у горах». 03.20 Худ. фільм «Огарьова, 6».

СТБ

07.05 Худ. фільм «Хороші дівчата». 08.40 Прогноз погоди. 08.45 Кава з молоком. 09.05 Прогноз погоди. 09.10 Не-провінція. 09.30 Не час. 10.00 Серіал «Наш Чарлі». 11.00 Худ. фільм «Вігер і Хмара». 12.00 Док. фільм «Світ дикої природи». 12.30 Майстер-House. 12.55 Прогноз погоди. 13.00 Худ. фільм «Дичина». 14.55 Рейс. 15.20 Серіал «Пуаро Агати Крісті».

Мал. Олексія КУСТОВСЬКОГО.

16.25 Час «К». 16.55 Худ. фільм «Авалон». 18.50 Худ. фільм «Другий скейтбординг». 20.45 «Вікна». Новини. Спорт. 20.55 Прогноз погоди. 21.00 Худ. фільм «Артефакт». 23.00 Худ. фільм «Чорний янгол». 00.55 Худ. фільм «Ніч».

НОВИЙ КАНАЛ

08.00 Мультсеріал «Картуш — вуличний принц». 08.30 Мультсеріал «Сильвестр і Твіті — детективи».

08.55 Мультсеріал «Му і Ципа». 09.30 Мультсеріал «Маска-2». 10.00 Посміхніться, Вас знімають! 10.35 За гроші. 11.20, 13.15 Світ індійського кіно. Худ. фільм «Так далеко, так близько». Частина 1, 2. 12.40 Запитайте у лікаря. 14.40 Худ. фільм «Прикордонний пес Алий». 15.45 Худ. фільм «Це усе вона». 17.30 Богатирські ігри. Україна — Росія — Великобританія. Частина 2. 18.30 Репортер. 18.40 Погода. 18.45 Худ. фільм «Укол парасолькою». 20.45 Фактор страху. 21.40 Худ. фільм «Вибух. Квиток на той світ».

23.25 Худ. фільм «Жах з безодні». 00.55 Худ. фільм «Похований заживо». 02.25 За гроші. 02.50 Худ. фільм «Так далеко, так близько». Частина 2. 05.10 Худ. фільм «Жах з безодні». 06.35 Мультфільм для дорослих. 06.45 Богатирські ігри. Україна — Росія — Великобританія. Частина 2.

ПЕРШИЙ КАНАЛ. ВСЕСВІТНЯ МЕРЕЖА

07.00 Новини. 07.20 Серіал «Жозефіна і Наполеон, або Влада бажань». 09.00 Новини (із субтитрами). 09.20 Грай, гармонь улюблена! 09.50 Слідство веде Колобков. 10.10 Здоров'я. 11.00 Новини (із субтитрами). 11.10 Поле чудес. 12.10 Смак. 12.30 Прем'єра. Розвідка. Версія для кіно. «Операція «Трест». Фільм 1.

13.10 Повернення додому. 13.50 Подорожі натураліста. 14.20 Саті. О. Баталов. 14.50 Мультсеанс. 15.00 Людина і закон. 15.50 Серіал «Сезон полювання-1». 2 серія. 17.00 Новини. 17.10 Серіал «Сезон полювання-1». 3 серія. 18.20 Жарт за жартом. 18.50 Хто хоче стати мільйонером? 20.00 Нічний «Час».

20.25 Останній герой. 21.40 Худ. фільм «Будинок для багатих». 00.00 Трюкачі. 00.50 Гарік Сукачов. «Осінній концерт». 02.00 Серіал «Сезон полювання-1». 2, 3 серії. 03.50 Повернення додому. 04.30 Здоров'я. 05.10 Подорожі натураліста. 05.40 Людина і закон. 06.20 Трюкачі.

РТР

05.00 Худ. фільм «Проста історія». 06.25 Серіал «Академія чаклунства». 06.45 Золотий ключ. 07.05 Російське лото. 07.35 Мультсеріал «Том і Джеррі». 08.00 Велика перерва. 08.30 Підсумки голосування «Народний артист — Ваш вибір!».

08.45 Ранкова пошта. 09.20 «Не скуЧАЙ!» с М. Євдокимовим. 10.20 Сам собі режисер. 11.15 Крутий маршрут — Південь. 12.15 Клуб сенаторів. 13.00 Вісті.

13.20 Худ. фільм «Людина-амфібія». 15.00 Кіноісторії Г. Скороходова. 15.10 Худ. фільм «Операція «Тушонка». 17.00 Бенефіс Ю. Шифріна. 19.00 Вісті. 19.25 Дзеркало. 19.50 Чесний детектив. 20.20 Аншлаґ. 21.20 Худ. фільм «Смертельна зброя-2».

23.35 Худ. фільм «Ганнібал».

02.15 Гаряча десятка. 03.10 Серіал «Клоун». 04.05 Канал «Євроњюс».

РТР «Планета»

06.00 Худ. фільм «Гардемарини, вперед!». 07.00 Гег. 07.15 Кімната сміху. 08.00 Серіал «Вулиця Карно. Ваза Галле». 08.30 Худ. фільм «Останній шахрай». 09.30 Мультфільм «Валидуб». 10.00 За сімюма печатками. 10.30 Графоман. 11.00 «Не скуЧАЙ!» с М. Євдокимовим.

11.45 Док. фільм. 11.55 Худ. фільм «Гардемарини, вперед!». 13.00 Вісті. 13.15 Вісті-спорт. 13.25 «Культурна революція». 14.15 «Острови». В. Кікабідзе. 15.00 Театр на екрані. «Чотири рази нуль». Вистава Державного Театру Нації.

16.55 Велика перерва. 17.25 У пошуках пригод. 18.15 «Убивство Кеннеді. 13-а версія». 1 серія. 19.00 Вісті. 19.25 Дзеркало. 19.50 Чесний детектив. 20.15 Крутий маршрут — Південь. 21.00 Серіал «Оперативний псевдонім».

22.30 Культурна революція. 23.25 Юрмаліна-2003. Частина 2. 00.50 Надбання республіки. 01.05 ХХ сторіччя. Вибране. «Двох геніїв політ».

02.00 Вісті. 02.25 Дзеркало. 02.50 Чесний

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00-09.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Одвічні істини.
09.15, 11.10, 17.55, 21.49 Погода.
09.20 Для тих, хто вдома.
09.35 Ситуація.
09.45 Авторська програма О. Савенка «Четверта влада».

10.30 Служба розшуку дітей.
10.50 Абетка безпеки.
11.00 Новини.
11.15 Для тих, хто вдома.
11.30 Модна лінія.
12.05 Наша мова.
12.20 Вітаємо вас...
12.45 Для тих, хто вдома.
13.00 КВК.
14.50 Закон є закон.
15.00 Новини.
15.10 Всеукраїнський дитячий музичний фестиваль «Первоцвіт». Частина 3.

15.40 Від сузір'я до сузір'я.
ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНА СТУДІЯ «5»

16.00 Мультсеріал «Загублений світ».
16.25 Студія «5».
16.45 Оsvітанські новини.
16.55 Закон є закон.
17.05 Баскетбольний огляд «П'ята чверть».

17.30 «Надвечір'я» з Т. Щербатюк.
18.00 «Антракт» з А. Солов'яненком.
18.30 Фаза.
18.50 Діловий світ.
19.00 Новини.
19.10 Саме той.
19.30 Закон є закон.
19.35 У світі єдиноборств.
20.00 Концертна програма «Мій шлях» за участю Павла Зіброва. Частина 2.

20.40 Вечірня казка.
20.50 Лотерея «Кено».
21.00 Новини.
21.30 Світ спорту.
21.45 Ракурс.
21.50 Ситуація.
21.55 Бути жінкою.
22.15 Національний інтерес.
23.00-01.18 ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2 ОСВІТНІЙ КАНАЛ

10.10 Цей день в історії.
10.15 Есе В. Скуратівського «Бачу землю».

10.35 Грані пізнання.

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»
11.00 «Літературна Одеса. Славетні українці».
11.20 Межирицький монастир.
11.30 «Щастя-доля отця Василя Воронівського».

КДРТРК

12.00 За київським часом.
12.10 Пілігрим.
12.40 На своїй землі.
12.55 Краса і здоров'я.
13.05 «Автографи» Ю.Вересоцького.
13.30 За київським часом.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».
07.02 ТСН.
07.30 Серіал «Бідна Настя».
09.00 Велике прання.
14.00 Серіал «Ризиковані ігри».
14.30 Серіал «Оригінали». 3 серія.
15.00 Серіал «Та невже?».
15.30 Серіал «Друзі».
16.00 Хочу і буду.
16.30 Серіал «Бригада».
17.35 Велике прання.
18.35 Серіал «Бідна Настя».
19.30 ТСН.
20.00 ТСН. Проспорт.
20.10 ТСН. Погода.
20.15 Поле чудес.
21.20 Серіал «Менти-4».
«Смертельна хвороба».
22.20 Перший мільйон.
23.25 Серіал «Секс і місто».
00.00 ТСН.
00.20 Серіал «Литовський транзит». 3 серія.
01.20 Док. фільм «Безпека в рідних стінах».

ІНТЕР

06.00 Новини.
06.05 «Джентльмен-шоу» та зірки гумору.
07.00 Новини.
07.05 Мультфільм.
07.20 Уроки гарної поведінки.
07.35 Абетка-малятко.
07.45 Арифметика-малятко.
08.00 Новини.
08.20 Серіал «Баязет».

09.00 Новини.
09.20 Золотий Гусак-шоу.
10.00 Молодіжний мультзбірник «Масяня».
10.10 Київ-Троффі. «Дорога додому».

10.50 Серіал «Дім надії». Заклучна серія.
12.00 Новини.
12.15 Інтелект-шоу «LG-Эврика».
13.15 Серіал «Пекло у раю».
14.05 Велике прання.
15.00 Новини.
15.05 Серіал «Нетямущі».
16.05 Серіал «Next-3».
17.05 Серіал «Сімейні пута».
18.00 Новини.
18.05 N-кілометр.
18.20 Серіал «Троє проти всіх».
19.15 Містечко.
20.00 Інформаційний канал «Подобиці»
20.35 Святковий концерт «Love story».
22.40 Худ. фільм «Зниклі в Бермудах»
00.15 Світ професійного боксу.
01.00 Худ. фільм «Смертельні бджоли».

02.40 Погода.
02.50 Худ. фільм «Жінка без правил».

04.40 Серіал «Дім надії».
05.35 Мультфільми для дорослих.

ІСТV

05.00 Ранкова музика.
05.40 Серіал «Досьє детектива Рокфорда».
06.30 Служба розшуку дітей.
06.35 300 сек/год.
06.40 Мультсеріал «Справжні монстри».
07.10 Мультсеріал «Сучасне Роккове життя».

07.35 Погода.
07.45 Факти. Ранок.
07.50 Ділові факти.
07.55 Спорт.
08.00 300 сек/год.
08.05 Обережно, модерн!
08.40 Погода.
08.45 Факти. Ранок.
09.00 Спорт.
09.05 Серіал «Кенан і Кел».
09.45 Серіал «Мисливець за старовиною-2».

10.45 Дівочі сльози.
11.40 Серіал «Графиня де Монсоро».
12.45 Факти. День.
13.05 Худ. фільм «Американський самурай».
14.55 Мультсеріал «Невгамовні».
15.25 Мультсеріал «Сучасне Роккове життя».
15.50 Мультсеріал «Чарівний світ Текса Ейворі».
16.15 Серіал «Кенан і Кел».
16.45 Серіал «Мисливець за старовиною-2».
17.40 Дівочі сльози.
18.35 Погода.
18.45 Факти. Вечір.
19.05 Каламбур.
19.40 Худ. фільм «Герой».
21.35 Погода.
21.45 Факти. Підсумок дня.
22.05 Спорт.
22.10 Худ. фільм «Без імені».

Перегляд нічних програм дозволений особам, яким виповнився 21 рік.
00.10 Сторінками тележурналу «Плейбой»
00.45 «Третя зміна» представляє: худ. фільм «Маленькі смертельні секрети».

02.30 Худ. фільм «Перевертень».

СТБ

06.45 Прогноз погоди.
06.50 Худ. фільм «Бронзовий птах».
08.00 Вікна. Бізнес.
08.20 Прогноз погоди.
08.25 «На перший погляд». Єгипет.

08.50 Вікна. Столиця.
09.05 Серіал «Чортеня».
10.10 Серіал «Бержерак».
11.15 Найбільші злочини і судові процеси ХХ століття.
11.45 Заборонена зона.
12.45 Худ. фільм «Бронзовий птах».
14.00 Вікна. Новини.
14.10 Серіал «Довіра».
15.15 Худ. фільм «Хороші дівчата».
16.55 Серіал «Бержерак».
18.00 Вікна. Кримінал.
18.10 Вікна. Столиця.
18.20 «Маски-шоу». Найкраще.
19.05 Худ. фільм «Дичина».

21.00 Вікна. Новини.
21.20 Вікна. Спорт.
21.25 Прогноз погоди.
21.30 Не час.
22.00 Чемпіонат України зі стриптизу.
23.45 «Маски-шоу». Найкраще.
00.15 Прогноз погоди.
00.20 Худ. фільм «Об'єднана зона безпеки».

02.10 Худ. фільм «Чорний янгол».

03.45 Вікна. Кримінал.

НОВИЙ КАНАЛ

06.20 Модне здоров'я.
06.25, 06.35, 07.05, 07.20, 07.40, 08.05, 08.35 Підйом.
06.30, 07.00 Репортер.
07.10 Мультсеріал «Оггі і кукарачі».
07.30 Репортер-бізнес.
07.50 Мультсеріал «Оггі і кукарачі».
08.00, 08.30, 09.00 Репортер.
09.05 Серіал «Агент національної безпеки».

10.20 Худ. фільм «Мишина метушня».
12.00 Модне здоров'я.
12.05 Життя прекрасне.
13.00 Репортер.
13.15 «Вікна» із Д. Нагієвим.
14.20 Серіал «Дикий янгол».

15.10 Мультсеріал «Сильвестр і Твіті детективи».
15.35 Мультсеріал «Ракети».
16.00 Мультсеріал «Пригоди Дигимонів».

16.20 Серіал «Бунтівний шлях».
17.15 Серіал «Малкольм у центрі уваги».

18.10 Серіал «Дикий янгол».
19.00 Репортер.
19.25 Погода.
19.30 Один за всіх.
20.30 Худ. фільм «Це усе вона».
22.20 Кунсткамера.
23.15 Репортер.
23.35 Погода.
23.40 Зона ночі.
00.10 Худ. фільм «Малюк на прізвисько Бійка».

01.55 Служба розшуку дітей.
02.00 Зона ночі.
02.05 Серіал «Латинський коханець».

03.15 Зона ночі.
03.20 Кунсткамера.
04.15 Зона ночі.
04.20 Серіал «Латинський коханець».

04.55 Зона ночі.
05.00 Худ. фільм «Малюк на прізвисько Бійка».

06.35 Худ. фільм «Дорослі діти».
07.45 Мультфільм.

ПЕРШИЙ КАНАЛ. ВСЕСВІТНЯ МЕРЕЖА

07.00 Новини.
07.10 Телеканал «Добрий ранок».
08.00 Новини.
08.10 Телеканал «Добрий ранок».
08.50 Сміхопанорама.
09.20 Дог-шоу.
10.10 Серіал «Земля любові, земля надії».

11.00 Новини (із субтитрами).
11.20 Серіал «Берег мрії».
12.10 Доки усі вдома.
12.50 Кінорух.
13.10 Місто жінок.
14.00 Новини (із субтитрами).
14.20 Худ. фільм «Пізня зустріч».
15.50 Серіал «Убивча сила. Аномальна зона».

17.00 Новини.

17.30 Мультсеанс.

17.50 Останній герой.

19.00 Серіал «Земля любові, земля надії».

20.00 Нічний «Час».

20.30 Поле чудес.

21.40 Концерт «Посміхайтесь, панове!».

РТР

04.00 Добрий ранок, Росіє!
07.45 Серіал «Лінії долі».
08.45 Аншлаг.
09.45 Вісті. Чергова частина.
10.00 Вісті.
10.30 Вісті — Москва.
10.50 Мусульмани.
11.00 Вся Росія.
11.15 Москва-Мінськ.
11.30 Колосальне господарство.
11.50 Серіал «Оперативний псевдонім».

12.50 Вісті. Чергова частина.
13.00 Вісті.
13.10 Вісті — Москва.
13.30 Кімната сміху.
14.30 Як Сталін знімав кіно.
15.25 Вісті. Чергова частина.
15.40 Вісті — Москва.
16.00 Вісті.
16.10 У пошуках пригод.
17.10 Серіал «Ундіна».

18.00 Вибори-2003.
19.00 Вісті.
19.30 Вісті — Москва.
19.50 На добраніч, малюки!
19.55 Народний артист.
20.50 Кубок гумору-2003.
22.50 Підсумки голосування «Народний артист — Ваш вибір!».

23.05 Худ. фільм «Між життям і смертю».

00.55 Худ. фільм «Віртуозність».
02.55 Дорожній патруль.
03.10 Агентство самотніх серць.
03.30 Серіал «Янголи Чарлі».

04.25 Канал «Євронійос».

РТР «Планета»

06.00 Добрий ранок, Росіє!
09.15 Серіал «Ундіна».
10.00 Вісті.
10.30 Вісті-Москва.
10.45 Москва-Мінськ.
11.00 Серіал «Лінії долі».

11.45 Вісті-спорт.
11.55 Аншлаг.
12.40 Новини культури.
13.00 Вісті.
13.10 Вісті-Москва.
13.30 Чорні діри. Білі плями.
14.20 Апокриф.
15.00 Інтер@ктив.

15.30 Вісті-спорт.
15.40 Вісті-Москва.
16.00 Вісті.
16.10 Худ. фільм «Самогубець».
17.40 Серіал «FM і хлопці».
18.15 Серіал «Дикий янгол».

19.00 Вісті.
19.30 Вісті-Москва.
19.45 Новини культури.
20.05 Паризький часопис.
20.30 Серіал «Ундіна».

21.15 Худ. фільм «Як кішка із собакою».

22.35 Юрмаліна — 2003. Ювілейний вечір М. Задорнова.

00.05 Ха. Маленькі комедії.

00.15 Лінія життя. М.

Богословський.

01.05 Серіал «Дикий янгол».

01.50 Вісті-спорт.

02.00 Вісті.

02.30 Вісті-Москва.

02.50 Серіал «Ундіна».

03.35 Худ. фільм «Як кішка із собакою».

05.00 Блеф-клуб.

05.40 «Недовгі історії». А. Чехов «Обидва краще».

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00-09.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Одвічні істини.
09.15, 11.10, 15.10, 15.50, 18.20, 21.45, 01.20 Погода.

09.20 Для тих, хто вдома.
09.35 Ситуація.
09.50 Док. фільм «Шанхай».
10.30 Служба розшуку дітей.
10.40 Дорогами України. Чернігів.
11.00 Новини.
11.15 Для тих, хто вдома.
11.30 Перехрестя.
12.10 Урок німецької мови № 10.
12.30 Вітаємо вас...
13.00 Абетка безпеки.
13.05 Автопілот.
13.30 Милосердя.
13.50 Знак Благодаті.
14.10 Для тих, хто вдома.
14.25 Закон є закон.
14.30 Служба розшуку дітей.
14.35 Мультсеріал «Гаялина лева Кінгслі». Заклучна серія.

15.00 Новини.
15.20 Хто в домі хазяїн?
ЮНАЦЬКО-МОЛОДІЖНА СТУДІЯ «5»
16.00 Мультсеріал «Загублений світ».

16.25 Студія «5».
16.40 Док. фільм «Краса врятує світ».

16.55 Закон є закон.
17.05 Художня панорама.
17.30 Право.

18.00 Саме той.
18.30 Межа.
18.50 Діловий світ.
19.05 Баскетбол. Євроліга ФІБА. «Київ» — «Сконто» (Рига, Латвія). У перервах — Новини, Закон є закон.

20.50 Лотерея «Кено».

21.00 Новини.
21.35 Світ спорту.
21.50 Ракурс.
21.55 Ситуація.

22.00 «Наголос» з М. Погребинським.

22.35 Телерейтинг. ua.

22.50 Служба розшуку дітей.

23.00-01.18 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ (НІЧНИЙ КАНАЛ)

01.25 Футбольні діалоги.

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2 ОСВІТНІЙ КАНАЛ

10.10 Цей день в історії.
10.15 Французька година. Урок французької мови № 11.

УКРАЇНСЬКИЙ ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»

11.00 Культурно-мистецький тижневик «Роздуми біля афіш».

11.35 Прем'єра. «Київські солісти у Національній філармонії України». С.Прокоф'єв. «15 миттєвостей».

КДРТРК

12.00 За київським часом.
12.10 Медичний центр «Довіра».
12.15 Пани, панночка, панянка.
12.30 Краса і здоров'я.
12.35 Музичні історії.
13.00 «Шлягер» представляє.
13.15 Лікар Роман Довженко рекомендує.
13.20 Новобудова.
13.30 За київським часом.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».
07.02 ТСН.
07.30 Серіал «Бідна Настя».
09.00 Велике прання.
14.00 Серіал «Ризиковані ігри».
14.30 Серіал «Пристрельте мене».
15.00 Серіал «Та невже?».
15.30 Серіал «Друзі».
16.00 Хочу і буду.
16.30 Серіал «Бригада».
17.35 Велике прання.
18.35 Серіал «Бідна Настя».

19.30 ТСН.

20.15 Серіал «Бригада».

21.20 Серіал «Литовський транзит». 1 серія.

22.20 Подвійний доказ. «Цигани: чому їх не люблять?».

23.20 Серіал «Секс і місто».

23.55 ТСН.

00.15 Служба розшуку дітей.

00.20 Худ. фільм «Лихоманка».

ІНТЕР

06.00 Новини.
06.05 Мультфільм.
06.25 Мелорама.
07.00 Новини.
07.05 Сім'я від А до Я.
07.35 Абетка-малятко.
07.45 Арифметика-малятко.
08.00 Новини.
08.20 Народна платформа.
08.25 Серіал «Баязет».

09.00 Новини
09.30 Смачно з Б. Бурдою.
10.10 Час футболу.
11.50 Серіал «Дім надії».
12.00 Новини.
12.15 Країна порад.
13.05 Серіал «Пекло у раю».
13.50 Я все про Вас знаю.
14.45 Діюві особи
15.00 Новини.
15.15 Серіал «Нетямущі».
15.45 Мультфільм.
16.05 Серіал «Next-3»
17.05 Серіал «Сімейні пута».
18.00 Новини.
18.05 Народна платформа.
18.10 Серіал «Троє проти всіх».
19.05 Ключовий момент.
20.00 Інформаційний канал

20.35 Серіал «Next-3».
21.35 Серіал «Баязет».
22.35 Діюві особи.
23.00 «Гарячий маршрут». Спецпроект К.Стогнія.
23.40 Подобиці. Підсумки дня
00.05 Перша експедиція.
01.20 Серіал «Слідчі ВМФ».

02.10 Погода.
02.20 Худ. фільм «Поворот долі».

03.55 Серіал «Дім надії».

04.45 Серіал «Метушливе місто-4».

05.10 Голлівуд — зіркова молодь.

05.35 Мультфільми.

ІСТV

05.00 Ранкова музика.
05.40 Серіал «Досьє детектива Рокфорда».

06.30 300 сек/год.

06.40 Мультсеріал «Справжні монстри».

07.10 Мультсеріал «Сучасне Роккове життя».

07.35 Погода.
07.45 Факти. Ранок.
07.50 Ділові факти.
07.55 Спорт.
08.00 300 сек/год.

08.05 Комедійний коктейль.
08.40 Погода.
08.45 Факти. Ранок.

09.00 Спорт.

09.05 Серіал «Кенан і Кел».

09.45 Серіал «Мисливець за старовиною-2».

10.45 Дівочі сльози.

11.40 Серіал «Графиня де Монсоро».

ПЕРШИЙ КАНАЛ УТ

06.00-09.00 ТРК «Ера».

ПЕРШИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ

09.05 Одвічні істини.

09.15, 11.10, 17.25, 21.20 Погода.

09.20 Для тих, хто вдома.

09.35 Ситуація.

09.50 Пам'яті жертв голодомору.

Док. фільм «Час темряви».

10.45 Служба розшуку дітей.

11.00 Новини.

11.15 Для тих, хто вдома.

11.30 Аудієнція. Софі Лорен.

12.10 Урок англійської мови № 10.

12.30 Вітаємо вас...

13.00 «Сільський час» з К.

Бороненко.

13.50 Для тих, хто вдома.

14.05 Закон є закон.

14.10 Служба розшуку дітей.

14.20 Всеукраїнський дитячий

музичний фестиваль

«Первоцвіт». Частина 1.

14.50 Новини.

15.00 Парламентські слухання.

17.05 Надзвичайна ситуація.

17.30 Телефон податкової служби —

007.

18.00 Есе В. Скуратівського. «Бачу

землю».

18.30 Зелений коридор.

18.50 Діловий світ.

19.00 Новини.

19.10 Саме той.

19.30 Закон є закон.

19.35 Концертна програма

«Галерея».

20.00 Запитайте міністра. Голова

Держкомітету зв'язку О.

Яценко.

20.30 Вечірня казка.

20.40 Суперлото, Кено.

20.50 Мегалот.

21.00 Новини.

21.30 Футбол. Євро-2004. Плей-оф.

Збірна Уельсу — збірна Росії.

23.30-01.18 ТРК «Ера».

ДРУГИЙ КАНАЛ УТ

УТ-2 ОСВІТНІЙ КАНАЛ

10.10 Цей день в історії.

10.15 Німецька мова. Урок

німецької мови №11.

10.50 Вихід поряд. УКРАЇНСЬКИЙ

ТЕЛЕКАНАЛ «КУЛЬТУРА»

11.00 Прем'єра. «Рими Полонного».

11.20 Ретро-альбом.

11.30 Знімалося кіно. «Пісня на два

голоси». Н. Матвієнко.

КДРТРК

12.00 За київським часом.

12.10 Світ авіації і туризму.

12.40 Медичний центр «Довіра».

12.50 Люди і долі.

13.20 Краса і здоров'я.

13.30 За київським часом.

КАНАЛ «1+1»

07.00, 08.30 Сніданок з «1+1».

07.02 ТСН.

07.30 Серіал «Бідна Настя».

09.00 Велике прання.

14.00 Серіал «Ризиковані ігри».

14.30 Серіал «Оригінали». 1 серія.

15.00 Серіал «Та невже?».

15.30 Серіал «Друзі».

16.00 Хочу і буду.

16.30 Серіал «Бригада».

17.35 Велике прання.

18.35 Серіал «Бідна Настя».

19.30 ТСН.

20.00 ТСН. Проспорт.

20.10 ТСН. Погода.

20.15 Серіал «Бригада».

21.20 Серіал «Литовський транзит».

2 серія.

22.25 Без табу з О. Герасим'юк.

23.15 Серіал «Секс і місто».

23.50 ТСН.

00.10 Служба розшуку дітей.

00.15 Серіал «Литовський транзит».

1 серія.

01.10 Док. фільм «Шлях до війни».

ІНТЕР

06.00 Новини.

06.05 Мультфільм.

06.25 Бадьорого ранку!

07.00 Новини.

07.05 Мультфільм.

07.25 Англійський алфавіт для

дітей.

07.35 Абетка-малятко.

07.45 Арифметика-малятко.

08.00 Новини.

08.20 Народна платформа.

08.25 Серіал «Баязет».

09.00 Новини.

09.30 Ключовий момент.

10.25 На лінії вогню.

10.55 Серіал «Дім надії».

12.00 Новини.

12.15 Країна порад.

13.05 Серіал «Пекло у раю».

13.50 Я все про Вас знаю.

14.45 Дійові особи.

15.00 Новини.

15.15 Серіал «Нетямущі».

15.45 Мультфільм.

16.00 Серіал «Next-3».

17.00 Серіал «Сімейні пута».

18.00 Новини.

18.05 Народна платформа.

18.10 Серіал «Троє проти всіх».

19.05 Моя сім'я.

20.00 Інформаційний канал

«Подорож». Частина 1.

20.35 Серіал «Next-3».

21.35 Серіал «Баязет».

22.40 Дійові особи

23.05 Золотий Гусак-шоу.

23.45 Молодіжний мультзбірник

«Масяня».

23.55 Подорожі. Підсумки дня

00.20 Сплеск культури?

01.05 Серіал «Слідчі ВМФ».

02.00 Погода.

02.10 Худ. фільм «Плата за страх».

04.35 Серіал «Дім надії».

05.25 Серіал «Метушливе місто-4».

05.45 Мультфільм.

ІСТV

05.00 Ранкова музика.

05.40 Серіал «Досьє детектива

Рокфорда».

06.30 Служба розшуку дітей

06.35 300 сек/год.

06.40 Мультсеріал «Справжні

монстри».

07.10 Мультсеріал «Сучасне

Роккове життя».

07.35 Погода.

07.45 Факти. Ранок

07.50 Ділові факти.

07.55 Спорт. З 08.00 до 12.45

профілактика

Факти. День.

13.05 Худ. фільм «Занурення у

безодню».

14.55 Мультсеріал «Невгамовні».

15.25 Мультсеріал «Сучасне

Роккове життя».

15.50 Мультсеріал «Чарівний світ

Текса Ейворі».

16.15 Серіал «Кенан і Кел».

16.45 Серіал «Мисливець за

старовиною-2».

17.45 Дівочі сльози.

18.35 Погода.

18.45 Факти. Вечір.

19.05 Обережно, модерн!

19.40 Худ. фільм «Гра в чотири

руки».

21.35 Погода.

21.45 Факти. Підсумок дня.

22.05 Спорт.

22.10 Худ. фільм «Новий

Алькатрас».

00.05 Серіал «Графиня де

Монсоро».

01.05 «Третя зміна» представляє:

худ. фільм «Готель «Нова

Троянда».

02.50 Худ. фільм «В'язень замку

Іф». 2 серія.

СТБ

06.35 Прогноз погоди.

06.40 Худ. фільм «Кортик».

08.00 Вікна. Бізнес.

08.20 Прогноз погоди.

08.25 Х-пансія.

08.50 Вікна. Столиця.

09.00 Серіал «Чортеня».

10.00 Серіал «Бержерак».

11.05 Найбільші злочини і судові

процеси ХХ століття.

11.35 Заборонена зона.

12.35 Худ. фільм «Кортик».

14.00 Вікна. Новини.

14.10 Серіал «Воскрешаючи

мертвих».

15.15 Худ. фільм «Міські

подробиці».

15.45 Худ. фільм «Міські

подробиці».

15.50 Худ. фільм «Міські

подробиці».

15.50 Худ. фільм «Міські

подробиці».

15.50 Худ. фільм «Міські

подробиці».

15.50 Худ. фільм «Міські

подробиці».

15.50 Худ. фільм «Міські

подробиці».

15.50 Худ. фільм «Міські

подробиці».

15.50 Худ. фільм «Міські

подробиці».

15.50 Худ. фільм «Міські

подробиці».

15.50 Худ. фільм «Міські

подробиці».

15.50 Худ. фільм «Міські

подробиці».

15.50 Худ. фільм «Міські

подробиці».

15.50 Худ. фільм «Міські

подробиці».

15.50 Худ. фільм «Міські

подробиці».

15.50 Худ. фільм «Міські

подробиці».

15.50 Худ. фільм «Міські

подробиці».

15.50 Худ. фільм «Міські

подробиці».

15.50 Худ. фільм «Міські

подробиці».

15.50 Худ. фільм «Міські

подробиці».

15.50 Худ. фільм «Міські

подробиці».

15.50 Худ. фільм «Міські

подробиці».

15.50 Худ. фільм «Міські

подробиці».

15.50 Худ. фільм «Міські

подробиці».

15.50 Худ. фільм «Міські

подробиці».

15.50 Худ. фільм «Міські

подробиці».

15.50 Худ. фільм «Міські

подробиці».

15.50 Худ. фільм «Міські

подробиці».

15.50 Худ. фільм «Міські

подробиці».

«Динамо» (Київ) — «Іллічівець»

(Маріуполь).

08.00 Заборонена зона.

20.00 Серіал «Довіра».

21.00 Вікна. Новини.

21.20 Вікна. Спорт.

21.35 Прогноз погоди.

21.40 Вікна. Бізнес.

22.00 Худ. фільм «Місце злочину.

Кінець гри».

23.50 «Маски-шоу». Найкраще.

00.20 Вікна. Опівночі.

00.35 Прогноз погоди.

00.40 Худ. фільм «Міські

подробиці».

02.10 Х-пансія.

02.30 Худ. фільм «Убивство на

замовлення».

НОВИЙ КАНАЛ

06.20 Модне здоров'я.

06.25, 06.35, 07.05, 07.20, 07.40,

08.05, 08.35 Підйом.

06.30, 07.00 Репортер.

07.10 Мультсеріал «Оггі і кукарачі».

07.30 Репортер-бізнес.

07.50 Мультсеріал «Оггі і кукарачі».

08.00, 08.30, 09.00 Репортер.

09.05 Серіал «Агент національної

безпеки».

10.20 Худ. фільм «Що з моїми

чоловіками?».

12.00 Модне здоров'я.

12.10 Життя прекрасне.

13.00 Репортер.

13.15 «Вікна» із Д. Нагієвим.

14.20 Серіал «Дикий янгол».

15.10 Мультсеріал «Сильвестр і Твіті

— детективи».

15.35 Мультсеріал «Ракети».

16.00 Мультсеріал «Пригоди

Дигимонів».

16.20 Серіал «Бунтівний шлях».

17.15 Серіал «Малкольм у центрі

уваги».

18.10 Серіал «Дикий янгол».

19.00 Репортер.

19.25 Погода.

19.35 Серіал «Агент національної

безпеки».

20.30 «Кунсткамера» the best.

21.15 «Вікна» із Д. Нагієвим.

22.20 Худ. фільм «Схрещен

Земля у містах: власність реальна чи віртуальна?

Серед питань, які останнім часом найбільше хвилюють широкі кола громадськості, — розвиток законодавства в галузі реформування земельних відносин, зокрема в містах. У мене, як народного депутата, котрий до обрання протягом тривалого часу очолював Полтавську міську територіальну громаду, проблема ефективного використання землі теж не може не перебувати в полі особливої уваги.

Пригадую, як ми раділи, коли було ухвалено Закон «Про місцеве самоврядування в Україні» та Земельний кодекс. І небезпідставно, адже вони давали нам неабияку можливість впливати на стан справ.

З моменту проголошення реформування економіки країни в напрямі ринкових відносин та ліквідації адміністративно-командної системи в органів місцевого самоврядування залишалося дуже мало важелів, за допомогою яких можливо здійснювати реальне ефективне управління населених пунктів. Тому одним з таких важелів — істотним джерелом наповнення місцевих бюджетів ми розглядаємо плату за землю та кошти від продажу земельних ділянок несільськогосподарського призначення. Адже переважна кількість податків, що їх збирають на місцях, перераховується до державного бюджету, а потім ним же розподіляється. А зазначені кошти надходять (75 відсотків від плати за землю та 90 відсотків від продажу землі) безпосередньо до бюджетів населених пунктів. Використовуються вони для покращання умов проживання членів територіальних громад.

Не можу не відзначити ще один надзвичайно важливий для міст напрям розвитку землекористування. Відомо, що дві третини світових інвестицій так чи інакше пов'язано з будівництвом чи реконструкцією, тож зрозуміло, що земельні відносини мають першочергове значення для інвестиційної політики загалом. Сьогодні зроблено перші кроки на шляху до формування земельного ринку в несільськогосподарських секторах економіки. До речі, ми одними з перших в Україні пішли в цьому напрямі. Тут важливим моментом є створення умов для продажу земель несільськогосподарського призначення. Важливо додати, що ідеологія цих заходів міститься в посланні Президента України до Верховної Ради і треба її реалізувати.

Зрозуміло, що ситуація в земельній сфері населених пунктів є вузлом перетинання інтересів різних кіл, різних гілок влади. Тому потрібне їх гармонійне поєднання, яке жодною мірою не обходило б інтереси та законні права місцевого самоврядування. Однак, останнім часом окремі положення Земельного кодексу, що стосуються населених пунктів, ігноруються на різному рівні, починаючи з Держкомзему. Невже там справді думають, що місцеве самоврядування має

єдину мету — розбазарювати землі?

Не треба забувати, що місцеве самоврядування — один із тих державних інститутів, які найбільш підконтрольні громадськості. А дбайливий господар, яким і є місцеве самоврядування, завжди думає, щоб його власність давала найбільшу віддачу та використовувалася по-господарськи. Право територіальної громади розпоряджатися землями комунальної власності передбачено законом «Про місцеве самоврядування в Україні» та Земельним кодексом України. Для можливості використання цього права законодавець передбачив обов'язкове делегування державою органам місцевого самоврядування таких повноважень:

1) здійснення контролю за додержанням земельного та природоохоронного законодавства, використанням і охороною земель, природних ресурсів загальнодержавного та місцевого значення, відтворенням лісів;

2) реєстрація суб'єктів права власності на землю; реєстрація права користування землею та договорів на оренду землі; видача документів, що посвідчують право власності та право користування землею;

3) організація і ведення земельно-кадастрової документації;

4) погодження питань про надання дозволу на спеціальне використання природних ресурсів загальнодержавного значення;

5) вирішення земельних спорів у порядку, встановленому законом;

6) здійснення необхідних заходів щодо ліквідації наслідків екологічних катастроф, стихійного лиха, епідемій, епізоотій, інших надзвичайних ситуацій, інформування про них населення, залучення в установленому законом порядку до цих робіт підприємств, установ та організацій, а також населення;

7) визначення території для складування, зберігання або розміщення виробничих, побутових та інших відходів відповідно до законодавства;

8) підготовка висновків щодо надання або вилучення в установленому законом порядку земельних ділянок, що проводиться органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування;

9) погодження проектів землеустрою;

10) здійснення контролю за виконанням проектів і схем землеустрою, проектів внутрішньогосподарського землеустрою. Без виконання зазначених повноважень та без цілковитої достовірної,

актуальної інформації про землю та права на неї неможливо забезпечити інтереси суб'єктів земельних відносин. З огляду на це виникає закономірне питання — хто насамперед зацікавлений у створенні надійної, ефективної та прозорої системи обліку і реєстрації землі та прав на неї? Практика показує — органи місцевого самоврядування, оскільки саме їм доводиться вирішувати питання надання та вилучення земельних ділянок, продажу і приватизації землі та безліч інших, пов'язаних з господарюванням на ній.

Але які нині намітились тенденції в цьому важливому напрямі розвитку нашої країни? На мій погляд, вкрай негативні. Деякі чиновники державних установ схематизувалися, зрозумівши, що державне майно практично вже все розподілено (переважно без участі територіальних громад), і звернули свою увагу на землю. Дійсно, тут є великий простір для активних маневрів. Недарма першим документом, який з'явився у всім відомі часи, був «Декрет про землю».

Велику активність у процесі перерозподілу владних повноважень стосовно розпорядження землею останнім часом виявляє Державний комітет України із земельних ресурсів. У нормативно-правових документах, які різними шляхами потрапляють на стіл Президента України та Прем'єр-міністра, в законопроектах, підготовлених комітетом, чітко відслідковується бажання стати монополістом у розподілі найбільшого багатства народу України. Прикладом можуть слугувати останні нормативні документи, в яких вочевидь проглядає авторство Держкомзему. Це Указ Президента України від 17 лютого 2003 р. № 134 (134/2003) «Про заходи щодо створення єдиної системи державної реєстрації земельних ділянок, нерухомого майна та прав на них у складі державного земельного кадастру», Постанова Кабінету Міністрів України від 17 липня 2003 р. № 1088 «Про створення єдиної системи державної реєстрації земельних ділянок, нерухомого майна та прав на них у складі державного земельного кадастру». А також власні накази від 23.05.2003 № 135 «Про створення єдиної системи

державної реєстрації земельних ділянок, нерухомого майна та прав на них у складі державного земельного кадастру та удосконалення структури державного підприємства «Центр державного земельного кадастру при Державному комітеті України по земельних ресурсах» і від 02.07.2003 № 174 «Про затвердження Тимчасового порядку ведення державного реєстру земель». Ці документи суперечать Земельному кодексу, стаття 20 якого визначає, що порядок ведення державного земельного кадастру встановлюється законом, та Закону «Про місцеве самоврядування в Україні», який встановлює, що реєстрація землі та прав на неї — повноваження виконавчих органів місцевого самоврядування.

Хотів би також зосередити увагу, насамперед народних депутатів України, на законопроекті «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обмежень», прийнятому за основу Верховною Радою України 5 червня 2003 року. В ньому теж практично не залишилося місця органам місцевого самоврядування в системі реєстрації нерухомості (зокрема, землі), а права реєстратора надаються центральному та місцевим органам державної реєстрації у системі центральних та місцевих органів виконавчої влади з питань земельних відносин (Держкомзем України. — Авт.). Тому під час подальшого опрацювання законопроекту треба виправити цю недоречність і врахувати інтереси всіх зацікавлених сторін.

Якщо уважно вивчити зміст перелічених документів, то стає зрозумілим, що органи місцевого самоврядування усуваються від процесу управління комунальним майном — землею, а центр керування переходить до монопольної структури в Києві. Всім відомий вислів «Хто володіє інформацією, той володіє світом» у даному випадку може бути перефразовано так: «Хто володіє інформацією про землю, нею і володіє». Задумка чиновників з Києва дуже проста і геніальна — сконцентрувати всю інформацію про земельні ділянки в єдиному центрі, щоб потім спокійно «стригти купони» з безцінної інформації. Шановні держкомземівці швидко забули, з чого починалась земельна реформа в Україні і за рахунок яких коштів створювалась існуюча земельно-кадастрова інформаційна база. До 1996 року увага працівників Держкомзему концентрувалась на землях сільськогосподарського призначення, а землі населених пунктів особливо міст, були «білою плямою». Навіть нині на багато болючих питань, пов'язаних з земельним законодавством, односторонньої відповіді комітет так і не надав. Переважна більшість робіт, як

-то — грошова оцінка населених пунктів, кадастрове зонування, електронна карта міста, інвентаризація земель населених пунктів тощо, виконувалась і виконується за рахунок місцевих бюджетів та замовників. Уся зібрана, зокрема в Полтаві, інформація про землю, по суті є власністю міської територіальної громади і без її згоди не може бути передана будь-кому, навіть органам державної виконавчої влади.

Не сприяють підвищенню авторитету Держкомзему і публікації у засобах масової інформації стосовно розмежування земель державної та комунальної власності. У статті «Концептуальні підходи до розмежування земель державної та комунальної власності», опублікованій в другому номері журналу «Землепорядний вісник», перший заступник начальника Київського міського управління земельних ресурсів (Держкомзему України) С. Горбатович всіляко принижує органи місцевого самоврядування, вживаючи такі вислови, як «вузьковідомчі інтереси» — це стосовно інтересів територіальних громад, «груповий егоїзм, клановість». На його думку, в питанні розмежування земель має домінувати держава та її інтереси. До того ж пан Горбатович забуває, що органи місцевого самоврядування є складовою частиною державного устрою України, парламент якої ратифікував Європейську хартію місцевого самоврядування 15 липня 1997 року.

Я далекий від думки, що все, що робиться органами місцевого самоврядування, ідеально відповідає законодавству, але це пов'язано насамперед з недосконалістю законів і неможливістю виконувати їх без додаткових тлумачень. Для того, щоб ліквідувати можливість трактування законів, як кому заманеться, треба до процесу законотворення залучити кваліфікованих фахівців — практиків. Немає заперечень і проти створення єдиної системи реєстрації землі та прав на неї. Вона потрібна для захисту прав землевласників та землекористувачів. Але, зважаючи на існуючий стан справ та задекларовані на державному рівні права місцевого самоврядування, в структурі реєстраційних органів мають бути комунальні центри, відповідальні перед міською територіальною громадою і підконтрольні державним органам реєстрації. Така практика вже діє в органах архітектури та містобудування, державної архітектурно-будівельної інспекції і життя довели дієздатність такої структури.

Цілком згоден з думкою президента Асоціації міст та громад України Олександра Омельченка («Голос України», №134, 22.07.03 р.) про те, що функції Держкомзему ма-

ють бути обмежені розробкою державної політики в галузі земельних відносин, нормативно-правових актів, державних стандартів та норм, створенням програмного забезпечення, обов'язкового для використання всіма суб'єктами реєстраційної системи, здійсненням контролю за дотриманням земельного законодавства.

Досвід реформування земельних відносин у Полтаві свідчить, що у разі зацікавленості керівництва міста в розвитку земельних відносин робота в напрямі реформ рухається набагато швидше, ніж у тих випадках, коли державні структури намагаються керувати процесом у відриві від запитів громади і виконуються тільки вказівки зі столиці.

Все, що на нинішній час зроблено в Полтаві, а це — електронна карта міста, грошова оцінка, кадастрове зонування та багато інших землепорядних робіт, виконано без фінансової підтримки держави, котра за більш як 10 років не змогла знайти коштів на реформування земельних відносин у населених пунктах.

Після аналізу ситуації в галузі реєстрації землі та нерухомого майна постає питання — що робити далі?

На мій погляд, необхідно:

1. Якнайшвидше розробити, розглянути та прийняти законопроекти, котрі тією чи іншою мірою стосуються обліку та реєстрації нерухомості.

2. З метою недопущення погіршення забезпечення населення та органів влади необхідною документацією та інформацією проаналізувати наявний стан оформлення прав на землю, на об'єкти нерухомості і знайти в системі реєстрації місцевих структур, які зараз мають необхідний штат кваліфікованих фахівців та досвід роботи.

3. Систему реєстрації створювати з урахуванням прав та інтересів територіальних громад (підзвітність та підконтрольність органам місцевого самоврядування та органам державної реєстрації).

4. Виконання функцій державної реєстрації нерухомості відповідно до закону «Про місцеве самоврядування в Україні» покласти на виконавчі комітети рад.

5. Обмежити коло повноважень Держкомзему України розробкою та впровадженням загальнодержавних програм, що стосуються земельних відносин, та контролем за дотриманням відповідного законодавства.

Під час запровадження запропонованого, я впевнений, запроцую нормальний цивілізований механізм функціонування ринку нерухомості та взаємодії суб'єктів цього ринку, а права власників та користувачів майна і землі будуть надійно захищені.

Анатолій КУКОБА,
народний депутат України.

«Білі нитки» у «справі» кийвського голови

Багато хто з законодавців із самого початку висловлював упевненість у тому, що «справа» Олександра Омельченка є суто політичною та ще й на замовлення. До цього додамо — з неї навсібіч стирчали «білі нитки». Можна ще зрозуміти журналістів, для яких «музику» замовляє той, хто платить. Але чомусь ніхто з високопосадових юристів та законодавців, для яких закон — це дійсно святе, популярно не розтлумачив широкому загалу всю абсурдність «справи» керівника виконавчої влади столиці. На жаль, всі «за» і «проти» з самого початку мали фрагментарний, а не системний характер. Лише профільний комітет Верховної Ради дав ґрунтовніше роз'яснення у цій справі.

Автор цієї публікації випадково натрапив на інтерв'ю одного з високопосадових юристів «Української правді» за 18 вересня цього року. На запитання журналіста щодо того, чи може Олександр Омельченко у разі відсторонення його від посади звернутися до суду, головний правник держави, зокрема, зазначив: «Оскаржувати рішення Президента? Це конституційне право глави держави: Президент може звільняти навіть без аргументації».

Також відповіддю пан Лавринович, як-то кажуть, дістав би, напевне, будь-кого. Бо досі вважалося, що всі ми рівні перед законом. А підтвердженням цього є стаття 9 Закону України «Про місцеві державні адміністрації». Зокрема, в тій частині, де йдеться про припинення повноважень голів місцевих держадміністрацій Президентом України, чітко регламентовано всі ці випадки. А пункт 7 цієї статті вказує, що звільнення можливе «за власною ініціативою Президента України з підстав, передбачених цим Законом та законодавством про державну службу».

І ніде жодної згадки про «звільнення без аргументації» за паном Лавриновичем. Тому, щоб розібратися в аргументованості «претензій» до керівника виконавчої влади Києва, належало самому детально проаналізувати законодавчі акти.

Скажу одразу: порівняти відповідні статті Конституції України та п'яти законів — справа не з легких. Але в нагороду той, хто це зробить, не лише здобуде ґрунтовні знання з питань державотворення, а й переконається — противники Олександра Омельченка, по суті, не мають законних шансів на перемогу. Наголошую, законних. Бо якщо вони посилаються переважно на статтю 23 Закону України «Про державну службу», то у правників контраргументів набагато більше.

Почнемо з Конституції України, верховенство якої не заперечуватиме навіть школяр. У статті 92 Основного Закону чітко зазначено, що винятково законами України визначається статус столиці України.

Стаття 133 ще раз підтверджує попередню норму — міста Київ та Севастополь мають спеціальний статус, який визначається законами України.

Статті 118 та 140 Конституції, в яких йдеться про функції виконавчої влади та місцевого самоврядування в державі, чітко вказують на те, що їх особливості в Києві визначають окремі закони.

Однак ініціатори затіяної відставки посилаються чомусь лише на перший пункт статті 118, в якому наголошено, що виконавчу владу в областях і районах, містах Києві та Севастополі здійснюють місцеві державні адміністрації. Водночас

свідомо не згадують про десятий пункт Перехідних положень Основного Закону, який, по суті, вибиває хистку опору з-під їхніх ніг і розставляє все на свої місця: до прийняття законів, що визначають особливості здійснення виконавчої влади в містах Києві та Севастополі відповідно до статті 118 Конституції, виконавчу владу в цих містах здійснюють відповідні державні адміністрації.

Зверніть увагу — законодавча норма чітко регламентує, що держадміністрації здійснюють виконавчу владу до, підкреслюю, прийняття законів, що визначають особливості її здійснення в Києві.

З часу ухвалення Закону України «Про столицю України — місто-герой Київ» минуло майже чотири роки, однак дехто або не спромігся досі його прочитати, або свідомо оминає його вимоги. А в преамбулі цього закону чітко записано, що він «визначає спеціальний статус міста Києва як столиці України, особливості здійснення виконавчої влади та місцевого самоврядування у місті відповідно до Конституції України та законів України». До основоположних статей цього закону ми ще повернемося, а нині спробуємо проаналізувати, чи є підстави називати Олександра Омельченка державним службовцем та застосовувати до нього норму закону, яка обмежує перебування на державній службі за віком.

Отже, почнемо не з 23-ї, а зі статті 1 Закону України «Про державну службу», яку чомусь уперто не помічають опоненти. А вона, по суті, є основоположною для визначення того що таке державна служба і кого до неї відносити:

«Державна служба в Україні — це професійна діяльність осіб, які займають посади в державних органах та їх апараті щодо практичного виконання завдань і функцій держави та одержують заробітну плату за рахунок державних коштів. Ці особи є державними службовцями і мають відповідні службові повноваження».

Скажіть, на ласку, як можна увібати в це прокрустове ложе керівника виконавчої влади в столиці? Понад те, не лише особисто Олександр Омельчонкович, а й весь виконавчий орган Київради «заробітну плату за рахунок державних коштів» не одержують. Їх, так би мовити, найняла на посаду менеджерів міська громада і лише її наділено правом вимагати з них ефективної роботи. І доки законом не буде передбачено, що державна служба в Україні виконується безоплатно, доти називати людей держслужбовцями лише тому, що цього комусь дуже хочеться, буде повним невіглаством.

Додаймо до сказаного вище й те, що Олександр Омельченко ніхто рангу державного службовця не

присвоював, бо його посади просто немає серед тих, які передбачено у класифікації посад, зазначених у статті 25 Закону України «Про державну службу». Слід мати на увазі, що поправки до цього законодавчого акта вносили в червні 2001-го, січні і травні 2003 років. Тобто вже після того, як було ухвалено закон про столицю України. Тож ні в Президента, ні у законодавців не виникало жодних сумнівів у тому, що Київський міський голова за посадою не може бути державним службовцем. Адже у статтях 14, 15 Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» чітко записано, що посада Київського міського голови за класифікацією належить до першої категорії і йому може бути присвоєно 1—3 ранг посадової особи місцевого самоврядування.

І це ще не все. Уважно прочитаємо статтю 39 Закону України «Про місцеві державні адміністрації», якою закріплено повноваження керівників цих органів, й порівняємо її зі статтями 13 і 17 Закону України «Про столицю України — місто-герой Київ». До них додамо також статтю 42 Закону «Про місцеве самоврядування в Україні», оскільки в статті 13 закону про столицю є пряме посилання на те, що «повноваження Київського міського голови визначаються Законом «Про місцеве самоврядування в Україні» та цим Законом». Кожен неупереджений юрист побачить — повноваження Київського міського голови не лише ті, що закріплено законом за керівниками місцевих держадміністрацій, а й набагато ширші.

Окрім того, у розділі 7 Закону України «Про службу в органах місцевого самоврядування» записано:

«Дія Закону України «Про державну службу» поширюється на органи і посадових осіб місцевого самоврядування в частині, що не суперечить Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», цьому Закону та іншим законам України, що регулюють діяльність місцевого самоврядування».

Безумовно, певні розбіжності та неузгодження між законодавчими актами, що регламентують діяльність органів самоврядування та державної служби є. Тобто є конкуренція юридичних норм. Але правники добре знають, що в таких випадках останнє слово — за спеціальним законом. А саме таким, на що не раз вказано в Конституції, є Закон «Про столицю України — місто-герой Київ». Стаття 7 цього закону чітко зазначає, що саме входить до системи місцевого самоврядування столиці:

— територіальну громаду міста;

— міського голову;

— міську раду;

— виконавчий орган міської ради;

— районні ради;

— виконавчі органи районних у місті рад;

— органи самоорганізації населення.

Ніде жодного слова про державні адміністрації. А стаття 10 ще більше підсилює це положення. В ній записано, що:

«Київська міська та районні в місті ради мають

власні виконавчі органи, які утворюються відповідно Київською міською радою, районними в місті радами, підзвітні та підконтрольні їм».

Стаття 16 цього спеціального закону, яку теж свідомо оминають противники Олександра Омельченка, вказує:

«Перший заступник та заступники голови Київської міської державної адміністрації, повноваження яких стосуються сфери виконавчої влади, призначаються на посади та звільняються з посад Київським міським головою за погодженням відповідно з Президентом України та Кабінетом Міністрів України».

І якщо в Законі «Про місцеві державні адміністрації» право призначати та звільняти своїх заступників за погодженням з Президентом та Кабміном надається головам обласних і районних державних адміністрацій, то в столиці це право має лише міський голова. Тепер виконаємо прості арифметичні дії додавання чи віднімання — кому що подобається: посади голови Київської міської держадміністрації немає в таблиці класифікації державних службовців, йому за законом присвоюється категорія і ранг посадовця місцевого самоврядування, у мера немає і не може бути рангу та категорії держслужбовця, саме столичному голові надається виняткове право «карати і милувати» підлеглих, до його повноважень належать і ті, які надані керівникам держадміністрацій, зарплату за рахунок державних коштів він не одержує. Що матимемо в підсумку? Вочевидь, висновок, що сама назва «голова Київської міської держадміністрації» не має під собою у Києві жодного реального фундаменту і є, по суті, формальним додатком до посади того, кого кияни обирають міським головою. Підтвердженням цього, до речі, може бути і той факт, що після того, як Олександра Омельченка у 2002 році кияни обрали міським головою, Президент України не видавав жодного окремого указу про затвердження його ще й головою держадміністрації. Звідси напрошується логічний висновок — глава держави врахував вимоги Закону «Про столицю України — місто-герой Київ», згідно з яким Київський міський голова водночас очолює виконавчу владу в столиці.

Безперечним залишається і те, що у столиці не повинно бути двовладдя. Тому єдиним і реальним керівником у Києві може стати лише той, кого обрала на посаду голови територіальна громада столиці. Лише у цьому разі влада буде прозорою і тоді жоден, навіть найближчий до Президента, чиновник не зможе «каламутити воду» у столиці, щоб «половити рибку».

Конституційний Суд, напевне, розставить всі крапки над «і». Сподіваємося, він вистійть проти тиску та інших «аргументів» з боку тих, хто хотів би безконтрольно «поругати» столицю. Однак навіть наведених вище фактів, мабуть, достатньо для того, щоб широкій загал теж побачив «білі нитки», якими шито «справу» Олександра Омельченка. І зробив відповідні висновки.

Василь ТУГЛУК.

У КОМІТЕТАХ ВР

Рівень заборгованості — рівень моральності

Який стан поводження з радіоактивними відходами (РАВ)? Як і які дезактиваційні роботи проводять у зоні відчуження? Йдеться, звісно, про відому територію довкола зупиненої Чорнобильської АЕС. Відповіді на ці запитання шукали на місці учасники виїзного засідання Комітету Верховної Ради з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи.

Народні депутати України Юрій Соломатін, Юрій Ширко, Станіслав Стребко, Микола Ширкун та інші не могли збагнути, чому не добудовується друга водозахисна дамба на Прип'яті? Бо якщо трапиться велика повінь, значна кількість накопичених у зоні радіонуклідів через річку Прип'ять потрапить у Дніпро. Споруджено дамбу вже на 70 відсотків. Для добудови потрібно не такі вже й великі для держави кошти — орієнтовно 4 млн. гривень.

Перебуваючи біля об'єкта «Укриття», учасники виїзного засідання прискипливо цікавилися: з яких причин стримується вилучення радіоактивних матеріалів і початок будівництва нового укриття? Причин тих багато. Передусім не готові спеціальні сховища для «переселення» до них із зруйнованого реактора радіоактивних матеріалів. З вини будівельників затримується введення такого сховища на території самої станції. Першу чергу комплексу «Вектор», призначеного для заховання понад 500 тисяч кубічних метрів РАВ, могли б уже здати в експлуатацію. Керівник генпідрядної організації, голова правління ВАТ «Чернігівбуд» Анатолій Красний сказав:

— Темпи будівництва стримує сезонне, неритмічне фінансування робіт. А якщо виділять нам необхідні кошти, ми гарантуємо введення першої черги комплексу в наступному році. І не наприкінці, а раніше.

Щоб це сталося, потрібно понад 50 млн. гривень. А чи будуть вони передбачені на папері та надійдуть фактично, важко сказати. Втім, народні депутати наголошували на необхідності прискорення будівництва всього комплексу, який, за додатковими розрахунками, має стати центральним пунктом заховання РАВ усіх видів з усієї України. А їх буцімто вже накопичилося майже 3 мільйони кубічних метрів. Уточню: це відходи не тільки АЕС, а й промислових підприємств, що зберігаються у непристосованих старих сховищах тощо.

Побували учасники засідання і на відомій «Буряківці» — першому, тимчасовому, сховищі радіоактивних відходів, і переконалися: воно справді потребує реконструкції. Проект нині на державній експертизі. А коли розпочнуться туг оновлювальні роботи, ніхто не знає. І невідомо, чи виділять кошти на це. Як і на ремонт частини геть розбитої дороги до сховища, на якій розтрушуються радіонукліди під час їх перевезення.

Неподалік «Укриття», як переконали фахівці, успішно працює цех дезактивації забруднених металевих конструкцій. Добре зарекомендувала себе відпрацьована технологія із застосуванням різних розчинів. Учасників засідання запевнили, що немає потреби його розширювати. Проте голова профільного комітету Геннадій Руденко радив уважно вивчити це питання. Адже дезактивувати у зоні є що.

На підсумковій нараді члени комітету констатували: виявленими недоліками в роботі щодо поводження з РАВ є постійне зменшення реальних обсягів бюджетного фінансування, взагалі послаблення уваги до реабілітації зони відчуження. Тому Геннадій Руденко запропонував звернутися з проханням до Президента України про необхідність розгляду чорнобильських проблем на засіданні Ради національної безпеки і оборони.

Ця пропозиція пролунала і на другий день після виїзного засідання — на нараді, яку провів цей комітет уже у Верховній Раді, присвяченій питанням фінансування чорнобильських програм. На ній загострювали увагу на недопущенні передачі функцій розпорядників «чорнобильських» коштів, окрім МНС, іншим міністерствам і відомствам. Повернутися, пропонували учасники наради, до цього питання можливо буде лише після цілковитого погашення заборгованості із соціальних виплат «чорнобильцям». А вона з року в рік не зменшується і становить майже 700 млн. гривень. Тому на нараді прозвучав висновок: «Рівень заборгованості — це рівень моральності влади».

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Київ—Чорнобиль—Київ.

Фото Олександра КЛИМЕНКА

Флакони мрії

У день народження Олечка отримала в подарунок традиційний конверт. У ньому — 150 гривень. Давня мрія про флакончик справжніх французьких парфумів, схоже, стала реальністю. До того ж хотілося витримати всі три умови — “справжні”, “французькі” і “парфуми”

Вибір майбутнього аромату Ольга обдумувала ретельно. По-перше, він має відповідати її стилю і характеру. Але з іншої боку — хотілося чогось нерізного, легкого. І ще одне хвилювало: що краще — запах модний чи класичний. За традицію заступилися спогади дитинства про мамині парфуми. Цей запах і після десятого прання можна було уловити на речах. Із списку місць, де торгують парфумерією, одразу було викреслено ринки та відділи наливної парфумерії.

Парфуми з кашалота

Перше розчарування чекало на Ольгу на порозі дорогої парфумерної крамниці “Жан”. Навіть тут парфумів у класичному розумінні виявилось лише п’ять видів. Ціна флакона зашкалює за сотню доларів. Одна третина дівочої мрії — купити саме парфуми — наказала довго жити.

Від продавщиці наша покупниця дізналася, що такі парфуми, як років 20 тому, тепер узагалі не випускають. Для їх виготовлення раніше використовували натуральну сировину тваринного походження: секретію шойно вбитого самця мускусної кабарги або сіру амбру — згусток з кишкового кашалота. Сьогодні застосовують синтетичні духмяні речовини та рослинні складові. Але й тут не все просто. Наприклад, для одержання кілограма ефірної трояндової олії

потрібно п’ять (!) тонн квітів.

В іншому магазині —

Справжні парфуми мають три специфічні фази. Відкриваючи флакон, ми уловлюємо першу ноту, що створює спонтанне враження про аромат. Нанісши парфуми, скажімо, на зап’ястя, через деякий час відчувається так звана нота “серця”, яка визначає запах. Кінцеву, базисну ноту можна уловити ще через певний період, і саме вона забезпечує силу і стійкість аромату. А в наливних парфумерії і парфумах-мініатюрах схоплена сама верхня нота, тобто запах далі не розкривається, а згодом тільки змінює стійкість. Є й безліч інших відмінностей справжніх парфумів від аналогів. Деякі медики навіть стверджують, що наливні парфуми можуть спричинити алергію, головний біль, нудоту. Втім, усе суто індивідуально.

“Магія” можна було знайти продукцію на будь-який гаманець. Як з’ясу-

валося, великий попит мають парфуми “на розлив”. За 20 хвилин “накапати” їх попросили три жінки. Всі — постійні покупниці. Одна поскаржилася: і хотілося б купити “фірму”, але дорого. А якість наливних цілком задовольняє. До речі, продавець повідомила, що поставляє цей “парфум” миколаївська фірма. Тут-таки з’ясували й адресу.

Тут трохи пахне... Францією

Бажання написати “убивчий” матеріал про підпільну фабрику парфумів привело прямо за адресою. І... знову розчарування. На неприємній миколаївській вулиці розташувалося цілком легальне підприємство, що, як виявилось, працює на ринку парфумерії уже дев’ять років.

Познайомилася з директором, Вікторією, котра показала виробництво. Тут виробляють 50 жіночих і 20 чоловічих запахів, версій популярних ароматів під власною назвою. І ще 27 видів своїх парфумів. Постійним поставальником парфумерної сировини є французька лабораторія.

— В Україні немає своєї сировинної бази для виробництва парфумів, — розповідає Вікторія. —

Фото Анастасії СІРОТКІНОЇ.

Здебільшого розробкою і створенням композиції як основи займаються спеціалізовані лабораторії міжнародного рівня. Вони є в Німеччині, Австрії, але найбільше у Франції.

Так, у нашій продукції та її оформленні простежується вплив відомих парфумерних марок.

Цей хід розрахований на споживача.

Ну не беруть люди парфуми, якщо на них написано “зроблено в Миколаєві”. Доводиться поступово привчати покупців до своєї продукції.

Проте така хитрість здалася мені підозрілою. Надто вже аромат, оформлення і назва нагадують

парфуми відомих фірм. Наприклад, флакончик “Blue Blue” за всіма параметрами нагадує відомі

“Light blue”. Якщо перші коштують порівняно недорого, то 50 мілілітрів туалетної води “Light blue” у магазині “Жан” тягнуть на 272 гривні.

Захопивши флакончик підозрілих парфумів, вирушаю до обласного управління із захисту прав споживачів.

Радить профі

Уважно оглянувши мою “здобич”, працівник управління Валентина Степанівна заявила: жодних порушень законодавства. На упаковці є дата виготовлення, штрих-код країни, юридична адреса підприємства, і вказано “парфумерну композицію виготовлено у Франції”. Бентежить, що цей напис французькою

мовою, але й це — не порушення.

— Що має знати споживач, вирушивши купувати новий аромат?

— У магазині повинні бути зразки “понюшок” для тестування аромату. Найдорожчі та найстійкіші — парфуми. Вони містять 20—30 відсотків парфумерної композиції, розчиненої в 90-градусному спирті (Parfum). У парфумованій воді відсотковий склад концентрату не перевищує 20. На упаковці вона значиться як Eau de Parfum. Далі йде туалетна вода (Eau de Toilette) — 6—12 відсотків парфумерної композиції у 85-градусному спирті. Потім — одеколон і освіжаюча вода.

А Оліна мрія частково збулася — вона купила туалетну воду за 145 гривень. Назва нехай залишиться таємницею, як і вічна таємниця самих ароматів.

Олена ІВАШКО.
Миколаїв.

ЗАПИТУЄТЕ — ВІДПОВІДАЄМО

Не платіть жодної копійки

Нещодавно у меблевому салоні придбали з дружиною кухонний гарнітур. Оскільки власного автомобіля не маємо, домовилися з продавцем про його доставку до нашої квартири за два дні. У зазначений час покупку нам не доставили. Коли звернулися до магазину, там відповіли, що приїздили, але на дві години пізніше. За повторну доставку вимагають додаткову платню. Чи правомірно це? Подружжя ВАТЕНКІВ.

м. Сміла Черкаської області.

Відповідно до п. 25 Правил продажу непродовольчих товарів, затверджених наказом Міністерства зовнішніх економічних зв’язків і торгівлі України від 27.05.96 № 294, продавець доставляє технічно складні та великогабаритні товари додому покупцеві за окрему платню, якщо вартість доставки не входить до ціни товарів. Доставлені покупцеві додому товари приймаються ним згідно з даними, зазначеними в товарному чеку. Доставка товарів додому покупцеві оформляється замовленням — квитанцією або іншим документом із зазначенням найменування магазину, прізвища покупця, його адреси, дати оформлення замовлення, назви товару, артикулу, кількості предметів, видів і вартості послуг та терміну виконання. Доставка товарів має бути здійснена протягом п’яти днів з моменту оформлення покупки.

Якщо меблі не було доставлено через відсутність покупця вдома в обумовлений час, повторна доставка здійснюється протягом п’яти днів після додаткової оплати покупцем її вартості. Якщо доставку не було здійснено з вини продавця, повторна провадиться протягом такого само терміну, але вже за власний кошт продавця. Тож не платіть жодної копійки.

Наталія ХОМЕНКО.

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

НА РИНКУ

Стільки фальсифікату відразу бачити доводиться не часто. Ми на столичному ринку “Колібрис”. Не подумайте, що претензії маємо до тутешніх продавців. Навпаки, ятки та крамнички аж блищать, а продавці сяють ввічливістю. Запитаєте, в чому фокус? Відповідь проста — на торговельному майданчику “окопалися” фахівці Київського міського Головного управління у справах захисту прав споживачів. І хоча жодних перевірок тут не проводили, самої лише їх присутності було достатньо для дивовижних перетворень.

Візна виставка неякісних товарів, яку організовує головне управління, “кочує” містом не перший рік. Не раз доводилося бачити її на офіційних заходах. Але такого ажіотажу, як тут — на ринку, де вирує торгівля і аж рябіє в очах від люду — не чекали. Місце, де розташувалися захисники наших споживацьких прав, видно було здалеку. Люди цікавилися, який саме ганж мають експонати, хтось дивувався, інші — обурювалися. А були й такі, що намагалися щось придбати, хоча навіть неозброєним оком було видно — товар неліквідний. Одна бабуса, приміром, дуже засмутилася, коли почувала, що шкарпетки, виготовлені невідомо з якого матеріалу, — експонати. Вона запевнила мене, що неодмінно купила б їх для внучки, бо сподобався колір.

Звертаю увагу на дитячу сукню: симпатична, в ній дитя було

Фото Анастасії СІРОТКІНОЇ.

б, як лялечка. Але головний спеціаліст відділу з контролю за якістю промислових товарів управління Тетяна Грицькова пояснює: виріб на сто відсотків зроблено з синтетичного матеріалу. З’ясовується, одяг для дітей до трирічного віку взагалі не має містити штучного волокна. А за раз, упевнена, здивується ви: цю сукню вилучено із спеціалізованого магазину, де її продавали за... 151 гривню!

Та хітом виставки все-таки були неякісні продукти. Здебільшого консерви. Фахівці кажуть, що серед нечесних підприємців популярні делікатеси та дешеві харчі. Один із відвідувачів виставки Іван Антонович пригадує,

як колись за останні копійки купив консерви, а вдома з’ясувалося, що вони з запашком. Каже, в магазині гроші віддали відразу, а звертатися в управління у справах захисту прав споживачів йому й на думку не спало. Пенсіонер переконаний: такі виставки людям потрібні, бо ще мало хто знає, як захиститися від підробок.

Наостанок цікавлюся в організаторів, чи не крадуть експонати. І влучила в яблучко. Особливий “попит” мають “полегшені” гири. На другому місці за популярністю — алкоголь. Хоча в пляшках сурогат, споживачів певної категорії це не зупиняє.

Надія ГОРБАТЮК.

Між нами, кінодраматургами

23 вересня ц. р. «ГУ» вмістив статтю І. Русанівсько-го «Культура» є, «Культури» нема». Її суть: минуло понад півроку повноцінної (!? — Ред.) роботи телеканалу «Культура» в ефірі, а говорити нема про що, бо «Культура» в рідному ефірі безпритульна й не може рівнятися з однойменним російським каналом. Хто винен? Олег Бійма! Бо керує Укртелефільмом і «Культурою» й «прокачує» через неї укртелефільмівську продукцію (третину якої створив сам!). Більшість тих програм зроблена за рік-три до появи «Культури». А за це «Культура» переказала Укртелефільму 250 тисяч гривень зі свого бюджету. Ось хто роздає «Культуру»!

Зворушує пасаже: мовляв, скажмо правду, хоч про Бійму «погано говорити не годиться, зважаючи на догідливе ставлення чиновників до всіляких авторитетів» (втім, після свого імені автор скромно дописав: кінодраматург).

У відповідь надійшов лист від першого заступника гендиректора ДТРК «Культура», лауреата Шевченківської премії Олексія Зоценка, в якому, зокрема, говориться так.

Канал «Культура» вийшов у світ на початку 2002 року. Без фінансування щоденне двогодинне мовлення неможливе. Але завдяки ентузіазму працівників Укртелефільму, за рахунок господаарської діяльності студії у 2000-2001 рр. почалося створення програм для майбутнього каналу. Левову частку цього продукту створено О. Біймою як режисером і мною як оператором, на власному транспорті і безоплатно. Доробок кожного з нас на Укртелефільмі — більш ніж по 300 назв фільмів (крім програм і передач, створених тільки для «Культури»). Не маючи змоги гідно оплачувати (та й просто оплачувати) роботу авторів, режисерів, операторів, ми були змушені більшість цієї безоплатної роботи взяти на себе, як і ті наші колеги, які сподівалися, що ці зусилля не залишаться непоміченими і сприятимуть великій справі.

Саме завдяки продукції Укртелефільму (і архівній, і створеній для каналу «Культура») з 1 січня 2002 р. вийшов в ефір перший програмний блок телеканалу «Культура». Жодна студія протягом більш ніж 30 років не зняла стільки матеріалу з культурно-мистецького життя України, як Укртелефільм. Саме тому Укртелефільм і його колектив визначено базою та основою ДТРК «Культура». Держкомінформом України на 2002 рік закладено в бюджет НТКУ 2 млн. 450 тис. грн. як держзамовлення саме для студії Укртелефільму на виробництво програмного продукту для каналу «Культура». З цих коштів студія отримала лиш 250 тис. грн., про які згадує автор і які не мають жодного стосунку до ДТРК «Культура» як юридичної особи, але держзамовлення було повністю виконано за рахунок її господаарської діяльності, і цілий рік канал «Культура» був щоденно в ефірі. Це недофінансування позбавило студію змоги вчасно виплачувати зарплату, провести технічне переоснащення і поставило її у скрутне становище. Після того як у 2003 році, завдяки рішучій підтримці Івана Чижка, створено офіційну юридичну особу ДТРК «Культура», було укладе-

но угоду на закупівлю і виробництво продукції, створеної саме для каналу «Культура».

Якби автор був неупередженим і обізнаним, то

Мал. Михайла САЧКА.

знав би, що бюджетні кошти мусять залишатися в системі, що Укртелефільм і ДТРК «Культура» — структури одного відомства, і це відомство зацікавлене у раціональному розвитку своїх підприємств, одне з яких — виробник, а інше замовник (прокатник) виробленої продукції. Тим більше, що ДТРК «Культура» розташована в приміщеннях Укртелефільму і, не маючи власної техніки, використовує його технічну базу.

Тим, хто стоїть за автором, мабуть, прикро, що кошти не прокачуються через комерційні структури. Автор навіть не знає, що є один колектив — колектив Укртелефільму, який після утворення нової юридичної особи лише формально «поділений» між ними. Автор не знає («замовник» умисно йому цього не сказав), що цього року «Культура» взагалі не має бюджетних коштів на закупівлю продукції інших виробників і що «Культура» сплачує Укртелефільму лише за технічні послуги. Це елементарні стосунки між юридичними особами. Згідно угоди, укладеної між Укртелефільмом та «Культурою», продукція студії, створена для каналу, виставлена в розрахунках по собівартості, без звичайних «накруток». Архівні матеріали та фільми взагалі надаються безкоштовно. У бюджеті «Культури» закладено кошти лиш на виробництво 50% власного продукту. То як же Укртелефільм роздає «Культуру»? Яка ще студія надаватиме свою продукцію безкоштовно? Не будь О. Бійма керівником Укртелефільму й «Культури», канал вмер би до народження, бо кошти, про які пише ав-

тор (1 млн. 450 тис. грн.) не виділені, а лиш заплановані в бюджеті, що не одне й те саме. А згідно з бюджетом цього року, «Культура» не зможе хоч частково розрахуватися з Укртелефільмом, чим знову ставить студію на коліна. Студія виживає і без держфінансування, вчасно платить гроші у бюджет та зарплату. «Культура» — великий тягар для студії, але це наш тягар, наша Справа, яку ми робимо чесно...»

За коментарем ми звернулися до голови Держкомітету телерадіомовлення України Івана Чижка (не через повагу до «всіляких авторитетів», а лиш тому, що саме він посадив Бійму

у два крісла, звідки нібито всі біди). Іван Сергійович відповів:

— По-перше, «Культура» таки є, інакше не було б що критикувати. Створюючи канал, ми свідомо йшли на ризик. Адже у нас звикли: як це з нічого робити щось, спершу треба мати великі гроші! А я пропонував «незрозумілу» річ: починати з нічого. Я розумів: якщо не почнемо рухатися, то ніколи нічого не будемо мати. Ми мусили зрушити справу з місця, й зрушили.

Нас критикують за тісний зв'язок Укртелефільму з «Культурою». Але такі Бійма, не останній в цій державі митець, багато зробив для каналу «Культура». Так, не варто обмежуватися лиш продукцією Укртелефільму, але для старту обрали цю студію, бо гріх не скористатися потужним матеріалом, який там є.

Далі: півтора мільйона гривень не створять повноцінний телеканал. Але держава не може дати грошей на сучасну техніку, достатній штат, добрі гонорари. Тому ми змушені обрати варіант — і це моя принципова позиція — щоб кожна бюджетна гривня, проплачена Укртелефільму, поверталась на канал «Культура» повноцінним телепродуктом, а для Укртелефільму була певною підтримкою, бо ця студія у жалюгідному матеріальному становищі. Нам потрібен був взаємопідтримуючий механізм фінансування, щоб

виживав і канал «Культура», і Укртелефільм.

Бійма сидить у двох кріслах? Так, проблема є, ми її, гадаю, невдовзі розв'яжемо, й дві структури матимуть окремих керівників. Але треба дбати й про творчий штат. Адже оті сорок душ не витягнуть повноцінний канал, бо культура — не просто «бесіди про все», там мають бути окремі блоки: освітній, дитячий, історичний, аналітичний, міжетнічний, новинний. Таку структуру непросто створити. Щоб потужні постаті могли там працювати, треба великих грошей. За гривню гонорару можна «поговорити», але це буде лиш балачка перед камерою, а не сучасний телепродукт. Щоб цього досягти, мусимо думати про певну етапність роботи.

Ми свою частину шляху пройшли: є програми, які вже можна критикувати. Ефір є де-факто. Але його нема де-юре! Канал без ліцензії. Це прикро. Нацрада з питань телерадіомовлення, яка має надавати пріоритет державним мовникам, часто впритул не бачить загальнонаціонального інтересу.

Треба шукати чистий канал, разом з Укрчастотнаглядом, Нацрадою, можливо, й з військовими. Резерви у нас є: цілі смуги в інших діапазонах, які ще не розвинуті. Але це справа перспективи.

Наш канал «Культура» порівнювати з російським некоректно: там давно працюють, там все вирішено. Як порівнювати бігуна-олімпійця й дитину, що лиш почала ходити? Втім, можна порівнювати підходи, говорити про цей канал як про загальнонаціональне завдання. Завдання реальне — якщо всерйоз ставити його. Й при цьому не руйнувати державне мовлення. Візьміть проект закону про телерадіомовлення, там є рядок, який просто знищує всі «культурні» надії, — це заборона прямого бюджетного фінансування. Хіба не зрозуміло, що це підігрування олігархам, які вже мають свої канали, і тим олігархам, які хочуть їх мати (гроші є, а виходу в ефір нема)? От ім і впадуть в руки тепленькими мережі, побудовані державою й територіальними громадами!

Я не ображаюсь на закиди, аби лиш в отаких статтях не простежувалося замовності. З досвіду знаю: замовність шкодить. Одне — критика, інше — некоректний підкат в бік людей, які роблять діло. В нашій ситуації треба бачити перспективу, бажати до неї йти й робити перший крок. Крок зроблено, за ним будуть інші...».

Підготував Віталій ЖЕЖЕРА.

Замість резюме. Таки приємно, що у твоїй країні є керівники, здатні тверезо оцінювати ситуацію, є й всілякі кінорежисери, котрі в цій ситуації щось знімають, є навіть канали, які це колись покажуть. На жаль, мало олігархів, яким би все це було треба. Й ще менше — кінодраматургів, здатних про це писати в якомусь іншому жанрі, крім епістолярного.

ВИСТАВКИ

Там страшно, там прекрасно...

Коли хлопці й дівчата у вишиванках полізли купатись у Біломорканал, хтось із російських колег вигукнув: «Рідко який українець допливе до середини Біломорканалу!» Та запросто! Справилися. Таким був один з епізодів поїздки на Соловки.

Щороку 5 серпня в урочищі Сандармох на півдні Карелії, а 7-го — на Соловецьких островах вшановують пам'ять жертв репресій. Цьогоріч у ті місця поїхали півсотні посланців з України, серед них нащадки загиблих на Соловках, священники, журналісти, викладачі, студенти. А нещодавно в Інституті журналістики Київського державного національного університету імені Т. Г. Шевченка відкрилася спільна фотовиставка двох учасниць експедиції — Катерини Капшученко та Наталі Бакуліної під назвою «Соловки».

— Це було схоже на паломництво, — згадує Катерина Капшученко. — Кількаденна виснажлива дорога, похмура погода. Ми, студенти, були на межі розпачу. На Соловках здалося, що ми на краю світу! Але там ми відчули, що ця поїздка варта наших зусиль.

Не раз потім згадувалася ота фраза: «Рідко який українець допливе до середини...» Бо справді, багато навіки залишено в цих місцях людей зі славними іменами — Зеров, Курбас, Куліш, Підмогильний, тисячі інших...

Побували учасники поїздки і в Соловецькому кремлі (на знімку). Там відвідали келію останнього кошового отамана Січі Запорозької — Петра Калнишевського. Коли хтось із фотографів вирішив зробити знімок людської руки на тлі ґрат, за вікном раптом з'явилася кішка... Звідки взялася — хтозна? Може, звідти, звідки приходить причетність до таємниць історії.

Серед фотознімків «Соловків» — шматочки паперу з текстами студенток цього ж вузу Ганни Єресько та Наталі Гички: «...Там надзвичайно красиво, коли чорниці й верес замість звичайної трави, а все навкруги здається схоже щонайменше на заставку Windows XP, коли навіть вишиванки і прапори не видаються чимось незвичним порівняно із звичайним смертним лісом. Розумієш, що так одуріти від красивого живого пейзажу може тільки розбещена китайськими листівочками і слідами діяльності Pphotoshop'у замурована у місті людина XXI століття. Там надзвичайно страшно,

коли думаєш, що усе це вже бачили людські очі, тільки якось не віриться, що їм було до екологічних роздумів...»

Ірина БУЛАНЕНКО.

Книга єднає правнуків і прадідів

«Нариси з історії Чигиринщини» — книга молодого історика Олександра Солодаря, котрий зібрав і узагальнив широкий масив документалістики та народних джерел про вотчину Богдана Хмельницького. «Нариси» охоплюють період з кінця XIV до 30-х років XX століття. У виданні використано багатий ілюстративний матеріал, що публікується вперше. Книга вийшла у черкаському видавництві «Відлуння-плюс» завдяки фінансовій допомозі онуки учасника революційних подій 1905-07 та 1917-21 років на Чигиринщині Петра Коцура Марії Кубрак та її сина Олександра Головача.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

А ти світи, “Маяк”!

ВІТЧИЗНЯНИЙ СТИЛЬ

Доля заводів нашої країни впродовж останнього десятиліття настільки змінилася, що багатьох з них не впізнати. Найбільше постраждали підприємства пріоритетних галузей — машинобудівної та радіоелектронної. Лише деякі з них утрималися на плаву й останнім часом вибираються з провалля реформаций та нарошують виробництво. Саме до таких належить ВАТ “Завод “Маяк”.

Марку цього київського підприємства особливо представляти не треба, оскільки і у нас, і в багатьох країнах світу знають його вироби. Лише побутових магнітофонів щороку тут виготовляли 400 тисяч одиниць; понад 50 відсотків продукції виробляли для потреб ВПК. Усе вітчизняне, що в 60—80-ті роки літало в небі чи плавало під водою, як жартома кажуть ветерани, користувалося приладами “Маяка”. І сьогодні чимало військових та цивільних літаків на просторах СНД обладнано приладами з його маркою, що автоматично сповіщають пілотів, як діяти за критичної ситуації. До речі, за мить до Сквиливської трагедії київський прилад звелів пілотам СУ-27 негайно змінити кут крила атаки...

Хитка доля монополіста

Свій родовід завод веде від невеличкої фабрики, створеної 1924 року на вулиці Жиланській, у Києві. На початку 60-х, в період швидкого розвитку радіоелектронної промисловості, підприємство перебралося до району товарної станції “Петрівка”. Невдовзі на 22 гектарах запрацювали механічний, інструментальний, деревообробний, ливарний, каркасно-штампувальний та інші цехи. А коли завод об’єднав свої зусилля з двома НДІ і трьома філіалами, він став законодавцем моди щодо розробок і виготовлення в країні радіоелектронної апаратури магнітного запису побутового та спеціального призначення, багатьох інших унікальних електричних та електронних пристроїв. Тож не дивно, що їхні стрічкові, а згодом і касетні магнітофони користувалися величезним попитом. Навіть космонавти частенько сюди навідувалися, щоб ознайомитися з виробництвом та придбати новинку. Київські магнітофони з відомою маркою охоче купували не тільки в нашій країні, а й у Європі та Південній Америці. Лише Румунії їх продали 250 тисяч, а спецапаратура успішно завойовувала ринок по всьому світу. Здавалося, ніщо не могло зупинити впевнену ходу флагмана галузі. Та...

...не так сталося, як гадалось

Вибух 86-го на ЧАЕС завдав першого удару: чорнобильський філіал, де працювали 4,5 тисячі осіб, перестав існувати. Клопотів додалося, бо треба було переселяти людей, працевлаштовувати їх, вирішувати житлові питання. Вдень і вночі займалися цим, аби з менши-

ми втратами вийти з біди. Гуртом подолали лихо. Думали — все. Та ледь оклигали від одного нещастя, як звалилася інше: розруха початку 90-х. Особливо лихоманило з 93-го, коли не встигали доганяти інфляцію та так званий курс реформ. Щороку обсяги виробництва падали вдвічі, а 98-й побив усі “рекорди”: щомісяця завод випускав продукції лише на 100 тисяч гривень.

Така біда спіткала, що по три роки не бачили заробітної плати. Замість неї видавали продукцію, яку тут же, за прохідною, люди намагалися збути. Одних боргів до 99-го набралось 30 мільйонів. Щоправда, деякі високопоставлені чиновники підштовхували завод до прірви і банкрутства, щоб добити й розтерзати, а потім за безцінь ви-

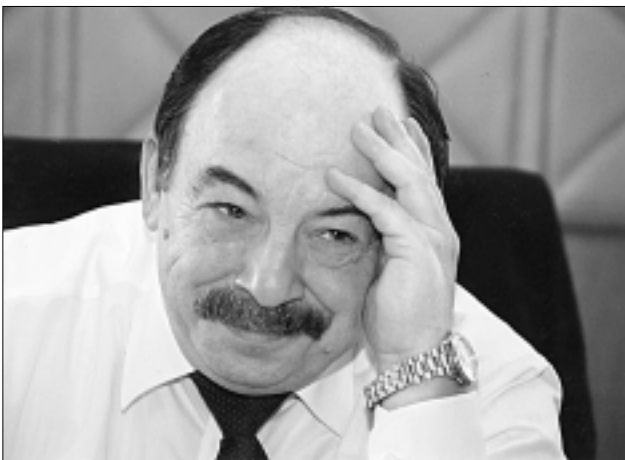
Інженер-конструктор Катерина КРАВЧЕНКО у виставочному залі

купити. Надто ласим шматком бачився “Маяк”. Як-не-як, а кращим був у престижній галузі. І за кадровим потенціалом, і за науково-технічними надбаннями. Лише виробничих площ понад 80 тисяч квадратних метрів. Не вдалося поставити завод на коліна. Вистояли. А з приходом нового керівника Олександра Перегудова поволи рушили...

...шляхом оновлення

Дива не буває, але коли бачиш, чого досягли заводчани протягом останніх п’яти років, хочеться в нього повірити. Починаючи з 99-го, тут постійно нарошують обсяги виробництва і на сьогодні його збільшили в 12 разів. Торік, наприклад, виробництво продукції зросло на 50 відсотків, а за сім місяців нинішнього — сягнуло 123 відсотків. Відрадно, що продукція не залежується.

— **Завдяки чому вдалося цього досягти?** — питаю голову правління, генерального директора ВАТ “Завод “Маяк” Олександра Перегудова.

Генеральний директор ВАТ “Завод “Маяк” Олександр ПЕРЕГУДОВ

— За рахунок прибутків, — відповідає Олександр Миколайович. — А якщо конкретніше, то відродженню сприяло чимало чинників: оновлення кадрового потенціалу (замінили майже 80 відсотків керівників підрозділів та управління акціонерним товариством), належна організація виробництва, постійна заміна застарілих моделей і розширення асортименту продукції. За останні роки, наприклад, кілька разів змінили ви-

з прибутків, 120 тисяч гривень дивідендів, а всього податків — 5 мільйонів гривень. Двічі на місяць, як і колись, виплачуємо зарплату, середній рівень якої сягає за 400 гривень, а у спеціалістів та робітників високої кваліфікації — понад тисячу гривень.

Пишаємося й тим, що минулого року завод за рейтингом визнано кращим вітчизняним виробником, за що удостоєно диплома Міністерства промислової політики. Нагорода престижна, бо її не купиш за гроші, як нерідко буває. Нашу роботу оцінювали професіонали за 14 показниками діяльності підприємства.

— А як із соціальним захистом трудівників?

— Ми не лише зберегли все виробництво, але й соціальну інфраструктуру. Більше уваги почали приділяти людині праці, зокрема, відновили дошку пошани, вшановуємо ювілярів. Усі, хто має справу зі шкідливим виробництвом, додатково одержують молоко, соки, спеодяг, відпустку тощо. З цього року за повною програмою запрацювала заводська база відпочинку на Чорному морі; на Куренівці переобладнали гуртожиток під будинок готельного типу. Люди, які там проживали, безплатно отримали квартири. Маємо у Пущі-Водиці санаторій-профілакторій на 102 особи з сучасними побутовими умовами і медичною базою. За підсумками перевірки, яку проводила міська рада, санаторій зайняв третє місце. Діє він у рамках програми “Діти Чорнобіля”; щороку оздоровлюємо там пос-

вистачає. І не стільки наших, як загальнодержавних. Комплектуючі до заводських виробів — конденсатори, транзистори, мікросхеми та багато іншого — змушені закуповувати за кордоном, бо заводи в Україні, які раніше їх робили, на прикол. Непросте становище і з робітничими кадрами — їх сьогодні майже ніхто не готує. ПТУ позакривали. Особливо бракує кваліфікованих виробничників масових професій. Щоб стати добрим токарем чи фрезерувальником, треба, скажімо, років п’ять—шість вчитися. А з центру зайнятості приходять здебільшого ті, хто вже скрізь побував і ніде не затримався. Від них зранку тхне горілчанам перегаром. З інженерами проблем немає, бо налагодили гарні стосунки з Національним авіаційним університетом.

— Те, що ви є депутатом Оболонської райради та головою комісії з транспорту і промисловості, допомагає справі чи лише відбірає час?

— Деякою мірою сприяє, хоча відбірає чимало сил. Тут постійно перебуваєш у вирі життя і проблем, які щодня доводиться долати. А це неоціненний досвід. Я радий, наприклад, що працюю в районі, який протягом останніх п’яти років посідає перше місце в столиці за зростанням обсягів виробництва. Внесок оболонців до загального випуску продукції десяти районами міста — 19 відсотків. І це при тому, що наш район не є найбільш промисловим. Радше, що всі підприємства працюють і нарошують виробництво. Будемо багато, транспортні проблеми вирішено. І в цьому немала заслуга керівника району Миколи Товкача, якого знають і підтримують люди.

— Схоже, для “Маяка” відкриваються нові горизонти...

— Намагаємося відновити колишню славу і силу заводу. Маємо два філіали — в древньому Любомлі, що біля Ковеля, та в Радомишлі (Житомирська область), які раніше спецтехніку випускали. Ми їх реанімували, і вони запрацювали. З НДІ складніше, бо ледь живо-

бутне. У співпраці з ними “Маяк”, який створювали для серійного виробництва, міг би робити серйозні речі. Особливо для ВПК. Проте ми не нарікаємо на долю і не чекаємо манни небесної, а самі шукаємо замовників і покупців для своїх виробів. А щоб не відстати від вимог часу, провідні спеціалісти нерідко бувають за кордоном. Почали відновлювати в Україні сервісні пункти (колись були в кожному обласному центрі), маємо власний технологічний центр, де продаємо заводську продукцію. Майже 40 відсотків її відправляємо на експорт — до Росії, Китаю, Єгипту, Індії. Ось тільки-но підписав документ на поставку Росії на 36 тисяч доларів США спецапаратури. Шкода, що нашій армії нічого не треба. Мабуть, вона і без нас є найсильнішою у світі...

— А приватизація не зачепить ваше підприємство?

— Хоча ми і називаємося ВАТ, але сто відсотків акцій належать державі. Останній сьогодні сплачуємо мільйони гривень у вигляді всіляких податків, а натомість не одержуємо нічого. Наша держава тільки бере. Якщо нас приватизують, то, як свідчить практика, вона від “Маяка” матиме лише дірку від бублика. Знаємо з життя: щойно приватизують якесь пристойне підприємство, його одразу ж зупиняють, щоб не було конкурентом закордонним дядям, або розпродують шматками. То чи варто знищувати “курку”, яка несе золоті яйця? Приватизувати, на мій погляд, треба лише ті підприємства, які не можуть працювати і створювати комусь конкуренції.

— Є ж державні програми та закони про захист вітчизняного товаровиробника, котрі мають стояти на сторожі тих, хто щось робить для людей.

— Якій там захист! Тут хоча б не заважали та через кожні півроку закони не міняли. А податки які? З нового року начебто хочуть ввести в столиці експеримент: відрахувувати 3,5 відсотка коштів з фонду зарплати на медичне страхування. Чим це обернеться для нас, не важко уявити, бо щомісяця додатково відбратимуть 35 тисяч гривень.

... Проходячи повз велетенський третій цех, де колись випускали котушечні й касетні магнітофони, мимоволі зупинився: всі старі робочі місця, транспортери, механізми і прилади демонтували. Натомість повним ходом йшла підготовка нових робочих місць, де незабаром люди в білих халатах даватимуть путівку в життя сучасним радіоелектронним виробам. Від побаченого стало тепліше на серці, бо це є оновлення, а не ліквідація виробництва. Значить, “Маяк” жити і світити людям. Незважаючи на жодні життєві шторми та зазіханья “прихвистотів”. Володимир ПІДВИСОЦЬКИЙ.

Фото Михайла ГОЛЯКА.

Монтажніці радіоапаратури Оксана ГОНЧАРЕНКО (ліворуч) та Ірина КАПІЧОН

ланців із Рівненщини, Чернігівщини, Волині.

— **Таке враження, що живе без проблем...**

— Проблем, на жаль,

тіють, тому нічого нам не пропонують. Шкода, бо то були унікальні науково-дослідні установи, котрі програмували наше май-

ОГОЛОШЕННЯ

Постановою Господарського суду Львівської області від 02.10.2003 р. по справі № 6/146-8/103, Фермерське господарство “Богдан” визнано банкрутом і відкрито ліквідаційну процедуру.

Продаж нерухомого майна, а саме, контори гос-подарства, складу, телятників, корівників та іншого майна банкрута відбуватиметься за конкурсом на таких умовах:

- а) збереження наступним власником цільового призначення нерухомого майна;
- б) придбання якомога більшої кількості об’єктів продажу рухомого та нерухомого майна банкрута;
- в) придбання майна банкрута сільськогосподарським підприємством чи селянським (фермерським) господарством, розташованим у даній місцевості.

З усім складом рухомого і нерухомого майна банкрута, та з оціночною вартістю майна можна ознайомитися за адресою: Фермерське господарство “Богдан”, вул. Лісна, 36, м. Глиняни, Золочівського району, Львівської області, 80720.

Заявки про намір придбати майно боржника прийматимуться в місячний термін з моменту опублікування цього оголошення. Строк придбання майна до 15.12.2003 р.

У випадку надходження на адресу банкрута біль-ше однієї заявки щодо придбання майна банкрута, відбудеться конкурс за адресою: Філія агентства з питань банкрутства у Львівській області, м. Львів, вул. Гайдамацька, 11. Про час і умови проведення конкурсу всі бажаючі взяти участь у такому конкурсі будуть додатково повідомлені після закінчення мі-сячного терміну, з моменту опублікування цього ого-лошення.

Постановою Господарського суду Кірово-градської області (25022, м. Кіровоград, вул. Луначарського, 29) від 04.11.2003 р. по справі № 14/46 відкрите акціонерне товариство “Долин-ський КХП” (28500, Кіровоградська область, м. Долинська, вул. Войкова, 3-а) визнано банкру-том та відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначений арбітражний керу-ючий Шевцов Євген Вікторович (ліцензія АА № 250313 від 19.02.2002 р., 49069, м. Дніпропет-ровськ, а/с № 3925).

Філія державної госпрозрахункової установи агентства з питань банкрутства в Волинській області проводить конкурс з продажу майна підприємства банкрута ВАТ “Млинівська меблева фабрика”

(сmt. Млинів Рівненської області, вул. Кірова, 39, код ЄДРПОУ 22563034), а саме:

будівлі, споруди та обладнання за адресою: сmt. Млинів, вул. Кірова, 39

та будівлі та споруди за адресою: с. Демидівка, вул. Миру, 2

початкова ціна 50 тис. грн. без урахування ПДВ.

Переможцем конкурсу стає учасник, який:

1. Запропонує найвищу ціну;

2. Є найбільш платоспроможним.

Конкурсні пропозиції повинні містити:

- запропоновану ціну об’єкту продажу;
- документи фінансової звітності учасника конкурсу, а саме: Баланс ф. 1 та Баланс ф. 2 “Звіт про фінансові результати” за 2002 рік та за І—ІІІ квартали 2003 року.

Конкурсні пропозиції приймаються за адресою: 33013, м. Рівне, вул. Кавказька, 9а, оф. 1, довідки за тел. (0362) 26-95-13; (0362) 22-31-63. Пропозиції приймаються упродовж місяця з дати опублікування оголошення.

Товариство з обмеженою відповідальністю “Аудиторська фірма “Атторней”

zareєстроване Черкаською міською радою 04.06.98 р., реєстраційний номер 7102, код ЄД-РПОУ 25584775, повідомляє про свою ліквідацію.

Претензії кредиторів приймаються протягом двох місяців з дня опублікування даного оголо-шення за адресою: 18002, м. Черкаси, бул. Шев-ченка, 218.

Постановою Господарського суду Харківської об-ласті (61022, м. Харків, пл. Свободи, Держпром, 8 під’їзд) від 18.09.03 року в справі № Б-25/54-03 Тowa-риство з обмеженою відповідальністю “Супутник” (код ЗКПО 30751125, юридична адреса: 62300, Харківська область, Дергачівський район, с. Подвірки, вул. Свер-длова, 53, фактична адреса: м. Харків, вул. Архітектo-рів 36 А, Харківська обл. рахунок 26004820042051 в Харківській обласній філії АКБ “Укрсоцбанк”, МФО 351016 м. Харків) в порядку ст.52 Закону України “Про відношення платоспроможності боржника або визна-ння його банкрутом” визнано банкрутом, відносно ньo-го відкрито ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Сало Миколу Васильови-ча, ліцензія серія АА № 487790 від 30.04.03 р.

Кредиторам в місячний термін направляти ліквіда-тору заяви з вимогами до боржника.

Печатку та штампи підприємства вважати недійсними.

Філія ДГУ Агентство з питань банкрутства в Івано-Франківській області виступає організатором публічних торгів (аукціону) з продажу майна.

1. Підприємства банкрута ВАТ “Дзвиняцький лісокомбінат”. Загальна характеристика об’єктів продажу, які знаходяться за адресою: Івано-Франківська обл., Богородчанський район. с. Дзвиняч, вул. Степаняка, 12. Лот 1. Приміщення фанерного цеху, котельні (заг. площею 10041,5 м. кв.) та адмінбудинку (заг. площею 384,1 м. кв.). літ. А; 1960 р. б. По-чаткова ціна лота 255511 (двісті п’ятдесят п’ять тисяч п’ятсот одинад-цять) грн. Лот 2. Басейн гідротермічний, інв. № 405, заг. площею 152 м. кв., 1960 р. б., початкова ціна 31742 (тридцять одна тисяча сімсот сорок дві) грн. Лот 3. Огорожа території, інв. № 379, 1980 р. б.; початкова ці-на 40769 (сорок тисяч сімсот шістдесят дев’ять) грн. Лот 4. Відкритий склад сировини (інв. № 66) та підкранова дорога (інв. № 359), 1960 р. б., початкова ціна 33075 (тридцять три тисячі сімдесят п’ять) грн. Лот 5. Кран ККС (2 шт.) 1985 р. б. 23600 (двадцять три тисячі шістсот) грн. Лот 6. Обладнання у кількості 124 шт., 1964-2000 р. в., початкова ціна 465470 (чотириста шістдесят п’ять тисяч чотириста сімдесят) грн.

2. Підприємства-банкрута Косівського СП “Виробниче об’єднання промислових підприємств”. Загальна характеристика об’єкта продажу, який знаходиться за адресою: с. Космач Косівський район, Івано-Фран-ківська область. Лот 7. Будівля хлібопекарні, заг. площа 828,4 м. кв., по-чаткова ціна 28589 (двадцять вісім тисяч п’ятсот вісімдесят дев’ять) грн.

3. Підприємства-банкрута Спільки селян “Україна”. Загальна характе-ристика об’єктів продажу, який знаходиться за адресою: с. Довгий Вой-нилів, Калуський район, Івано-Франківська область. Лот 8. Приміщення їдальні, металоконструкція, заг. площа 145 м. кв., початкова ціна 2450 (дві тисячі чотириста п’ятдесят) грн. Лот 9. Зерноочисна машина “Пек-тус”, 1986 р. в., в робочому стані початкова ціна 1000 грн. Лот 10. Ма-шина для внесення твердих органічних добрив (гноєроzkидач) ПРТ-7, 1991 р. в., в робочому стані початкова ціна 1260 грн.

Гарантіїні внески учасників (5 % від початкової ціни) та реєстраційний збір за реєстрацію учасників торгів в розмірі 17 грн. перераховуються орга-нізатору торгів на р/р 260064425 в Івано-Франківській ОД АППБ “Аваль” МФО 336462, іdent. код 26255708 до 12.12.03 р. включно. Заяви на участь в торгах приймаються до 12.12.03 р. за адресою: 76019, м. Івано-Фран-ківськ вул. Василянок, 62А (4-й поверх). кб.406. З питань ознайомлення з об’єктами та оформлення участі в торгах звертатися за тел. (03422) 45317.

Публічні торги відбудуться 16.12.03 р., о 10 год.30 хв. за адресою: м. Івано-Франківськ, вул. Василянок, 62 А (актовий зал). Результати публіч-них торгів оформляються протоколом, який є підставою для укладання протягом 15 днів договору купівлі продажу між покупцем та боржником.

АГЕНТСТВО З ПИТАНЬ БОРГІВ ТА БАНКУРТСТВА

Спеціалізована юридична фірма.

Правовий захист кредиторів та боржників.

Адреса офісу: вул. Вітряні гори, 10-В, м. Київ
(044) 451-59-90, 462-72-11, www. debts. com. ua

Хмельницька філія Регіонального Агентства з питань банкрутства (організатор конкурсу) проводить публічні торги (аукціон) продажу майна підприємства-боржника агрофірми “Україна”,

яке розташоване за адресою: Хмельницька область, Вінковецький р-н, с. Дашиківці. Загальна характеристика об’єкту продажу: Лот № 1 — 1) при-міщення майстерні (загальна площа 262,5 кв. м.), початкова ціна прода-жу 7383,00 грн., 2) кранбалка, початкова ціна продажу 948,00 грн., 3) кри-ниця, початкова ціна продажу 400,00 грн. Лот № 2 бульдозер ДЗ-42Г, по-чаткова ціна продажу 5158,00 грн. Лот № 3 трактор МТЗ-80 (1986 р. в.) початкова ціна продажу 13694,00 грн. Лот. № 4 трактор МТЗ-80 (1988 р. в.), початкова ціна продажу 14273,00 грн. Лот № 5 трактор МТЗ-80 (1993 р. в.), початкова ціна продажу 14415,00 грн. Лот № 6 тракторний погруз-чик ПЕА-10, початкова ціна продажу 4660,00 грн. Лот № 7 комбайн Нива СК-5, початкова ціна продажу 17042,00 грн. Лот № 8 сівалка СЗТ — 3,6 А, початкова ціна продажу 2144,00 грн. Лот № 9 — сівалка СЗТ — 3,6, по-чаткова ціна продажу 2144,00 грн. Лот № 10 — КПС-4 навісний, початко-ва ціна продажу 1497,00 грн. Лот № 11 — КПС-4 причіпний, початкова ці-на продажу 1497,00 грн. Лот № 12 - 1) БДТ-3,0 початкова ціна продажу 1377, 00 грн. 2) — борони зубові (1 шт. — 76,00 грн), початкова ціна про-дажу 912,00 грн. 3) — борона легка (1 шт. — 46,00 грн.), початкова ціна продажу 690,00 грн. Лот № 13 — 1) плуг ПЛН-3,35, початкова ціна прода-жу 998,00 грн., 2) — плуг ПЛН-4,35, початкова ціна продажу 1086,00 грн. Лот № 14 — РОУ-6, початкова ціна продажу 1018,00 грн. Лот № 15 — 2 ПТС-4А, початкова ціна продажу 1033,00 грн. Лот № 16 — 2ПТС-4, почат-кова ціна продажу 827,00 грн. Лот № 17 — прес ППЛФ 1.6 М2 Киргиз-стан, початкова ціна продажу 1544,00 грн. Лот № 18-1) косилка КС 2,1, початкова ціна продажу 241,00 грн., 2) граблі ГВК, початкова ціна прода-жу 315,00 грн. Лот № 19 — верстат заточний, початкова ціна продажу 150,00 грн. Лот № 20 — компресорна установка, початкова ціна продажу 396,00 грн. Лот № 21 — слюсарний верстат, початкова ціна продажу 55,00 грн. Лот № 22 — пневмомолот 582,00 грн. Лот № 23 — фрезерний верстат, початкова ціна продажу 1824,00 грн. Лот № 24 — токарний вер-стат, початкова ціна продажу 2209,00 грн. Лот № 25 — свердильний вер-стат 200,00 грн. Лот № 26 — Цілісний майновий комплекс плодозаводу: 1) плодосховище (загальна площа 1076,25 кв. м.) початкова ціна прода-жу 8966,60 грн. 2) склад № 1 (загальна площа 642 кв. м.) початкова ціна продажу 6687,50 грн. 3) склад № 2 (загальна площа 642 кв. м.) початко-ва ціна продажу 6687,50 грн. 4) незавершене будівництво ковбасного це-ху (загальна площа 354 кв. м.) початкова ціна продажу 14750,00 грн. 5) котельня (загальна площа 201,6 кв. м.) початкова ціна продажу 4200,00 грн. 6) приміщення плодозаводу (загальна площа 558 кв. м.) початкова ціна продажу 16254,10 грн. 7) вага перевізна 15 т. — початкова ціна про-дажу 1121,90 грн. 8) піднавіс початкова ціна продажу 300,00 грн. 9) баш-та Рожновського початкова ціна продажу 800,00 грн. Всього: 59768,00 грн. У вартість майна яке виставлене для продажу включено ПДВ.

Гарантіїні внески учасників аукціону (5 % від початкової ціни) та реєс-траційний збір за реєстрацію учасника аукціону — 17 грн. перераховують-ся на рахунок Організатора конкурсу: п/р 260042830 в АППБ “Аваль”, МФО 315966, код за ЄДРПОУ 25993539. Заявки на участь в аукціоні прийма-ються до 08.12.2003 р. включно, за адресою: 29000, м. Хмельницький, вул. Кам’янецька, 70, з 9.00 до 18.00 (крім вихідних та святкових днів). З питань ознайомлення з об’єктом та оформлення участі в аукціоні зверта-тися по телефону (03822) 6-10-98. Аукціон відбудеться 11.12.2003 р. в 10.00 год. за адресою: м. Хмельницький, вул. Театральна, 10. Товарна біржа “Подільська”.

Переможцем аукціону визнається той учасник, який запропонував най-вищу ціну за об’єкт продажу. Результати публічних торгів (аукціону) оформляються протоколом, який є підставою для укладання протягом 15 днів договору купівлі-продажу.

Шановні акціонери! ВАТ “Орджонікідзевський ремонтно-механічний завод”, Правління ВАТ “ОРМЗ” повідомляє про проведення чергових зборів акціонерів, що відбудуться 27 грудня 2003 року о 12-й годині за адресою: м. Орджонікідзе Дніпропетровської області, вул. Першотравнева, 1.

Порядок денний:

1. Звіт Голови правління про результати фі-нансово-господарської діяльності ВАТ за звіт-ний період та визначення основних напрямів ді-яльності товариства за 2003 рік.

Затвердження річного бухгалтерського звіту товариства.

2. Звіт голови ревізійної комісії.

3. Про вибори членів спостережної ради.

4. Про вибори членів ревізійної комісії.

Для участі у зборах необхідно мати при собі паспорт.

Початок реєстрації акціонерів проводити-меться 26 грудня з 8.00 до 16.00 та 27 грудня з 7.00 до 10.00 2003 року.

Телефон для довідок: 4-23-01.

З повагою правління, спостережна рада ВАТ “ОРМЗ”.

Господарським судом Запорізької області (69001, м. Запоріжжя, вул. С. Тюленіна, 21) пос-тановою від 13.10.2003 по справі № 25/89 при-ватне підприємство “Тімакс-2000” ЄДРПОУ 31011101 (69057, м. Запоріжжя, вул. Перемоги, 129, п/р 26009003699001 в АБ “Муніципальний”, МФО 313537) визнано банкрутом, відкрито лік-відаційну процедуру. Ліквідатором призначено Акціонерний банк “Муніципальний” (69037, м. Запоріжжя, вул. 40 років Радянської України, 60-б, телефон для довідок (0612)13-17-40). Креди-торські вимоги розглядаються протягом 30 днів.

Господарським судом Дніпропетровської об-ласті (49600, м. Дніпропетровськ-27, вул. Куй-бишева, 1а) постановою від 14.10.03 по справі № Б29/58/02 Товариство з обмеженою відпові-дальністю ВТ “Будіндустрія” (49000, м. Дніпро-петровськ, вул. Московська, 12), код ЄДРПОУ 19092915, р/р 26001300301 в АКБ Технобанк, МФО 305987, визнано банкрутом і відкрита лік-відаційна процедура. Ліквідатором призначено арбітражного керуючого Шагута Л. І. (52030, Дніпропетровська обл., Дніпропетровський р-н, смт Кіровське, вул. Шмідта, 44, ліцензія АА № 487786).

Господарський суд Харківської обл. (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Дер-жпром, 8-й під.) постановою від 05.11.03 р. по справі № Б-19/140-03 визнав бан-крутом ВАТ ХМСЗ “Ритм” (ЄДРПОУ 00235973, м. Харків, вул. Лозівська, 3, п/р 26008301810074 у Ленінській філії ПІБ м. Харкова, МФО 351544), та відкрив ліквідаційну процедуру.

Ліквідатором призначено Шубу В. І., ліц. АА № 487789 від 07.05.03 р. (для листів: м. Харків, вул. Гамарника, 5).

Інформаційне повідомлення

про підсумки конкурсу, який відбувся в Служ-бі безпеки України на залучення інвесторів що-до освоєння земельної ділянки площею 2,27 га на вул. Глибочицькій, 43 в Шевченківському ра-йону м. Києв.

Переможцем конкурсу на освоєння земельної ділянки визнано:

Товариство з обмеженою відповідальністю “ЕЛ-Інвест”.

Довідки за телефоном

(044) 251-42-76; факс (044) 251-42-01.

E-mail: len_nv@ssu. qov. ua.

ТзОВ “Динамо-Захід”,

ЗКПО 32052840, повідомляє про свою ліквідацію. Претензії приймаються про-тягом місяця з дня опблікування оголо-шення за тел. 0322-52-04-27.

Мале приватне підприємство “ЛАД”

(код 21512939), розташоване за адресою: м. Київ, вул. Ахматової, 13-6, кв. 74, оголошує про свою ліквідацію. Претензії приймаються протя-гом одного місяця за вищезказаною адресою та за тел.570-29-95.

Корпорація
"HEIDELBERGCEMENT Group"
Німеччина, представляє:

міжнародно-активну компанію, яка є лідером та спеціалізується на виробництві та реалізації будівельних матеріалів. Компанія вносить свій внесок у покращення життєвого рівня і посідає провідне місце в Європі та у світі з виробництва та продажу цементу.

ВАТ "Кривий Ріг Цемент", ВАТ "Дніпроцемент", ТОВ "КРИВБАС ЦЕМЕНТ" ввійшли до складу цієї Корпорації

ВИРОБНИКИ ПРОПОНУЮТЬ ВАМ:
Дуже великий асортимент цементу, при великих об'ємах пільгові умови співпраці, задоволеність від широкого спектру послуг, довгострокові відношення, що базуються на чесності та надійності.

Звертатися: **ВАТ "КРИВБАС ЦЕМЕНТ"**
м. Кривий Ріг, т.п. (0564) 71-66-10, 71-78-41, 45-45-80, 45-45-81, 45-45-82, 45-45-85
м. Дніпропетровськ, т.п.ф. (0569) 63-12-82, 63-29-89, 63-21-75, (05692) 7-74-52, 7-73-03

КРИВИЙ РІГ ЦЕМЕНТ
HEIDELBERGCEMENT Group
ДНІПРОЦЕМЕНТ
HEIDELBERGCEMENT Group
КРИВБАС ЦЕМЕНТ
HEIDELBERGCEMENT Group

РІШЕННЯ ЗА ВАМИ!

Ухвалою Господарського суду Луганської області (91000, пл. Героїв ВВВ, 3а) порушено провадження по справі № 11/127 Б від 17.09.2003 р. про банкрут-ство ВАТ “ЦЗФ “Криворізька” (94000, Луганська область, м. Брянка, вул. Спа-сательна, 1, р/р 260035815 в ЛОД АППБ “Аваль”, МФО 304007, код ЄД-РПОУ 00178548).

Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Панасенко Олександра Васильовича, ліцензія АА № 669659 від 13.08.03 р. (91493, м. Лу-ганськ, сел. Овілейне, вул. Садова, буд. 2, кв. 37).

Заяви кредиторів приймаються про-тягом 30 (тридцяти) днів з дня публіка-ції об’яви.

Здоровому человеку нужен весь мир, больному — только здоровье. Но и здоровым, и больным нужна газета

ИНДЕКС 35360

Семейный ЛЪкарь

Подписка во всех отделениях связи.
Стоимость подписки на полугодие — 13,80 грн.

Редакция газеты «Крымское время» рассмотрит предложения по размещению политической и имиджевой статейной рекламы. Справки по тел. в Симферополе: (0652) 25-90-65.

Швейцарський бізнес за нашими правилами

Сьогодні в Україні успішно функціонує кілька підприємств, що виготовляють макаронні вироби, котрі за якістю можуть конкурувати з європейськими продуктами. Серед таких – лугьке підприємство з іноземними інвестиціями “Боніта”, яке створене 1996 року й за сім років впевнено зайняло 25 відсотків всього українського ринку. Крім того, його продукція успішно продається і на ринках Молдови, Росії, Естонії.

Материнська компанія "Боніта Фуд Продакшн Лтд", інвестувавши у свою українську дочку близько 14 млн. дол., відкрила сучасну фабрику, спроможну виготовляти 40 тонн виробів на добу. Тим самим було створено робочі місця із середньою зарплатою 860 грн., що для Волинської області, звідки щорічно робоча сила масово спливає за кордон, досить солідні гроші. Доречно нагадати, що прихід інвесторів одразу позначився на наповненні вітчизняного бюджету. Тільки за останні два роки підприємство сплатило в бюджет різних рівнів більш як 1,9 млн. грн. Але тепер його діяльність фактично гальмується через конфлікт, що спалахнув у 2002 році.

2002 року віце-президент “Боніта Фуд Продакшн Лтд” Данієль Шмід продав компанії “Іскейп” непрацююче холодильне приміщення, в якому розташовано адміністративний корпус підприємства, що дозволяє заблокувати підприємство.

Перша спроба прова-

лилася — Волинський господарський суд визнав недійсним договір купівлі-продажу, оскільки віце-президент не отримував від адміністративної ради повноваження на його підписання. Крім того, за приміщення нічого не було сплачено. Підприємство, полегшено зіткнувшись, розпочало нормальну роботу.

Усе знову сколихнулося 20 червня нинішнього року, коли Луцька міськрада прийняла рішення про продаж ділянки землі площею 1,032 га, що під тим самою холодильним приміщенням тієї компанії “Іскейп”. “Боніту” взагалі не було допущено до продажу землі міськрадою і питання прода-

жу ПП “Боніта” було
знято з розгляду сесії.
Незабаром прокуратура
Волинської області вка-
зала на порушення пере-
важного права “Боніти”
на першочергову покуп-
ку ділянки, вказавши,
що “Іскейп” не мав пра-
ва на купівлю, оскільки
не володів жодною не-
рухомістю на його тери-
торії. Крім того, проку-
ратура винесла протест,
що зупинило рішення
про продаж землі.

Водночас “Іскейп” апелює цікавим фактом — існування арбітражного договору між “Іскейпом” і “Боніта Фуд Продакшн Лтд”, підписаного під час купівлі холодильника, де вказується, що будь-які спори між компаніями має вирішувати Арбітражний суд Відня, Лондона або Цуга (Швейцарія), тому рішення Волинського господарського суду є неправомірним. При цьому Волинський господарський суд у своєму рішенні, з посиланням на

Волинське обласне БТІ, відзначає, що при реєстрації договору в бюро технічної інвентаризації “Іскейп” не надав жодного арбітражного договору.

Цю апеляційну скаргу з другого разу, але все-таки було прийнято судом (уперше було відхилено за формальними ознаками).

На думку керівництва компанії “Боніта”, на Львівський апеляційний суд почався “тиск ззовні”. Чи так це, покаже рішення суду, яке в черговий раз перепризначено на 14 листопада.

У що вилився для компанії цей конфлікт? Збитки підрхувати неважко, оскільки "Боніті" довелося відмовити собі в такій необхідній "розкоші", як власне зерносховище на 5 тис. тонн зерна. Його планували побудувати за 210 тис. дол. інвесторів, котрі інвестори, зрозуміла річ, побоюлися вкладати в скандальне підприємство.

фото Василя фльОРКА.

Крім того, “Боніта” планувала залучити кредит Райффайзенбанку в розмірі 800 тис. дол. під 8 відсотків річних + ставка LIBOR для закупівлі зерна. Для цього було потрібно поручительство одного великого швейцарського акціонера, але чесний бізнесмен не погодився поручитися за підприємство, подальша доля якого незрозуміла. У результаті фабрикою було залучено кредит банку “Аваль” під 14 відсотків річних, що не дало змоги закупити достатні для роботи обсяги зерна, тим паче його вартість уже на той час зросла на 50 відсотків — до 1200 грн./тонна. У підсумку — виробництво знижено на 30 відсотків через малі запаси зерна, а ціну продукції підвищено на чверть.

Як то кажуть, скандал скандалом, але чи не відбере він робочі місця в десятків волинців і чи не пожене їх гнути спину чорноробами в Європу? Усе це не сприяє позитивному іміджу країни, особливо під час активної кампанії з інтеграції в Європу. Крім того, чи ризикнуть після цього інші інвестори вкладати свої кошти в українську економіку?

Ми, мабуть, ще почуємо про цю історію. Хотілося б тільки, щоб усе це не зірвало роботу одного з найбільших підприємств. Люди все-таки повинні працювати, інвестори — інвестувати, а держава, яка задекларувала захист прав інвесторів і недоторканність приватної власності — виконувати свої обіцянки.

Іван АНТОНОВ.

А ціни визначить ринок

Запорізька облдержадміністрація вирішила відмовитися від регулювання цін на хліб вищого сорту, а також борошно вищого сорту і макаронні вироби з нього. За словами заступника глави облдержадміністрації Олександра Сіна, тепер обмежуватимуть ціни лише на вироби з борошна першого сорту і сумішей. Влада запевняє, що “соціальний” хліб не стане дефіцитом.

Його обсяги виробництва — не менш як 15 відсотків від загальної кількості — обіцяють дуже жорстко контролювати.

У Запорозжжі зазвичай випікають щодня 160 тонн хліба. На великих хлібо заводах створено три-чотиримісячний запас продовольчого зерна.

Олександр АБЛИЦОВ.

Запоріжжя.

РЕКЛАМА

ПРАВИЛЬНА
пенсія — журнал
«**ПЕНСІЯ**»

Розповсюджується тільки за передплатою
Ціна на 1 місяць – 1,92 грн.,
на 6 місяців – 11,52 грн., на 12 місяців – 23,04 грн.

Чи знаєте Ви

- Яким буде розмір вашої пенсії з нового року?
- Скільки вам повинні доплачувати за нагороди і відзнаки?
- На які пільги ви насправді маєте право? Як це право реалізувати?
- Про спорудження Центру Духовного Примирення за ідеєю Ігоря Дідковського напроти Києво-Печерської лаври?

ТРЕБА ВИРІЗАТИ, ЗАПОВНИТИ ТА ВІДНЕСТИ ДО ПОШТОВОГО ВІДДІЛЕННЯ

Державний комітет зв'язку та інформатизації України

АБОНЕМЕНТ На ~~газету~~
журнал **08655**
«ПЕНСІЯ» (індекс видання)

(найменування видання)	кількість комплектів	
------------------------	----------------------	--

на 2004 рік по місяцях

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

Куди: _____
(поштовий індекс) _____ (адреса)
Кому: _____
(прізвище, ініціали)

ДОСТАВНА КАРТКА ДОРУЧЕННЯ

пв	місце	літер.
----	-------	--------

На ~~газету~~
журнал **08655**
«ПЕНСІЯ» (індекс видання)

(найменування видання)

Вартість	<u>передплата</u> <u>перекладування</u>	грн.	коп.	кількість комплектів
----------	--	------	------	----------------------

на 2004 рік по місяцях

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12

поштовий індекс код вулиці буд. корп. кв.	місто _____ село _____ область _____ район _____ вулиця _____ прізвище, ініціали
--	---

**Безкоштовні дзвінки щодо консультацій з пенсійних питань
для передплатників журналу за тел. 8-800-500-10-50.**

«Дніпро», мов повітря свіжого ковток

Футбол. Завершилося перше коло тринадцятого чемпіонату країни у вищій лізі. Яким воно було? Про це можна почути чимало різних думок. Діапазон суджень — від гострої критики до цілком схвальних висловлювань. До речі, дехто нам навіть... заздрить. Причому, після яскравого переможного матчу Кубка УЄФА дніпропетровського «Дніпра» в Загребі гравець місцевого «Динамо» Андре Міятович зауважив:

— У цьому матчі суперник показав добротний сучасний футбол. Останнім часом чемпіонат України помітно підвищив свій рівень: наблизився до західних ліг. Ось коли і в Хорватії національний турнір досягне такого самого рівня, тоді й можна буде чекати від нас перемог над суперниками високого класу...

Звичайно, чути таке приємно. Однак не варто й спокушатися. Адже, чесно кажучи, наш футбол не такий уже й близький до найкращих зразків. Хіба мало в нас прохідних і сірих матчів, суддівського свавілля і некомпетентності? Чи бездоганна загалом організація футбольного господарства? Звісна річ, ні.

Особливо нас мають непокоїти порожні трибуни стадіонів під час багатьох поєдинків. Адже лише в Донецьку, Кривому Розі, Дніпропетровську, Одесі й частково у столиці на «Динамо» глядачі активно йдуть на стадіони.

Однак головне, мабуть, не тільки в якості гри. Хоча вона має бути основним критерієм. Треба зацікавити вболівальників цікавою та розумною рекламою, яскравими афішами. А на стадіоні створити комфортні умови. Щоб на споруду не треба було пробиратися через будівельні майданчики, мов партизанам. Щоб дах над головою був, тоді жодна негода не страшна, щоб бутерброди пропонували смачні й недорогі, прохолодні напої, чай, каву, сувеніри, яскраву друковану продукцію. І, даруйте, туалети потрібні в достатній кількості. Дрібниць не має бути.

Оце все є на Заході. У нас поки що, на жаль, такі умови лише у мріях. Але поговорімо про саму гру, її якість. Зрозуміло, цікаво було б дізнатися думку людей обізнаних. Що ми й зробили, попросивши авторитетних фахівців поділитися враженнями про перше коло чемпіонату.

Євген КУЧЕРЕВСЬКИЙ, головний тренер «Дніпра»: — На мою думку, футбол наш поступово прогресує. Цікаво, що навіть у рік, коли наша команда бронзові медалі виграла, на окремі матчі приходили по 500—600 глядачів. І це за умов безплатного проходу на арену! Тепер продають квитки, а приходять дванадцять-п'ятнадцять, а інколи до двадцяти тисяч уболівальників. Я вже не кажу про матчі єврокубків. А все це тому, що гра «Дніпра» стала привабливішою, команда має власний почерк. Уже не ганяє м'яча бездумно. Футболісти діють осмисленіше.

Семен АЛЪТМАН, наставник «Чорноморця»: — Гадаю, немає підстав бути незадоволеним виступами «Чорноморця» в першому колі. Ми не програли жодного домашнього поєдинку. Усі зустрічі провели на доброму емоційному та фізичному рівні. Одне сло-

во, можемо чесно дивитися в очі своїм прихильникам. Звичайно, прагнутимемо вдосконалюватися. Але для того, щоб рухатися вперед, треба докласти чимало зусиль.

Якщо казати про першу половину чемпіонату загалом, то коло команд, котрих не задовольняє спокійне життя, розширюється. «Шахтар» і «Динамо» вже не мають великої переваги над рештою.

...Семен Йосипович — людина скромна. Тому, либонь, не згадав, що саме «Чорноморець» у першому колі завдав єдиної поразки київському «Динамо».

Мирон МАРКЕВИЧ, головний тренер ФК «Карпати» (Львів):

— Рівень чемпіонату зріс. Це однозначно. Багато і справедливо хвалять сьогодні «Дніпро». Як на мене, команда Кучеревського за рівнем гри зовсім не поступається нашим грандам. Можу лише побажати Євгенові Мефодійовичу та його хлопцям так потужно провести і другу половину сезону.

Цікавий «Чорноморець». Радую, що з'явилася ціла група молодих обдарованих футболістів, котрі здатні поборотися за місце у збірній. А доля цієї команди нас має турбувати найбільше. Тому головне завдання для нас — клубних тренерів — найактивніше готувати гравців до національної команди.

Хоча не варто впадати в ейфорію. Нам забороняється обговорювати суддівство. Однак скажу, що рівень арбітражу треба підвищувати. Відбулося кілька скандальних матчів. До цього призвели саме суддівські помилки. Отож без дійових заходів не обійтися. Час бити на сполох...

Євген КОТЕЛЬНИКОВ, начальник департаменту футболу ФК «Динамо» (Київ), заслужений тренер України:

— Перше коло чемпіонату залишило приємне враження. І неозброєним оком видно поступ українського футболу. Виходить, що ми — на правильному шляху. Раніше як було? Київське «Динамо» — незаперечний чемпіон. Тепер попереду «Шахтар». Але і це вже, так би мовити, не новина. Адже з'явилися нові герої. Мабуть, не буду оригінальний, коли скажу, що мене дуже порадував «Дніпро». Це, як сказав один коментатор, справжня українська команда. Симпатизую і «Чорноморцеві», для якого не існує авторитетів.

А от «Шахтар» дещо розчарував. Маю на увазі його невдачу на міжнародній арені. Потенціал цього колективу давав можливість виступити сильніше і грати в єврокубках навесні. Втім, біля керма клубу досвідчені люди. І вони розберуться у ситуації.

— **Як ставитися до присутності в наших клубах «легіонерів»?**

— Вони потрібні, бо приносять користь. Їх наявність — поштовх до розвитку футболу. Без іноземних гравців ми матимемо смішний вигляд. Адже вся Європа давно використовує іноземців. Важко сьогодні уявити наш чемпіонат без Белькевича, Агахови, Гавранчица тощо. Однак треба, щоб це були неодмінно класні майстри. Взагалі в цій справі слід вести виважену політику. Переконаний, «легіонер», якщо він здоровий, не мо-

же сидіти на лаві запасних. Це шкодить не тільки йому самому, а й усій команді. Інакше наші гравці не розумітимуть різницю в зарплаті між ними і тими, хто не грає. Виходить, що надмірна кількість іноземців у клубі — це погано. Треба вести точну селекцію. Як колись в Італії, дозволяли виходити на поле лише трьом іноземцям. У цій важливій справі президентам клубів варто знайти золоту середину. Можливо, вже час запровадити якусь квоту на зарубіжних футболістів.

Дали можливість сказати своє слово про турнір у вищій лізі і представникові першої — **Володимирові ЛЮЗИНСЬКОМУ, наставникові столичного клубу ЦСКА:**

— Чемпіонат, як на мене, викликає неабиякий інтерес. Приваблює гру демонструють «Дніпро», «Чорноморець», донецький «Металург». Не кажу вже про традиційних лідерів. У підсумку маємо тепер п'ять-шість досить сильних команд. А це вже наближає нас до справді європейського рівня.

Та найбільше мене потішив «Дніпро». Перемоги над «Гамбургом» і загребським «Динамо» — добрий підсумок. І «легіонерів» у Дніпропетровську немає. Всі свої. Це закид у «город» донецького «Шахтаря» та інших. Отож і ми чогось варті, в Україні є хороші виконавці.

Після першого кола					
	В	Н	П	М	О
Шахтар	12	3	0	33—10	39
Динамо	11	3	1	34—10	36
Дніпро	9	3	3	27—12	30
Металург Д	7	5	3	25—18	26
Чорноморець	5	8	2	19—17	23
Оболонь	6	4	5	16—17	22
Арсенал	6	3	6	20—19	21
Ворскла	4	5	6	12—21	17
Карпати	4	4	7	16—20	16
Металург Зп	4	4	7	13—19	16
Іллічівець	3	7	5	17—22	16
Борисфен	4	3	8	8—16	15
Кривбас	3	5	7	10—18	14
Волинь	3	3	9	11—23	12
Таврія	2	5	8	7—15	11
Зірка	2	5	8	7—18	11

Бомбардири: Георгій Деметрадзе («Металург» Д) — 9 м'ячів, Олег Венглінський («Дніпро»), Олександр Коширін («Чорноморець»), Максим Шацьких («Динамо») — по 8.

ЗВІДУСІЛЬ

■ Баскетбол

Є дві новини. Почнемо з приємної. В турнірі Євrolіги-ФІБА український клуб МБК «Одеса» на своєму майданчику переконливо обіграв французький «Нансі» — 81:64. Тепер — неприємна: БК «Київ» у цьому самому змаганні зазнав принизливої поразки в Пермі від клубу «Урал-Грейт» — 69:101!

До речі, Міжнародна асоціація баскетболу (ФІБА) оприлюднила рейтинги для національних збірних світу. Жіноча команда України у ньому посідає чотирнадцяте місце серед сімдесяти п'яти. Першими йдуть баскетболістки США. В чоловіків попереду чемпіони світу, спортсмени збірної Сербії та Чорногорії. Наші — на 38-му місці серед 82 команд.

Зазначимо, що і чоловіча, і жіноча збірна України були нещодавніми учасниками фінальних частин чемпіонатів Європи, проте завершили боротьбу ще в перших раундах турніру. Втім, досить високу позицію жіноча можна пояснити вдалими виступами у середині дев'яностих років. Нагадаємо, що 1995 року жіноча збірна України під керівництвом Володимира Рижова виборолла «золото» першості континенту, а на Олімпійських іграх в Атланті посіла престижне четверте місце.

■ Теніс

У Дніпропетровську триває «Privatbank cup» — челенджер найвищої категорії з призовим фондом 150 000 доларів. На старт вийшла вельми пристойна компанія: росіяни Михайло Южний і Микола Давиденко, фіналіст недавнього Masters cup у Парижі — румун Андрій Павел, молоді хорвати Іво Карлович і Маріо Анчич, а також відомий словацький тенісист Домінік Хрбати.

Приємно, що 22-річний українець Орест Терещук, успішно здолавши кваліфікацію, впорався і з суперником у першому раунді основної сітки. Він обіграв австралійця Пола Баканелло — 7:6, 6:1. Далі Терещук має помірятися силами зі словаком Каролом Беком, посіяним під третім номером.

Сталася і сенсація. Сіяний під першим номером Южний зійшов з дистанції. Він поступився грузинові Іраклію Лобадзе — 2:4, 4:6. Українська земля взагалі щаслива для цього спортсмена. Адже Іраклій був переможцем на двох останніх турнірах «Kyiv open».

■ Волейбол

Люксембург. Тут відбулося жеребкування чергових раундів Кубка федерації і Кубка топ-команд. Харківський «Локомотив» у 1/8 Кубка топ-команд зіграє з чеським колективом «Йохострой» (Чеські Будйовіце), чемпіоном цієї країни 2000 і 2002 років. Тепер команда посідає третю позицію у національному чемпіонаті.

Перша зустріч відбудеться 10 грудня на майданчику суперника. За тиждень — «побачення» в Харкові. В разі успіху українська команда зустрінесться з переможцем пари «Ельче» (Іспанія) — «Женева» (Швейцарія).

■ Футзал

Триває другий турнір команд ЗМІ «Кубок «Голосу України». Результати стартового дня: «Поверхність» — 1+1. 15:0. ICTV — «Команда». 4:6 (гравці популярної спортивної газети зробили чудовий подарунок своєму головному редактору Юрію Карману в день його 45-річчя). «Голос України» — «Новий канал». 7:2. «Інтер» — «Український футбол». 5:3. Змагання завершаться завтра.

На знімку: у спортивному залі редакції «Голос України» грають команди господарів і «Нового каналу».

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ФОТОФАКТ

Горлівський музей поета Василя Стуса до відкриття своєї філії в Києві готує картину розміром 2 на 6 метрів. Персонажами полотна стануть 105 видатних українських діячів. Робоча назва картини «Національна ідея і єдність українського народу». На знімку: автор — донецький художник Ростислав Бритченко на тлі свого твору.

Фото Ігоря ТКАЧЕНКА (Українформ).

УСПІХ

Миколаївська команда КВК «Дизель» вийшла у фінал Московської відкритої «Прем'єр-ліги». Сьогодні це єдина команда, що представляє Україну у вищій і Прем'єр-лізі. Перемогти в півфінальній грі, яка відбулася на початку листопада, було складно. З «дизельцями» грали сильні команди із В'ятки, Челябінська і Сухумі. Однак миколаївці не тільки довели журі свою спроможність, а й змогли розмістити вимогливого московського глядача.

«Дизель» — це смішно

Тепер команда готується до вирішальної гри — фіналу, що відбудеться 8 грудня. За місяць треба придумати нові тексти і жарти. До того ж програму виступу «дизельці» пишуть самостійно, не залучаючи професійних авторів і режисерів. І річ навіть не у грошах, просто хлопці поки що не вичерпали власні жарти, є в запасі нові оригінальні ідеї.

А під «фінансове крило» команду взяв Миколаївський морський торговий порт. Спонсор не тільки фінансує поїздки, проживання і «обмундирування», а й забезпечує репетиційною базою. Відтепер «Дизель» виступатиме в іграх як команда Миколаївського морського торгового порту.

Олена ІВАШКО.

Миколаїв.

ФОТОФАКТ

У місті Іллічевську Одеської області сорок молодих сімей одержали нові квартири в 10-поверховому цегельному будинку. Будівництво інвестувалося за рахунок довгострокових кредитів, наданих у рамках Державної програми забезпечення молоді житлом. На знімку: новосели В'ячеслав і Вікторія Рахматуліні і їхня донька Настя.

Фото Олександра СЕРГО (Українформ).

СИТУАЦІЯ

У нас є все, навіть безхазяйні літаки і тепловози

Забуті тепловози і два літаки знайшли нещодавно харківські податківці. Випадок унікальний, хоча «нічий» автомобілі або квартири «знаходять» доволі часто. Лише нинішнього року співробітники податкової служби виявили безхазяйного майна на суму понад три мільйони гривень.

Літаки Ан-2 без документів було знайдено на території Харківського аеропорту. На майданчику, що належить одній із фірм, біплани стоять не перший рік. На Вінницькому авіазаводі їх купило російське підприємство. Але через кордон літаки не перелетіли. Фірма-замовник залишила їх на збереження в аеропорту, а потім так і не вимагала. Безхазяйний тепловоз — ще одна велика знахідка податківців.

Микола КОСИЙ.

Харків.

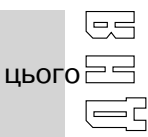
ЗНАЙ НАШИХ!

Їхали вчити, а довелося вчитися самим

Інженери Збройних сил США на чолі з полковником Майклом Германом три дні провели у Кам'янець-Подільському військово-інженерному інституті Подільської державної аграрно-технічної академії, що на Хмельниччині. Заокеанських вояків цікавили спільні будівельні проекти та дії за надзвичайних ситуацій. Американці хотіли передати свій досвід у цих питаннях. Але коли дізналися, що у вузі готували саперів для миротворчої місії в Лівані, де українські фахівці заслужили повагу колег з усього світу, виявили бажання ознайомитися з Центром розмінування та факультетом надзвичайних ситуацій закладу. Гідом став виконувач обов'язків начальника вузу полковник Олег Хавронюк, котрий недавно командував третім окремим батальйоном у Лівані.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

цього

13 Листопада

■ 1918 р. Уряд Радянської Росії, через революцію в Німеччині, анулював Брестський мир. ■ 1918 р. Таємна нарада Українського національного союзу. Створено Директорію УНР і прийнято рішення про збройне повстання проти влади Скоропадського. ■ 1920 р. Червоні частини й загони Махна розгромили армію Врангеля в Криму. ■ 1941 р. У Маріуполі загинув, закатований гітлерівцями, знаний металург Макар Мазай. ■ 1959 р. Введено в дію Новокриворізький гірничо-збагачувальний комбінат. ■ 1975 р. Померла російська поетеса Ольга Берггольц.

ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ

Роботодавець іде «в народ»

Черговий аукціон праці зібрав у Сімферополі понад тисячу безробітних. До приміщення Кримського українського музичного театру люди запускали партіями. Фахівці зазначають: має місце неабияка потреба жителів міста у роботі, так само, як і роботодавців у залученні кадрів. Найбільше вакансій, особливо для молоді, запропонували великі сімферопольські підприємства і невеличкі приватні фірми. 75 відсотків з них становили робітничі посади: будівельників, електромонтерів, слюсарів-сантехніків, шліфувальників, водіїв, електриків...

Майже 3,5 тисячі сімферопольців — кожен третій безробітний в місті знайшов собі заняття, а мало не півтори сотні — після консультацій на ярмарку вакансій зуміли стати підприємцями і організували власну справу.

Центр зайнятості Сімферополя, аналізуючи ситуацію на ринку праці, виявив нині зрослу потребу в робітничих професіях, особливо — будівельних. Відтепер аукціони праці стануть регулярними і профільними. Наступним буде ярмарок вакансій для молоді. Ро-

боти попереду ще чимало, адже нині на обліку в Сімферополі перебуває 36 тис. безробітних, дві третини з яких отримують допомогу. Значно прискорить можливість наймачів і потенційних працівників знайти одне одного єдиний банк вакансій, який вже невдовзі буде створено на півострові. Добір роботи і претендентів на вільні місця та вакантні посади здійснюватиметься в автоматичному режимі.

Віктор ХОМЕНКО.

Крим.

Не кожний овоч корисний

Однобокі фруктові дієти (наприклад, виноградна, полунична, ананасова, бананова і т. д.) сприяють порушенню обміну речовин. Глюкоза і фруктоза в надлишкових кількостях призводять до підвищення вмісту інсуліну в крові. А якщо фруктами, особливо солодкими, харчуватися довго, то можна завдати серйозної шкоди щитовидній залозі.

У разі низки захворювань може бути протипоказане вживання деяких фруктів і овочів. Так, абрикоси не слід їсти, коли хвора печінка, знижена функція щитовидної залози. Виноград протипоказаний людям, хворим на цукровий діабет, хронічний фарингіт, виразку шлунка, ожиріння і коліти. Груші краще виключити тим, у кого виразка і гастрит. Агрус — хворим на цукровий діабет, виразку шлунка, ентерит. Капусту біло- і червонокачанну не слід вживати схильним до спазмів кишечника і жовчних проток, у кого виразка шлунка. Якщо виразка шлунка в стадії загострення, гострий гастрит чи ентероколіт, треба вилучити з раціону огірки, а помідори — тим, хто слабує на жовчокам'яну хворобу.

Побутує думка, що для здоров'я корисніший чорний хліб, ніж білий. Насправді ж вони істотно не відрізняються. А для здоров'я кориснішим є хліб з борошна грубого помелу, що містить мінеральні речовини, вітаміни, клітковину. Борошно для його випікання готується з нелущених зерен.

Іван ЛАЗНЮК.

ВУЗЛИК НА ПАМ'ЯТЬ

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Редактор номера Світлана ПИСАРЕНКО.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою: www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- За точність викладених фактів відповідальність несе автор.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

© Платні матеріали.

Свідцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання— КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955. Загальний тираж 159000.

Ціна договірна

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» Зам. 0311211.

1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року. Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4. ☎ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.

✉ E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»

Internet: http://uamedia.visti.net/golos